

Dokument Implementacyjny

Do Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Suwałki do roku 2020
z perspektywą do roku 2023

I sprawozdanie obejmowało okres za lata 2014-2016 i zostało przedłożone Radzie Miejskiej w czerwcu 2017r. Materiał dostępny jest pod adresem:

http://bip.um.suwalki.pl/Menu_podmiotowe/Rada_Miejska/Materialy_sesyjne/materialysesyjneikomisyjne2017r/porzadek-xxxv-sesji-rady-miejskiej-w-suwalkach-oraz-materialy-sesyjne-na-lipiec-2017r.html

II sprawozdanie ze stanu realizacji zadań za lata 2017-2020

Używane skróty:

Skrót	Rozwinięcie
AGP	Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach
I	Wydział Inwestycji Urzędu Miejskiego w Suwałkach
In	Wydział Informatyki Urzędu Miejskiego w Suwałkach
IPG	Izba Przemysłowo-Gospodarcza w Suwałkach
KTZ	Wydział Kultury, Turystyki i Ochrony Zabytków Urzędu Miejskiego w Suwałkach (obecnie KTP Wydział Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach)
KSP	Wydział Komunikacji Społecznej i Promocji Urzędu Miejskiego w Suwałkach (obecnie Biuro Prezydenta Miasta Suwałk Urzędu Miejskiego w Suwałkach)
MKZ	Miejski Konserwator Zabytków
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach (obecnie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach)
NGO	Organizacje pozarządowe (z ang. non-governmental organizations)
OSGK	Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach
OSiR	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach
OWS	Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach (obecnie Wydział Oświaty, Wychowania Urzędu Miejskiego w Suwałkach)
PEC	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Suwałkach
Pełnomocnik	Pełnomocnik Prezydenta Miasta do Spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
PGK	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Suwałkach Sp. z o.o.
PGO	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o.
PNT PW	Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód Sp. z o.o. w Suwałkach
PWiK	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Sp. z o.o.
RFZ	Wydział Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach

S	Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach
SIRT	Suwalska Izba Rolniczo-Turystyczna
SOK	Suwalski Ośrodek Kultury
SOT	Suwalska Organizacja Turystyczna
WPN	Wigierski Park Narodowy
ZBM	Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach (obecnie ZBM TBS sp. z o.o.)
ZDiZ	Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach

Cel strategiczny 1. Wzrost konkurencyjności gospodarczej

Cel operacyjny 1.1. Wzrost innowacyjności gospodarki

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

1.1.1. Rozwój ratownictwa medycznego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Rozwój Laboratorium Ratownictwa Medycznego i Procedur Medycznych w Parku Naukowo-Technologicznym.	Zakup dodatkowego wyposażenia do przeprowadzania szkoleń specjalistycznych z ratownictwa medycznego.	1 000 000	2015-2020	PNT PW	Park NT zatrudnił ratownika medycznego do zarządzania oraz rozwoju laboratorium oraz dokonał zakupu drobnego sprzętu medycznego niezbędnego do przeprowadzania kursów kwalifikowanej pomocy (min. AED szkoleniowy). W 2019 r. poddano remontowi jeden z zaawansowanych symulatorów pacjenta.

1.1.2. Wspieranie rozwoju PNT PW

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Nawiązanie współpracy z instytucjami badawczo-naukowymi z miast partnerskich	Celem współpracy będzie wymiana doświadczeń między jednostkami badawczo-naukowymi z miast partnerskich miasta Suwałki m.in. z Litwy, Norwegii, Niemiec, Łotwy, Francji.	bez kosztów	2015-2020	PNT PW	Podpisanie porozumienia o współpracy z Politechniką Białostocką dotyczące organizacji studiów podyplomowych MBA Executive. W terminie 5.IX.2020-21.III. 2021r. odbyła się pierwsza edycja studiów. W chwili obecnej trwa nabór do II edycji studiów. Ponadto zostało podpisane trójstronne porozumienie o współpracy z Polsko-Białoruską Izłą Handlowo-Przemysłową oraz Administracją Wolnej Strefy Ekonomicznej „Brześć”.
2.	Poszukiwanie odpowiednich najemców infrastruktury laboratoryjnej PNT	PNT PW został powoływany w celu realizacji określonych funkcji gospodarczych i społecznych. Efektywna realizacja tych funkcji powoduje konieczność stosowania zasad doboru podmiotów, które są przyjmowane do parku. Firmy, które chcą ulokować się w parku, muszą spełnić szereg wymogów w zakresie innowacyjności, technologii i oddziaływania na środowisko.	bez kosztów	2015-2020	PNT PW	Wynajęcie firmie Kruszbet laboratorium energii odnawialnej, halę procesów technologicznych firmom Alsi Express, Theravibe, IRPARK, WT MACHINE, Salag oraz laboratorium platforma multimedialna firmom M WINDYKACJE, VEREIST, ENCODE, MEGASONIC. Park NT zatrudnił koordynatora laboratorium chemicznego w celu elastycznego wynajmowania powierzchni mniejszym podmiotom. PNT zdobył najemcę w laboratorium – firmę ECOLOGIE. 2020 Wynajęcie laboratorium energii odnawialnej, chemiczne oraz hali procesów technologicznych firmie Endofarm sp. z o.o.
3.	Udział w targach i wydarzeniach branżowych	Udział w targach krajowych i międzynarodowych z branży teleinformatycznej i gospodarki cyfrowej połączone z konferencjami, wykładami, prezentacjami np. targi CEBIT w Hannoverze. Preferowany udział w imprezach organizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE.	w zależności od pozyskanych środków zewnętrznych	2015-2020	PNT PW	W dniach 19-20 maja 2018r. PNT PW był partnerem VII Międzynarodowych Targów Budowlanych. Park jest organizatorem międzynarodowego Forum Biznesu Pogranicza, w ramach którego odbywają się m.in. targi wystawiennicze dla firm i instytucji. Każda z edycji forum poświęcona była inteligentnym specjalizacjom województwa podlaskiego: <ul style="list-style-type: none"> • 2016 rok – branża drewno-meblarska • 2017 rok – branża rolno-spożywcza • 2018 rok – branża metalowo-maszynowa • 2019 rok – branża turystyczno-hotelarskiej • 2020 rok - spotkanie zostało odwołane; w miejscu tradycyjnego forum

						<p>odbył się „Suwalski Tydzień Przedsiębiorczości” zorganizowano cykl webinarów dla przedsiębiorców tj. 16.11.2020 r. – Umowy handlowe w obrocie międzynarodowym; 18.11.2020 r. Efektywna komunikacja według FRIS Style myślenia; 20.11.2020 r. Zatrudnianie cudzoziemców w 2020 r. z uwzględnieniem najnowszych zmian (w tym Tarczy Antykryzysowej);</p> <p>Co roku w Forum bierze udział od 30 do 50 wystawców. Są to głównie firmy z województwa podlaskiego, ale również z Litwy, Białorusi i Obwodu Kaliningradzkiego</p>
4.	Promocja oferty kongresowej	Zadanie dotyczy udziału w targach, jak również prowadzenie działań promocyjnych wśród przedstawicieli samorządów zawodowych. Preferowany udział w imprezach organizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE. Zadanie zostanie zrealizowane we współpracy z udziałem UM w Suwałkach oraz Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Suwałkach.	w zależności od pozyskanych środków zewnętrznych	2015-2020	PNT PW/RFZ/I zba Przemysłowo- Gospodarcza	Na bieżąco uzupełniana jest baza podmiotów z regionu. Wykorzystywana jest ona do promocji wydarzeń, szkoleń i konferencji. Baza jest wykorzystywana podczas organizacji różnych wydarzeń. Za jej pośrednictwem nawiązywane są kontakty z potencjalnymi zainteresowanymi korzystaniem z oferty kongresowej portalu.
5.	Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii promującej potencjał PNT PW	Kampania promocyjna zostanie przeprowadzona m.in. w zakresie możliwości współpracy z MSP, usług kierowanych do grup docelowych, możliwości laboratoriów.	w zależności od pozyskanych środków zewnętrznych	2015-2020	PNT PW	Zadanie realizowane na bieżąco. Organizacja spotkań z mediami informującymi o ofercie PNTPW. Spotkania z przedsiębiorcami. Organizacja spotkań informacyjnych, rozsyłanie informacji prasowych, zmiana wizerunku PNTPW. Utrzymywana jest współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami. Publikowane są artykuły na temat PNTPW. Podpisana została umowa o współpracy z agencją reklamową, która zamieszcza publikacje na temat PNTPW w mediach o zasięgu regionalnym (współczesna, wyborcza) oraz krajowym.

Cel operacyjny 1.2. Poprawa infrastruktury technicznej dla celów gospodarczych

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

1.2.1. Przygotowanie terenów pod inwestycje

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Etap I Budowa dróg pomiędzy ul. Brylantową a Wojska Polskiego II wraz z przedłużeniem ul. Brylantowej	Wykonanie jezdni wraz z oświetleniem ulicznym, sieci wodociągowych, sanitarnych i deszczowej, wykup gruntu.	18 500 000	2015-2017	I	Planowana realizacja po 2023 roku. Działanie nie będzie realizowane we wcześniej planowanej formie przez Miasto. Drogi stanowią własność SSSE i niektóre zostały wybudowane.
2.	Etap II Przebudowa ul. Wojska Polskiego II z ulicami przyległymi w Suwałkach	Wykonanie jezdni wraz z oświetleniem ulicznym, sieci wodociągowych, sanitarnych i deszczowej. Ponadto uzbrojenie ulicy Dubowo w sieć kanalizacji sanitarnej i wodociąg, wykup gruntu.	17 000 000	2017-2020	I	Brak dokumentacji projektowej. 2020 Miasto złożyło wniosek do RFIL na przebudowę ul. Wojska Polskiego II na odcinku o dł. 1260m na kwotę 11.774.540,00 zł
3.	Etap III Budowa drogi od ul. Wojska Polskiego II do Brylantowej w Suwałkach	Wykonanie jezdni wraz z oświetleniem ulicznym, sieci wodociągowych, sanitarnych i deszczowej, wykup gruntu.	8 200 000	2017-2020	I	Realizacja w ramach porozumienia z firmą Tanne sp. z o.o., które dotyczy wspólnej budowy bocznicy kolejowej i drogi oznaczonej we właściwym MPZP symbolem 4 KD. Firma Tanne pokryła koszt wykupu gruntów. Budowa bocznicy kolejowej została odłożona w czasie przez firmę Tanne.

						2017 Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Suwałki przekazało dla Miasta Suwałki działkę pod budowę drogi wraz z bocznicą od Stacji Las Suwalski do ul. Dubowo I. Miasto Suwałki w dniu 12.05.2017r. pozyskało ZRID na budowę drogi i bocznicy.
4.	Kampania promocyjna terenów inwestycyjnych	Przeprowadzenie m.in. kampanii telewizyjnej, która będzie obejmować produkcję oraz emisję materiału promocyjnego w TV, następnie kampanii internetowej, wykonanie strony internetowej z wyszukiwarką ofert inwestycyjnych, udział w targach inwestycyjnych, wykonanie materiałów promocyjnych, zamieszczenie reklam i ogłoszeń w czasopiśmie branżowych	150 000	2017-2020	RFZ	Tereny inwestycyjne będące w posiadaniu Miasta są promowane na portalach branżowych i bazach internetowych (np. tereny inwestycyjne info, inwestuj w gminie, PAIH, COI Urzędu Marszałkowskiego), materiałach promocyjnych m. Suwałki, w artykułach prasowych publikowanych w prasie branżowej np. Strefa Biznesu.
5.	Poprawa dostępności terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie PNT PW w Suwałkach	Realizacja projektu przyczyni się do wzmocnienia atrakcyjności oferty inwestycyjnej PNT PW poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych. W ramach zadania planowane jest wykonanie jezdni wraz z oświetleniem ulicznym, sieci wodociągowej, sanitarnych i deszczowej w sieci kanalizacyjno-sanitarne oraz budowę dróg niezbędnych do obsługi komunikacyjnej terenu. Wzrost liczby kompleksowo uzbrojonych terenów inwestycyjnych przyczyni się do wzrostu inwestycji nie tylko w samym mieście Suwałki ale również i regionie. Projekt będzie obejmował uzbrojenie dwóch terenów o powierzchni ok. 7ha łącznie zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie PNT PW. Przedmiotowe tereny posiadają miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Projekt zostanie zrealizowany w partnerstwie z PNT PW. Uzupełnieniem projektu będzie kampania promocyjna terenów prowadzona wspólnie z PNT PW.	3 000 000	2015-2020	I/RFZ/ PNT PW	Tereny inwestycyjne położone w sąsiedztwie PNT częściowo zostały sprzedane. W 2019 r. dokonano sprzedaży 3 kolejnych działek. 2020 Została sprzedana 1 działka inwestycyjna o powierzchni 4010 m2 po cenie 553 500,00 zł brutto.
6.	Budowa infrastruktury strefy przemysłowej Papiernia w Suwałkach (IV Etap)	IV etap obejmuje przebudowę ulic: Hubala będącej drogą gminną nr 101255B oraz ul. bez nazwy nr 101396B będącej drogą gminną.	5 000 000	2016-2020	I	Zadanie do zrealizowania, które obejmuje przebudowę ulic: Hubala będącej drogą gminną nr 101255B oraz ul. bez nazwy nr 101396B będącej drogą gminną. Planowany okres realizacji po 2023. Szacunkowy koszt 5 000 000,00 zł.

1.2.2. Rozbudowa sieci teleinformatycznej oraz rozbudowa przepustowości łączny internetowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa sieci światłowodowych dla systemu monitoringu wizyjnego w Suwałkach	W celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców planowana jest przebudowa istniejącego systemu monitoringu miejskiego w oparciu o sieć światłowodową na terenie miasta Suwałki. Sieć obejmie teren niemal całego miasta i będzie mogła być wykorzystywana na potrzeby budowy/rozbudowy dostępu do Internetu.	1 000 000	2014-2020	I, In	Wykonano punkty kamerowe m.in. na wyspie i pomoście nad Zalewem Arkadia. Wykonano linię światłowodową o długości 470 m, ustawiono słupy wysokości 5m z kamerami obrotowymi z szafkami zasilającymi. Łącznie w mieście Suwałki istnieje ok. 10km sieci światłowodowych.

2.	Budowa hurtowni danych i integracja systemów teleinformatycznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach w celu wspierania obsługi mieszkańców	Hurtownia danych - system integrujący systemy ewidencji ludności, architektury, geodezji i finansów w jeden system bazujący na mapie numerycznej oraz danych z ewidencji gruntów i budynków. W konsekwencji system będzie dostarczał kompleksowych materiałów informacyjnych ułatwiających podejmowanie decyzji, jak również usprawni wymianę informacji między posiadanymi systemami dziedzicznymi, jak również systemami utworzonymi w ramach projektu „Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego”	1 000 000	2017-2018	In	Wdrożenie systemu informatycznego do prowadzenia i udostępniania zasobu geodezyjnego i kartograficznego wraz z migracją danych w Urzędzie Miejskim w Suwałkach. Koszt realizacji: 304.917,00 zł
3.	Rozbudowa sieci kanałów teleinformatycznych na terenie miasta Suwałki	Budowa brakujących fragmentów kanałów teletechnicznych przy okazji budowy/przebudowy ulic w celu połączenia istniejącej infrastruktury we wspólną sieć.	250 000	2014-2015	ZDiZ/In	Zgodnie z ustawą o drogach publicznych zarządca drogi w trakcie budowy lub przebudowy drogi jest obowiązany zlokalizować kanał technologiczny w pasie drogowym. W wyniku budowanych bądź przebudowanych przez Miasto dróg publicznych w latach 2017-2020 wykonano ok. 10 km .dł kanału technologicznego m.in. na ul. Ks. Szczęsnowicza, ul. Chorwacka, ul. Francuska, ul. Włoska.

1.2.3. Rozbudowa sieci gazowej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie działań podmiotów zewnętrznych zmierzających do zapewnienia dostępu do gazu ziemnego w mieście Suwałki w oparciu o technologię LNG	Zadanie dotyczy rozwoju sieci gazowniczej w latach 2015-2017 oraz sukcesywnej budowy przyłączy i podłączenia osiedli peryferyjnych oraz terenów przemysłowych a następnie zabudowy zlokalizowanej w centralnych kwartałach miasta.	bez kosztów	2015-2017	I/AGP/ZDiZ	2018 Wykonano 142 nowych przyłączy i 7,28 km długości sieci gazowej 2019 Wykonano 250 nowych przyłączy i 13,79 km długości sieci gazowej. 2020 Wykonano 350 nowych przyłączy i 20,00 km długości sieci gazowej.

1.2.4. Rozbudowa sieci energetycznej 110 kv

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie działań podmiotów zewnętrznych zmierzających do modernizacji i rozbudowy linii energetycznych o mocy przesyłowej i dystrybucyjnej 110kv.	Działania wspierające rozbudowę sieci przesyłowej w celu zachowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej dla odbiorców.	bez kosztów	2015-2020	I/AGP/ZDiZ	Zadanie zostało zrealizowane – w wyniku prowadzonych prac zakładu energetycznego wykonano m.in. połączenie dwóch GPZ (Hańcza-Strefa). Miasto uwzględniło w studium oraz projektach MPZP przebieg przedmiotowej linii. Powstanie mostu energetycznego Polska-Litwa zapewni bezpieczeństwo dostaw prądu do Suwałk.

Cel operacyjny 1.3. Wzrost znaczenia przemysłów kreatywnych w rozwoju gospodarczym

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

1.3.1. Stworzenie funduszu współfinansującego procedurę zdobycia ochrony praw autorskich i utworów artystycznych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Stworzenie funduszu, współfinansującego procedurę zdobycia i ochrony praw autorskich produktów i utworów artystycznych.	W zależności od stopnia zaawansowania inicjatywy dotyczącej przemysłów kreatywnych, w dalszej kolejności zostanie stworzony fundusz, współfinansujący procedurę zdobycia ochrony praw autorskich produktów i utworów artystycznych. Przy czym działania zostaną prowadzone przez zainteresowane podmioty np. z III sektora przy wsparciu merytorycznym i organizacyjnym ze strony Miasta Suwałk.	w zależności od potrzeb	2015-2020	PNT PW/ UM	Działanie do zrealizowania. W ramach projektu EEN świadczone są przez PNT WP konsultacje z rzecznikiem patentowym. Stworzona została usługa rzecznika patentowego dzięki podpisaniu umowy o współpracy z Parkiem NT z Opola, który dysponuje rzecznikiem pracującym w tej jednostce na etacie. W 2019 r. dwa podmioty gospodarcze skorzystały z usług rzecznika patentowego. 2020 W 2020 roku żadna z firm nie skorzystała z usługi rzecznika patentowego.

1.3.2. Wspieranie tworzenia sieci współpracy między podmiotami sektora kreatywnego¹

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Konferencja dla przedstawicieli sektora kreatywnego	Zapoczątkowanie współpracy poprzez zorganizowanie konferencji dla przedstawicieli sektora kreatywnego.	25 000	2016	PNT PW, (współorganizatorzy SOK, RFZ, KTP)	2018 Zostało zorganizowane Forum Biznesowe Pogranicza „Metal Industry Design”, którego wydarzeniem towarzyszącym były „Wschodnie Dni Designu” organizowanych przez Wydział Architektury Politechniki Białostockiej wraz z firmami oraz instytucjami z regionu północno - wschodniej Polski, prezentujący znaczące dokonania na styku designu, inżynierii i technologii. 2020 Ze względu na sytuację epidemiologiczną spowodowaną pandemią COVID-19 i obostrzeniami sanitarnymi związanymi z organizacją konferencji nie były prowadzone działania skierowane do sektora kreatywnego.
2.	Szkolenia i warsztaty dla przedstawicieli sektora kreatywnego	Prowadzenie warsztatów i szkoleń dla przedstawicieli sektora kreatywnego z zakresu marketingu, sprzedaży, przedsiębiorczości, prowadzących działalność gospodarczą lub zamierzających podjąć działalność gospodarczą.	w zależności od potrzeb	2016-2020	PNT PW, (pomoc w realizacji SOK, RFZ, KTP)	Działania w trakcie realizacji. 2017 28 i 30 listopada 2017 r. oraz 5 grudnia 2017 r. odbyły się w SOK spotkania szkoleniowe dla wszystkich instruktorów (w tym koordynatorów mikroprojektów realizowanych w ramach programu dofinansowanego ze środków MKiDN pn. „DEDAL w ośrodku kultury – pomysł, projekt,

¹Działanie zostanie zrealizowane w przypadku zainteresowania podmiotów sektora kreatywnego.

		Do współpracy należy zaprosić podmioty z całego regionu Polski Północno-Wschodniej.				realizacja, ekspresja artystyczna (2017-2019), który dot. organizacji warsztatów dla dzieci i młodzieży a także doskonaleniu kadry instruktorskiej) i pracowników (głównie kadry kierowniczej) SOK. Zrealizowano Wizytę studyjną i warsztaty wyjazdowe a także spotkania robocze. 2018 Zorganizowana została konferencja pn. „Wschodnie Dni Designu” poświęconej pomysłom kreatywnym, wzornictwu przemysłowemu etc. podczas Forum Biznesowe Pogranicza. 2019 Suwalski Ośrodek Kultury kontynuował realizację projektu „DEDAL w ośrodku kultury – pomysł, projekt, realizacja, ekspresja artystyczna” w ramach którego odbyły się dwa szkolenia w zakresie pisania projektów i poszukiwania środków innych niż budżet miasta. W szkoleniach udział wzięli instruktorzy SOK. 2020 Ze względu na sytuację epidemiologiczną spowodowaną pandemią COVID-19 i obostrzeniami sanitarnymi związanymi z organizacją konferencji nie były prowadzone działania skierowane do sektora kreatywnego
3.	Cykliczne wydarzenie dla przedstawicieli sektora kreatywnego z regionu	Wypromowanie jednej, cyklicznej imprezy dla przedstawicieli sektora kreatywnego z obszaru Polski Północno-Wschodniej, jak również innych obszarów kraju. Założeniem tego wydarzenia będzie stworzenie platformy współpracy oraz wymiany doświadczeń w środowisku.	w zależności od potrzeb	2016-2020	PNT PW, (współorganizatorzy SOK, RFZ, KTP)	W 2019 r. w Parku Naukowo-Technologicznym w Suwałkach zorganizowano 2 wydarzenia z dziedziny esportu: Winter Game Festival Suwałki (16-17.03.2019 r.) i E-Sport Arena (14- 15 grudnia 2019 r.). 2020 Ze względu na sytuację epidemiologiczną spowodowaną pandemią COVID-19 i obostrzeniami sanitarnymi związanymi z organizacją konferencji nie były prowadzone działania skierowane do sektora kreatywnego
4.	Powołanie Północno-Wschodniego Klastra Kreatywności	W przypadku zainteresowania ze strony podmiotów z sektora, we współpracy z zainteresowanymi NGO	w zależności od potrzeb	2016-2020	PNT PW, (współorganizatorzy SOK, RFZ, KTP)	Klaster nie został powołany. Działanie niezrealizowane - brak wystarczającego zainteresowania ze strony podmiotów działających w obszarze kreatywności – sektor kreatywny nie rozwinął się w mieście zgodnie z oczekiwaniami.
5.	Wsparcie ze strony PNT dla przedstawicieli sektora kreatywnego	W przypadku zainteresowania ze strony podmiotów z sektora.	w zależności od potrzeb	2016-2020	PNT PW	2018 Zorganizowana konferencja pn. „Wschodnie Dni Designu” poświęconej pomysłom kreatywnym, wzornictwu przemysłowemu etc. podczas Forum Biznesowe Pogranicza.

1.3.3. Wsparcie komercjalizacji produktów w sektorze kreatywnym²

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wsparcie komercjalizacji produktów w sektorze kreatywnym	Działania te powinny być prowadzone przez zainteresowane podmioty np. z III sektora przy wsparciu merytorycznym i organizacyjnym ze strony Miasta Suwałki	w zależności od potrzeb	2016-2020	PNT PW	Park Naukowo-Technologiczny wspiera innowacyjne pomysły poprzez pomoc merytoryczną oraz preferencyjne stawki wynajmu pomieszczeń oraz laboratoriów. Park uzyskał środki na realizację projektu Hub of Talents, który wspiera osoby z innowacyjnymi pomysłami. Park gwarantuje najlepszym pomysłom pomieszczenie, a pozostałym uczestnikom usługę wirtualnego biura. Uczestnicy projektu otrzymują wsparcie szkoleniowe, doradcze i finansowe.

² Działanie zostanie zrealizowane w przypadku zainteresowania podmiotów sektora kreatywnego.

Cel operacyjny 1.4. Wzrost przedsiębiorczości

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

1.4.1. Wdrożenie systemu zachęt i ulg podatkowych dla przedsiębiorców

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Kontynuacja wsparcia przedsiębiorców w ramach pomocy de minimis	Miasto będzie kontynuować zwolnienia podatkowe w podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta pod warunkiem zrealizowania na terenie miasta Suwałk inwestycji początkowej (budowa, odbudowa, rozbudowa, nadbudowa budynków i budowli lub ich części) oraz zatrudnienia określonej liczby osób.	3 000 000 (500 000 rocznie)	2015-2020	BF	Działanie ciągłe; w trakcie realizacji. W latach 2014-2019 z pomocy de minimis udzielonej na podstawie uchwały nr LII/578/2014 z dnia 24.09.2014r. i nr XVII/173/2011 z dnia 30.12.2011r. Rady Miejskiej w Suwałkach skorzystało 21 przedsiębiorców, na łączną kwotę 4 881 184,00 zł, utworzono 295 nowych miejsc pracy.
1a	Wsparcie przedsiębiorców w ramach pomocy regionalnej	Zwolnienie z podatku od nieruchomości nowo zakupionych gruntów, nowo zakupionych lub nowo wybudowanych budynków lub ich części, oraz budowli lub ich części stanowiących na dzień podjęcia uchwały własność Parku Naukowo-Technologicznego Polska-Wschód w Suwałkach Sp. o. o.	3 000 000 (300 000)	2017-2028	BF	Działanie w trakcie realizacji. Zadanie realizowane jest na podstawie Uchwały Nr XXV/321/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie udzielenia zwolnienia od podatku od nieruchomości stanowiącego regionalną pomoc inwestycyjną na inwestycję początkową (dot. terenów inwestycyjnych PNT PW sp. z o.o.). Do chwili obecnej żaden podmiot nie skorzystał z tej formy pomocy.
2.	Preferencyjne stawki opłat za zajęcie pasa drogowego na potrzeby branży restauratorskiej i gastronomicznej	W szczególności preferencyjne stawki opłat za zajęcie pasa drogowego będą dotyczyć rejonu Placu Marii Konopnickiej. Restauratorzy będą mogli liczyć na preferencyjne stawki opłat za zajęcie pasa drogowego oraz placu na potrzeby ogródków kawiarnianych. System preferencji ma doprowadzić do właściwego ukształtowania struktury usługowej wokół Placu, tak aby miejsce to tętniło życiem i przyciągało mieszkańców i turystów.	w zależności od potrzeb	2014-2020	ZDiZ	Ustalone, uchwałą XV/215/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 18 grudnia 2019 r. (poprzednio uchwałą nr XXIV/254/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 sierpnia 2012 r., oraz uchwałą IX/92/2015 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 czerwca 2015 r., oraz uchwałą VIII/102/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 maja 2019 r.) w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg, których zarządcą jest Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach, stawki za zajęcie pasa drogowego na potrzeby ogródków kawiarnianych na poziomie 0,20 zł/m2/dzień (tj. znacząco niższym niż w innych miastach województwa) mają na celu aktywizację podmiotów gospodarczych z branży turystyczno-gastronomicznej oraz usługowej oraz zmniejszenie kosztów związanych z tworzeniem ogródków kawiarnianych i straganów. Od września 2017 r. do 30 grudnia 2020 r. łącznie wydano 142 decyzje administracyjne za zajęcie pasa drogowego na potrzeby ogródków kawiarnianych i straganów (2017 r. – 74 decyzje, 2018 r. – 31 decyzje, 2019 r. – 17 decyzji, 2020 r. – 20 decyzji). Ponadto w okresie od 1 lipca 2016 r. do 30 grudnia 2020 r. zawarto łącznie 101 umów na zajęcie placów, skwerów, deptaków i parków na potrzeby ogródków kawiarnianych i straganów (2016 r. – 8 umów, 2017 r. – 30 umów, 2018 r. – 20 umów, 2019 r. – 21 umów, 2020 r. – 22 umowy.)”
3.	Obniżki czynszów dla najemców powierzchni przy remontowanych	Instrumentem wsparcia przedsiębiorców oraz właściwego wykorzystania atutów płynących z atrakcyjnych, odnowionych przestrzeni miejskich	w zależności od potrzeb	2015-2020	ZMB	Działanie ciągłe w trakcie realizacji. Zarządzeniem nr 102/2015 Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 9 marca

	przestrzeniach miejskich.	będą obniżki czynszów dla podmiotów, prowadzących działalność przy remontowanych ulicach jako rekompensatę za utrudnienia spowodowane przez prace remontowe, w lokalach stanowiących własność miasta Suwałki. Przewiduje się w tym celu wprowadzenie 50% obniżek czynszów w poszczególnych lokalizacjach, na czas remontów ulic. Szczegółowe warunki wprowadzania obniżek czynszów określi zarządzenie Rady Miejskiej w Suwałkach.				2015r. zmieniającym Zarządzenie Prezydenta Miasta Suwałk nr 136/2011 z dnia 17 maja 2011 roku, wprowadzono obniżkę stawki czynszów o 50% dla podmiotów prowadzących działalność przy remontowanych ulicach, jako rekompensatę za utrudnienia przez prace remontowe, w lokalach stanowiących własność Miasta Suwałki. W okresie sprawozdawczym najemcy nie występowali o rekompensatę.
4.	Podnoszenie warunków funkcjonowania targowiska przy ul. Sejneńskiej – modernizacja hali mięsnej	Modernizacja hali mięsnej przy ul. Sejneńskiej będzie dotyczyła rozbudowy istniejącej hali mięsnej. W 2015 r. nastąpi modernizacja i rozbudowa istniejącego budynku, w wyniku której na potrzeby handlowców zostanie udostępnione ok. 700 m ² pow. użytkowej. W II etapie, budynek hali zostanie rozbudowany o kolejne 200 m ² powierzchni użytkowej	3 629 000	2015	Targowiska Miejskie	Działanie zrealizowane. Koszt modernizacji Hali Mięsnej to ok 3,2 mln zł. Dzięki przebudowie ilość lokali wzrosła trzykrotnie, a powierzchnia handlowa urosła do blisko 900 m ² . Powstało ponad 30 miejsc handlowych. Działalność handlowa w hali prowadzona jest od początku listopada 2015r.
5.	Podnoszenie warunków funkcjonowania targowiska przy ul. Sejneńskiej – (modernizacja hali targowej) oraz przy ul. Bakałarzewskiej	Modernizacja hali targowej przy ul. Sejneńskiej – po ukończeniu prac związanych z rozbudową hali mięsnej, przewiduje się modernizację hali targowej, do której będzie przeniesiony handel produktami poza spożywczymi. Planowany zakres prac na targowisku miejskim przy ul. Bakałarzewskiej obejmuje m.in. utwardzenie nawierzchni terenu całego targowiska i sukcesywne wyłożenie terenu kostką brukową.	760 000	2016	PGK	Działanie zrealizowane. Utwardzanie alejek na targowisku przy ul. Bakałarzewskiej trwa od początku 2016 r. Wykonano już około 3 250 m ² alejek. Modernizacja starej hali objęła podłączenie do sieci ciepłowniczej, wymianę oświetlenia i stolarki oraz poprawę estetyki hali. Prace zakończono jesienią 2016 r.

1.4.2. Upowszechnienie oferty PNT PW wśród uczniów i studentów

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Promowanie oferty Parku wśród uczniów suwalskich szkół	Uczniowie suwalskich szkół ponadgimnazjalnych i studenci szkół wyższych są przyszłymi potencjalnymi najemcami infrastruktury pozostającej w dyspozycji PNT PW.	Zadanie planowane, jako bezkosztowe	2014-2020	PNT PW	2017 Świadczone były usługi doradztwa w siedzibie uczelni PWSZ. III i IV edycja konkursu o tematyce biznesowej pn. bizneSÓWKI przeprowadzona przez PNT skierowana była głównie do suwalskiej młodzieży. PNT ofertę Akademii Parku kieruje głównie do uczniów szkoły podstawowej i ponadpodstawowej. Park oferuje wycieczki edukacyjne, kurs pierwszej pomocy przedmedycznej, zajęcia z chemii, przedsiębiorczości czy programowania. 2019 O odbyła się IV edycja konkursu „ZaPARKuj swój biznes” realizowana wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim. W ramach konkursu odbył się cykl warsztatów prowadzonych przez ekspertów z dziedziny bankowości, kreatywności, przedsiębiorczości, autoprezentacji czy tworzenia biznesplanów. PNT ofertę promuje w lokalnych mediach, na stronie internetowej, w mediach społecznościowych oraz poprzez kontakt bezpośredni. 2020 Uruchomiono program „Akademia Młodego Inżyniera” adresowany do młodzieży z klas 6-8 szkoły podstawowej oraz młodzieży z klas I – III

					<p>szkoły ponadpodstawowej. Zajęcia z różnych przedmiotów przybliżają zagadnienia dotyczące Elektroniki, Informatyki, Automatyki i Robotyki i rozszerzają programy realizowane w szkołach. Nauka w Akademii Młodego Inżyniera opiera się w dużej mierze na doświadczeniach praktycznych. Program zajęć nawiązuje do idei STEM.</p> <p>Biznesówki – ZaPARKuj swój Biznes - to konkurs skierowany do młodzieży klas szkół ponadpodstawowych promujący postawy proinnowacyjne oraz proinnowacyjne. Od 15 września do 31 października 2020 r. prowadzony był nabór, lecz w trosce o bezpieczeństwo uczestników, nauczycieli oraz komisji konkursowej konkurs "Biznesówki - ZaPARKuj swój biznes" został odwołany.</p>
--	--	--	--	--	---

1.4.3. Rozwój zintegrowanej oferty usług skierowanych do biznesu

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Park jako ośrodek usług skierowanych do biznesu	Park będzie stanowił ośrodek usług skierowanych do biznesu. Będą to m.in. usługi doradcze: kwestie prawno-administracyjne, możliwości pozyskania środków zewnętrznych (funduszy unijnych, instrumentów zwrotnych), zarządzania i zasobów ludzkich.	w zależności od środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych	2015-2020	PNT PW	<p>Informacje ogólne 2017-2020 PNT był partnerem projektu „Podlaskie Centrum Wspierania Ekonomii Społecznej”. Celem głównym projektu było wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego poprzez działania wspierające podmioty ekonomii społecznej oraz utworzenie 113 miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych na terenie subregionu suwalskiego w okresie.</p> <p>2017-2018 Realizacja Projektu Interreg Lietuva-Polska LT-PL CoPlatform dotyczyła działań skupionych na wzmocnieniu jakości usług organizacji zajmujących się wspieraniem biznesu na obszarze objętym Programem współpracy poprzez dzielenie się wiedzą i dobrymi praktykami między organizacjami wsparcia biznesu i szkolenie personelu organizacji wsparcia biznesu w celu dostarczenia wysokiej jakości usług dla nowych przedsiębiorców, także mentoringu dla ludzi młodych i innych członków społeczeństwa w celu zwiększenia i wzmocnienia jakości nowo tworzonych podmiotów, w szczególności innowacyjnych, jak również w celu regionalnego wzrostu gospodarczego na obszarze objętym projektem. 27 czerwca 2017 r. odbyło się w ramach projektu Big Idea Competition. Rywalizowało w nim 5 zespołów, 19 zawodników. Udzielane były na bieżąco konsultacje dla około 20 osób.</p> <p>2020 Park świadczy szereg usług consultingowo-doradczych skierowanych do biznesu – oferuje usługi księgowo-prawne, wspiera w dziedzinie własności intelektualnej, współpracując z rzecznikiem patentowym. Doradcy tworzą i analizują biznesplany, poszukują sposobów finansowania działalności gospodarczej z programów krajowych i unijnych. Instytucja jest inicjatorem Akademii Parku, której celem jest promowanie i rozwijanie postaw przedsiębiorczych w ramach prowadzonych szkoleń, warsztatów zawodowych i biznesowych.</p>
2.	Uczestnictwo w sieciach współpracy podmiotów wspierających	Zamierzeniem władz PNT PW jest udział w inicjatywach promujących przedsiębiorców z regionu za granicą w ramach projektów z udziałem uczelni,	w zależności od środków pozyskanych	2015-2020	PNT PW	Uczestnictwo w sieci współpracy Enterprise Europe Network. Celem sieci jest pomoc w nawiązaniu kontaktów biznesowych i technologicznych z kontrahentami z zagranicy. Ośrodek Europejskiej Sieci Współpracy

przedsiębiorczość	fundacji rozwoju, instytucji otoczenia biznesu, dofinansowanych ze środków UE.	ze źródeł zewnętrznych			(Enterprise Europe Network) oferuje małym i średnim przedsiębiorstwom kompleksowe usługi wspierające rozwijanie ich potencjału i innowacyjnych zdolności poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • pozyskiwanie informacji o regulacjach prawnych w wybranych krajach europejskich; • pomoc w wyszukiwaniu aktualnych źródeł finansowania z krajowych i europejskich instrumentów finansowych; • wspieranie procesu transferu technologii i innowacji poprzez poszukiwanie, promowanie technologii lub know-how; • pomoc w wejściu na nowe rynki poprzez pozyskiwanie niezbędnych informacji o rynkach zagranicznych; • doradztwo w zakresie pozyskiwania środków finansowych (poszukiwanie inwestorów, kredytów, pożyczek i innych form finansowego wsparcia); • organizowanie konferencji, szkoleń, misji handlowych/gospodarczych oraz spotkań brokerskich.
-------------------	--	------------------------	--	--	--

1.4.4. Wspieranie rozwoju programów dot. kształtowania postaw przedsiębiorczych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Promowanie postaw innowacyjnych	Zadanie zostanie zrealizowane poprzez wizyty studyjne w podmiotach stosujących innowacje, spotkania z przedsiębiorcami, naukowcami, wynalazcami.	brak danych	2015-2020	OWS	<p>2016-2017</p> <p>W ramach Konkursu „Rozwijam swoje pasje” Prezydent Miasta Suwałk dofinansował 11 projektów realizowanych w suwalskich szkołach. Dofinansowanie otrzymali uczniowie następujących szkół: ZS3, ZS8, ZS10, ZST. Łączny koszt dofinansowanych projektów: 49.570,00 zł</p> <p>W ramach następujących konkursów: „Innowacyjn@ i przyjazn@ bibliotek@” oraz „Innowacyjn@ i przyjazn@ świetlic@” Prezydent Miasta Suwałk nagroził zwycięskie szkoły czekami o łącznej wartości 18.000 zł. Nagrodzone szkoły otrzymały czek o wartości od 2.000,00 zł do 5.000,00 zł.</p> <p>W roku szkolnym 2016/2017 realizowane były m.in. następujące innowacje pedagogiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przedszkole nr 8: <ul style="list-style-type: none"> - „Klinika wesołego języka – zabawy logorytmiczne stymulujące rozwój mowy dzieci”, 2) Przedszkole nr 7 w Suwałkach - „Mały matematyk”, 3) SP nr 9 - „Multimedia na lekcjach języka angielskiego na I etapie edukacyjnym”, 4) SP nr 2- „Mały Mistrz programowania”, 5) SP nr 5: <ul style="list-style-type: none"> - „Już programuję – pierwsze kroki w programowaniu”, - „Pierwsze kroki w programowaniu”, - „Programowanie to nasza przyszłość”, 6) Gimnazjum nr 4 w Suwałkach - „W świecie programowania i robotyki”, 7) SP nr 7: <ul style="list-style-type: none"> - „Mali przyrodnicy”. <p>2017-2018</p> <p>W ramach Konkursu „Rozwijam swoje pasje” Prezydent Miasta Suwałk dofinansował 13 projektów realizowanych w suwalskich szkołach. Dofinansowanie otrzymali uczniowie następujących szkół: SP2, SP 7, SP 10, ZS nr 6 ZST w Suwałkach. Łączny koszt dofinansowanych projektów:</p>

					<p>49.954,00 zł.</p> <p>Zostało zrealizowanych wiele innowacji pedagogicznych, m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przedszkole nr 2 – „Smyki kodują” - innowacja metodyczno-programowa – włączanie elementów kodowania do zajęć z dziećmi w przedszkolu; 2) SP nr 2 – „Języki naszą drogą ku przyszłości”; 3) SP nr 5 – „Pierwsze kroki w programowaniu” –; 4) I LO – w związku z przystąpieniem szkoły do programu IB, szkoła podejmuje szereg działań związanych z rozpoczęciem działalności klas dwujęzycznych, które ruszyły od 1 września 2020 r. oraz z procesem akredytacyjnym matury IB; 5) ZST – realizowanie w klasie 3 technik mechatronik jednostki dydaktycznej z modułu „Eksploatowanie układów elektrycznych” <p>2018</p> <p>W jednostkach oświatowych w Suwałkach realizowane były 42 innowacje, m.in.: ogólnopolski projekt ekonomiczny "Szkoła Kompetencji Przyszłości" - Zwolnieni z Teorii (organizator: Social Wolves - startup społeczny), ogólnopolski projekt finansowy "Moje finanse" (organizator: Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, NBP i Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy), Międzynarodowy Konkurs Programistyczny - Pix Programming Challenge 2019 (organizator: Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), warsztaty z pracownikami Banku Polskiego PKO BP „Bezpieczne Bankowanie”, „Pokaż swoje umiejętności, zawód to klucz do sukcesu”, „Hotelarz - zawód przyszłości”, „Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowej – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki”, Kodowanie i programowanie - w 4 grupach przedszkolnych, Sport to zdrowie – zajęcia sportowe z unihokeja, "Mali programiści - fascynujący świat programowania", „W ortograficznej przestrzeni, czyli zabawy i gry edukacyjne w necie i realu”, rozwój robotyki, edukacja przez szachy, wsparcie edukacji językowej.</p> <p>2019</p> <p>W jednostkach oświatowych w Suwałkach realizowano 58 innowacji, m.in.: „Suwałki moje miasto, moja mała ojczyzna”, Innowacja pedagogiczna "MINI Basket", "Mali programiści - fascynujący świat programowania", Innowacja pedagogiczna z języka polskiego i zajęć kreatywnego myślenia. Edukacja filmowa, Program profilaktyczny mający na celu rozwijanie umiejętności emocjonalno-społecznych i poprawę funkcjonowania uczniów w najbliższym środowisku, Kraina szachów, Get creative! – tworzymy w języku angielskim, Niezbędnik ósmoklasisty – kreatywne powtórki, Edukacja przez szachy, Niekonwencjonalne działania w ramach projektu „Deutsch plus”, „Ogródek szkolny”, Rozwój robotyki, Ogólnopolski projekt ekonomiczny "Szkoła Kompetencji Przyszłości" - Zwolnieni z Teorii (organizator: Social Wolves - startup społeczny), Ogólnopolski projekt finansowy "Moje finanse" (organizator: Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, NBP i Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy), Międzynarodowy Konkurs Programistyczny - Pix Programming Challenge 2019 (organizator: Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Warsztaty z zakresu „Ekonomii Społecznej” we współpracy ze Stowarzyszeniem „Euroregion Niemen”, Warsztaty z pracownikami Banku Polskiego PKO BP „Bezpieczne Bankowanie”, „Obsługa turystyczna i hotelarska w języku włoskim” oraz</p>
--	--	--	--	--	---

						<p>realizacja 10 projektów społecznych w ramach olimpiady „Zwolnieni z teorii”, „Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowej – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki”, Cykl spotkań z lokalnymi przedsiębiorcami , 7 projektów na biznes w ramach konkursu BizneSÓWKI.</p> <p>2020 ILO – w związku uzyskaniem przez szkołę certyfikatu autoryzacyjnego upoważniającego szkołę -do prowadzenia Programu Dyplomowego IB oraz zezwolenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, 1 września 2020 r. szkoła utworzyła w ramach eksperymentu pedagogicznego 1 oddział klasy pierwszej międzynarodowej (uczniowie klasy II LO). Program The International Baccalaureate Diploma Programme realizowany jest w dwóch ostatnich klasach liceum i kończy się egzaminami umożliwiającymi uzyskanie dyplomu, który zgodnie z polskim prawem oświatowym odpowiada maturze.</p> <p>1 września 2020 r. w szkole rozpoczęła się realizacja innowacji pedagogicznej „Deutsches Sprachdiplom II”, którą objęto 20 uczniów z klas pierwszych. Innowacja umożliwi uczniom przystąpienie do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie B2/C1, a w dalszej perspektywie studiowanie na niemieckich uczelniach.</p> <p>ZS4 - od 1 września 2020 r. w szkole kontynuowana jest realizacja dodatkowych godzin języka włoskiego w ramach innowacji pedagogicznej "Obsługa turystyczna i hotelarska w języku włoskim" – dostosowanie edukacji zawodowej w klasie technik hotelarstwa i technik obsługi turystycznej do oczekiwań pracodawców.</p>
2.	Unowocześnienie programów nauczania	Zmiany dotyczyć będą przede wszystkim wprowadzania do programów nauczania elementów kładących nacisk na kreatywność, naukę pracy w zespole, nacisk na zastosowanie teorii w praktyce.	brak danych	2015-2020	OWS	<p>2017 W jednostkach oświatowych nauczyciele realizowali 83 programy autorskie.</p> <p>2018 W jednostkach oświatowych w Suwałkach zrealizowano 50 nowych programów autorskich.</p> <p>2019 W jednostkach oświatowych w Suwałkach zrealizowano 98 nowych programów autorskich.</p> <p>2020 W jednostkach oświatowych w Suwałkach zrealizowano 89 nowych programów autorskich.</p>
3.	PNT PW ośrodkiem wsparcia nauki kreatywności wśród dzieci i młodzieży z suwalskich szkół i przedszkoli	Park NT będzie ośrodkiem wsparcia nauki kreatywności w suwalskich szkołach i przedszkolach poprzez wprowadzenie szerokiej oferty zajęć pozaszkolnych, dodatkowych rozwijających zdolność do nieszablonowego myślenia, umiejętności pracy w zespole, postaw proinnowacyjnych w różnych dziedzinach życia. Atrakcyjna oferta Parku NT skierowana do mieszkańców miasta przyczyni się do zwiększenia świadomości wśród mieszkańców nt. specyfiki działania tej instytucji	brak danych	2015-2020	PNT PW, OWS	<p>2017 Odbył się cykl spotkań z szczególnie uzdolnionymi uczniami w dziedzinie chemii, program „Wszystko jest Chemią”. Laboratorium chemiczne zorganizowało spotkania z uczniami suwalskich szkół połączone z interesującymi pokazami.</p> <p>PNTPW prowadzi program wycieczek edukacyjnych skierowanych do uczniów z różnych grup wiekowych. Oferta obejmuje zajęcia z bezpieczeństwa dla edukacji, postaw przedsiębiorczości, chemii, informatyki i matematyki.</p> <p>2018 W PNT PW odbył się XVI Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki objęty honorowym patronatem Prezydenta Miasta Suwałk. Było to wydarzenie, podczas którego szkoły wyższe z województwa podlaskiego pokazały w przystępny sposób, jak ciekawa i pasjonująca może być nauka i sztuka. 14 szkół wyższych wspólnie zorganizowało Podlaski Festiwal Nauki i</p>

						Sztuki. W przygotowanie tego święta nauki i sztuki włączyły się także instytucje edukacyjne, artystyczne i sportowe, a przede wszystkim samorządy. Koordynatorem festiwalu była Politechnika Białostocka. Festiwal to wyjątkowa impreza skierowana do młodzieży. W Suwałkach specjalne pokazy, prezentacje i wykłady przygotowały największe uczelnie z województwa podlaskiego: Uniwersytet w Białymstoku, Politechnika Białostocka, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach, Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku. W festiwalu udział wzięło 600 uczniów oddziałów gimnazjalnych oraz szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki.
4.	Nawiązanie współpracy z Centrum Nauki Kopernik	CNK jest wiodącą jednostką w Polsce prowadzącą edukację dzieci i młodzieży w celu rozwoju kreatywności i samodzielnego myślenia. Pierwszym krokiem nawiązania takiej współpracy było zorganizowanie w PNT PW dni otwartych w trakcie których mieszkańcy miasta mogli zapoznać się z ofertą CNK i PNT PW.	60 000 (10 000 rocznie)	2015-2020	PNT PW, OWS	2018 Działania Centrum Nauki Kopernik zastąpił Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki. 2019 W PNT odbył się XVII Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki pod hasłem „Algorytmy_rzeczywistości”. Odbyły się pokazy, doświadczenia naukowe, warsztaty i wykłady. 2020 Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju nie były realizowane zadanie w tym zakresie.
5.	Konkursy dla programistów w PNT PW	Działanie będzie prowadzone we współpracy z partnerami z regionu i kraju z nagrodami pieniężnymi i rzeczowymi ufundowanymi przez władze miast, spółki, uczelnie, etc. Celem konkursu będzie nauka nowych technologii, pracy w zespole i pod presją czasu, promocja kreatywności, wyłonienie najzdolniejszych jednostek.	50 000 (10 000 rocznie)	2016-2020	PNT PW	2019 PNT w ramach Akademii Parku organizuje zajęcia z programowania dla dzieci. Zajęcia są realizowane z Photonem - Interaktywnym robotem edukacyjnym, który poprzez aplikację mobilną oraz powiązane z nią doświadczenia i eksperymenty wprowadza uczniów w świat nowych technologii. Zajęcia pozwalają realizować program podstawy programowej dla przedmiotów „zajęcia komputerowe” oraz „informatyka” zgodnie z wymaganiami określonymi przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. W 2019 roku w PNT zorganizowano dwa przedsięwzięcia skierowane do osób zainteresowanych tematyką e-sportu: - Winter Game Festival 2019 - E-sport Arena 2019 2020 W ramach Akademii Parku organizowano zajęcia z programowania dla dzieci z półkolonii „Sportowe wakacje 2020”.Zajęcia są realizowane z Photonem - Interaktywnym robotem edukacyjnym, który poprzez aplikację mobilną oraz powiązane z nią doświadczenia i eksperymenty wprowadza uczniów w świat nowych technologii. Ponadto w 2020 roku realizowano Akademię Młodego Inżyniera - to program adresowany do młodzieży z klas VI-VIII SP oraz młodzieży z klas I – III szkoły ponadpodstawowej. Zajęcia z różnych przedmiotów przybliżają zagadnienia dotyczące Elektroniki, Informatyki, Automatyki i Robotyki i rozszerzają programy realizowane w szkołach. Nauka w Akademii Młodego Inżyniera opiera się w dużej mierze na doświadczeniach praktycznych. Program zajęć nawiązuje do idei STEM.
6.	Doskonalenie nauczycieli	Doskonalenie nauczycieli prowadzone będzie w kierunku rozwoju kompetencji pozwalających na wprowadzanie do metodyki nauczania elementów kreatywności.	1 200 000 (200 000 rocznie)	2015-2020	Jednostki oświatowe, OWS	2017 W ramach wspomagania szkół i przedszkoli SODN zorganizował m.in.: 26 szkoleń rad pedagogicznych, 16 szkoleń specjalistycznych, 8 kursów doskonalących, 152 warsztaty, 14 seminariów i 7 konferencji.

						<p>2018 W ramach wspomaganie szkół i przedszkoli SODN zorganizował m.in.: 23 szkolenia, 5 kursów doskonalących, 110 warsztatów, 13 seminariów i 4 konferencje. Miasto Suwałki na zadania z zakresu wspomaganie szkół i placówek przeznaczyło kwotę 100.000,00 zł, natomiast na opłaty za indywidualne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz na formy organizowane lub zlecane przez szkoły i placówki (przede wszystkim na studia podyplomowe, szkolenia, kursy) przeznaczono kwotę 375.206,00 zł.</p> <p>2019 W ramach wspomaganie szkół i przedszkoli SODN zorganizował m.in.: 92 szkolenia rad pedagogicznych, 2 szkolenia specjalistyczne, 2 kursy doskonalące, 147 warsztatów, 30 seminariów, 10 konferencji oraz przeprowadził 223 konsultacje indywidualne i zespołowe oraz 12 sieci współpracy i wspomaganie.</p> <p>Miasto Suwałki na zadania z zakresu wspomaganie szkół i placówek przeznaczyło kwotę 100.000,00 zł, natomiast na opłaty za indywidualne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz na formy organizowane lub zlecane przez szkoły i placówki (przede wszystkim na studia podyplomowe, szkolenia, kursy) przeznaczono kwotę 387.766,55 zł.</p> <p>2020 W ramach wspomaganie szkół i przedszkoli SODN zorganizował m.in.: 65 szkoleń rad pedagogicznych, 111 warsztatów, 11 szkoleń specjalistycznych, 1 kurs doskonalący, 158 konsultacji indywidualnych, 35 lekcji i zajęć otwartych, 7 konferencji.</p> <p>Miasto Suwałki na zadania z zakresu wspomaganie szkół i placówek przeznaczyło kwotę 103.100,00 zł, natomiast na opłaty za indywidualne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz na formy organizowane lub zlecane przez szkoły i placówki (przede wszystkim na studia podyplomowe, szkolenia, kursy) przeznaczono kwotę 331.481,64 zł.</p>
7.	Gry edukacyjne	Gry są doskonałymi narzędziami edukacyjnymi, a ich wykorzystanie powinno wspierać proces nauczania na każdym poziomie nauki. Gra poprzez zabawę wspomaga utrwalenie zdobytej wiedzy, umiejętności, postaw, uczy myślenia przyczynowo-skutkowego oraz współpracy na rzecz osiągnięcia celu.	w zależności od potrzeb	2015-2020	Jednostki oświatowe, OWS	<p>2016-2017 W ramach Konkursu „Rozwijam swoje pasje” dofinansowanie otrzymały 2 projekty z następujących szkół: ZS10 – projekt dotyczący m.in. rozwiązywania łamigłówek i zagadek logicznych w zakresie matematyki; ZST – projekt dotyczący m.in. stworzenia projektów i wykonania gier planszowych oraz przeprowadzenia rozgrywek (turnieju gier) dla uczniów szkoły.</p> <p>2018-2019 W jednostkach oświatowych w Suwałkach realizowano następujące gry edukacyjne: kodowanie na dywanie, interaktywna podłoga "Magiczny dywan", zabawy matematyczno-przyrodnicze z wykorzystaniem robota Photona, układanki, puzzle, gry zręcznościowe FunX-gam, gry zręcznościowe Fun-uni, klocki edukacyjne, klocki lego kreatywne, miejska gra edukacyjną dla wszystkich suwalskich szkół związana z rocznicą odzyskania niepodległości, gra edukacyjna Branżowe Symulacje Biznesowe „Revas”, aplikacja Kahoot!, aplikacja Actionbound, „Zagraj z FORTE”, zarządzanie wirtualną firmą w wybranej branży firmy Revas, Ubongo, Scrabble, MlStacos, Rummicub, Monopol, CluedoSabotażysta, Story Cubes, Kalambury.</p>

1.4.5. Odtworzenie i wspieranie samorządu gospodarczego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspólne akcje promujące zachowania i postawy przedsiębiorcze samorządu i Miasta Suwałk	Na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego wśród suwalskich przedsiębiorców ³ można stwierdzić, że przedsiębiorcy są w największym stopniu zainteresowani reprezentacją w kontaktach z administracją samorządową i rządową, prowadzeniem działań promujących przedsiębiorczość w Suwałkach, pomocą w pozyskiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania, działaniami na rzecz rozwoju i podnoszenia poziomu kształcenia zawodowego, możliwością spotkania i uczestnictwa w dyskusji ze znanymi przedstawicielami środowiska biznesu/polityki.	w zależności od potrzeb	2014-2020	Izba Przemysłowo-Gospodarcza a/ RFZ	<p>Działanie realizowane.</p> <p>Izba Przemysłowo-Gospodarcza w Suwałkach została powołana na Zebraniu Założycielskim w dniu 18.12.2014 r. przez grupę ponad 70 przedsiębiorców.</p> <p>Izba Przemysłowo-Gospodarcza (IPG) w Suwałkach jest regionalną organizacją samorządu gospodarczego działającą na terenie województwa podlaskiego.</p> <p>2017-2019</p> <p>Uczestnictwo(współorganizacja /patronat/wystąpienia) przedstawicieli Izby czterech edycji Forum Biznesowe Pogranicza.</p> <p>Udział przedstawicieli IPG w posiedzeniach m.in. Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Białymstoku i Podlaskiej Rady Przedsiębiorczości przy Marszałku Województwa Podlaskiego, Podlaskiego Forum Terytorialnego (PFT).</p> <p>2019</p> <p>Z myślą o studentach suwalskiej uczelni i uczniach szkół ponadgimnazjalnych (technicznych i branżowych) miasta Suwałk, Izba Przemysłowo-Gospodarcza w Suwałkach wraz z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach oraz Parkiem Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód w Suwałkach Sp. z o.o., zrealizowali w dniach 21-24 października 2019 r. wydarzenie edukacyjno-oświatowe „Dni Przedsiębiorczości”.</p> <p>Dni Przedsiębiorczości miały na celu zainteresowanie zarówno studentów jak i uczniów szkół ponadgimnazjalnych – jako przyszłych pracowników lub pracodawców, pomóc znaleźć inspirację i pomysł na własną firmę. Zostały zorganizowane wizyty studyjne w lokalnych przedsiębiorstwach, takich jak: Aqual, Hotel Logos, Hotel Szyszko, Laktopol, Malow, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Przedsiębiorstwo Handlowe Sabo Sp. z o.o. Sp.k., Salag Sp. z o.o. Sp.k., Zakład Wyróbów Metalowych Dojnikowsy.</p> <p>2020</p> <p>Przedstawiciele IPG brali udział w pracach zespołów roboczych powołanych do opracowania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Suwałki do roku 2030.</p> <p>Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju zakres aktywności IPG został znacznie ograniczony. Zaplanowane działania nie mogły zostać zrealizowane w pełnym zakresie.</p>
2.	Promocja suwalskich przedsiębiorców w miastach partnerskich Suwałk	Zadanie realizowane we współpracy z Izłą Przemysłowo-Gospodarczą w Suwałkach.	bez kosztów	2014-2020	Izba Przemysłowo-Gospodarcza, RFZ	<p>Działanie realizowane.</p> <p>Funkcjonowanie bazy przedsiębiorców na stronie UM Suwałki i jej gruntowna aktualizacja w 2015 r. (utworzonej w ramach projektu dot. TCOIIE – miasta partnerskie Alytus i Mariampol).</p> <p>Promocja suwalskich przedsiębiorców przy okazji kontaktów roboczych</p>

³ Ankieta została rozesłana do grupy 100 przedsiębiorców. Uzyskano 30 wypełnionych ankiet. Badanie prowadzono w okresie listopad 2013 r. – styczeń 2014 r.

						administracji. Dystrybucja informatora inwestycyjnego Miasta Suwałk. Przekazywanie informacji o mieście i kontakcie do administracji lokalnej dot. współpracy z przedsiębiorcami dla IPG oraz Wydziałom Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad i Konsulatów RP (obecnie przekształcanych w Zagraniczne Biura Handlowe).
3.	Reprezentacja suwalskich przedsiębiorców w kontaktach z administracją	Zadanie realizowane we współpracy z Izłą Przemysłowo-Gospodarczą w Suwałkach.	bez kosztów	2014-2020	Izba Przemysłowo-Gospodarcza, RFZ	Działanie realizowane Działalność Rady Gospodarczej przy PMS (nowa kadencja 2018-2023). Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Suwałk jest niezależnym organem opiniodawczo-doradczym, działającym w celu zintegrowania środowiska przedsiębiorców i instytucji około biznesowych z Suwałk poprzez współdziałanie i wymianę doświadczeń. Rada Gospodarcza składa się z przedstawicieli suwalskiego środowiska biznesu i przedsiębiorców. W 2017 r. odbyły się trzy posiedzenia Rady, w 2018 r. dwa, w 2019 pięć. W roku 2020 odbyły się trzy posiedzenia Rady, w tym 1 posiedzenie w formie telekonferencji. Rada Izby prowadziła efektywną współpracę z administracją samorządową, Krajową Izłą Gospodarczą oraz innymi organizacjami samorządu gospodarczego w regionie, w celu wspierania wspólnych interesów na poziomie regionalnym i krajowym.
4.	Ośrodek spotkań i dyskusji z przedstawicielami środowisk biznesowych i politycznych	Zadanie realizowane we współpracy z Izłą Przemysłowo-Gospodarczą w Suwałkach.	60 000 (10 000 rocznie)	2015-2020	Izba Przemysłowo-Gospodarcza-RFZ	Działanie realizowane Spotkania przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu w ramach: Podlaskiego Forum Gospodarczego, Podlaskiego Forum Terytorialnego, zespołu ds. Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2020 r., zespołu ds. monitoringu i oceny wdrażania działań z Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach na lata 2014-2020, Rady Przedsiębiorczości przy Marszałku Województwa Podlaskiego, posiedzeń Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Suwałkach, działalność Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Suwałk. Przedstawiciele IPG brali udział w pracach zespołów roboczych powołanych do opracowania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Suwałki do roku 2030. Miasto Suwałki konsekwentnie realizuje działania w kierunku promocji miasta, jako ośrodka realizacji wielu wydarzeń o charakterze biznesowym i konferencyjnym (m.in. ww. Forum Biznesowe Pogranicza, Eko Forum Pogranicza).

1.4.6. Uruchomienie w Parku Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód funduszu kapitałowego wspierającego firmy realizujące przedsięwzięcia podwyższonego ryzyka

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Uruchomienie w Parku Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód w Suwałkach mechanizmów finansowych wspierających powstanie nowych firm (fundusz załączkowy)	W ramach przedmiotowego projektu PNT PW będzie udzielał wsparcia inwestycyjnego w formie funduszu załączkowego, szczególnie firmom innowacyjnym. W początkowej fazie przedsięwzięcia wysoce innowacyjne przedsiębiorstwa mogą mieć ograniczony dostęp do pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację kapitałochłonnych projektów oraz dostęp do specjalistycznej wiedzy i umiejętności. Ponadto, w początkowej fazie rozwoju istotnym ograniczeniem może być brak umiejętności lub doświadczenia w	10 000 000	2015-2020	PNT PW	2017-2019 Prowadzone były rozmowy z podmiotami zarządzającymi funduszami inwestycyjnymi oraz prywatnymi inwestorami oraz Funduszami VC. 2019 – Utworzenie funduszu załączkowego zostało zrealizowane częściowo poprzez projekt „Hub of Talent”, dzięki któremu zostało wyinkubowanych 5 podmiotów. Fundusz nie został utworzony z uwagi na brak pozyskania kapitału.

		zarządzaniu. Inkubator technologiczny zapewni dostęp do kosztownych urządzeń i infrastruktury, doradztwa w obszarze zarządzania i problemów technicznych oraz preferencyjnych warunków finansowania projektów z obszaru zaawansowanych technologii. Instrumenty finansowe PNT PW będą wspierały również prowadzenie działalności gospodarczej na terenach inwestycyjnych wokół Parku.				
--	--	---	--	--	--	--

Cel operacyjny 1.5. Wsparcie sektorów kluczowych dla miasta

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

1.5.1. Opracowanie programu kształcenia i kierunków nauczania dopasowanych do sektorów kluczowych gospodarki Suwałk

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Dostosowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy	Projekt dotyczyć będzie m.in. modyfikacji kierunków kształcenia i programów nauczania zawodów oraz utworzenie nowych kierunków, zgodnych z branżami kluczowymi województwa podlaskiego i miasta. Projekt zakłada zwiększenie udziału pracodawców w procesie kształcenia zawodowego a także wsparcie nauczycieli w procesie zmiany programów nauczania dla konkretnego zawodu. W projekcie ważnym elementem jest wsparcie nauczycieli w procesie doskonalenia ich wiedzy i umiejętności we współpracy z pracodawcami.	w zależności od potrzeb	2015-2018	OWS, RFZ	2018-2019 Realizowany był projekt w ramach RPOWP 2014 - 2020 pn. „Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowej – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki”. Projekt realizowany był w trzech szkołach: ZS nr 4, ZS nr 6 i ZST w Suwałkach. W ramach projektu były m.in.: organizowane u pracodawców staże zawodowe dla uczniów i nauczycieli, przygotowywane nowe programy nauczania, organizowana była pomoc stypendialna dla uczniów, tworzone klasy patronackie, organizowane były wyjazdy edukacyjne dla uczniów. Ogólna wartość projektu: 4.902.789,89 zł. 2018-2020 Realizacja w ramach działania 8.2.1 RPOWP dwóch projektów pt. „Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez inwestycje w infrastrukturę Zespołu Szkół nr 6 w Suwałkach” oraz „Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez rozbudowę infrastruktury Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach”. Wartość całkowita projektu ZS nr 6: 9 582 503,61 PLN, natomiast ZST 3.567.103,85 PLN.
2.	Opracowanie i wdrożenie Programu kształcenia zawodowego w Mieście Suwałki w ramach Strategii Oświaty do 2020 roku	Celem programu będzie lepsze dopasowanie oferty kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy i lepsza współpraca szkół z pracodawcami w celu jak najlepszego zapoznania uczniów ze specyfiką zawodu.	bez kosztów	2015-2020	OWS	2016 Opracowanie dokumentu pn. „Założenia dotyczące kształcenia zawodowego i współpracy szkół z pracodawcami”.
3.	Powołanie zespołu ds. bieżącej współpracy szkół zawodowych z pracodawcami	Zespół będzie się składał z przedstawicieli Miasta, poszczególnych szkół zawodowych, PNT, PUP, PWSZ oraz przedstawicieli pracodawców. Zespół będzie organizował coroczne spotkania w celu monitorowania sytuacji na suwalskim rynku pracy i rekomendowania podjęcia odpowiednich działań zaradczych.	bez kosztów	2015-2020	RFZ/OWS	W listopadzie 2016 r. Prezydent Miasta Suwałk powołał Zespół ds. tworzenia „Programu kształcenia zawodowego i współpracy szkół z pracodawcami.

4.	Organizacja konkursu o tematyce biznesowej	Miasto Suwałki będzie organizować cykliczny, doroczny konkurs przedsiębiorczości dla najlepszego planu na prowadzenie działalności gospodarczej dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Nagrodą w konkursie będzie dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Do współpracy przy organizacji konkursu zostaną zaproszone firmy i przedsiębiorcy prywatni, którzy ufundują uczestnikom konkursu atrakcyjne nagrody dodatkowe (nagrody rzeczowe, kursy szkoleniowe, pakiety promocyjne, rozwiązania softwarowe dla firm, etc.). Plan będzie oceniany przez przedstawicieli Miasta, organizacji przedsiębiorców, instytucji finansowych, funduszy pożyczkowych	300 000 (50 000 rocznie)	2015-2020	RFZ/OWS/PNT/IPG	<p>Działanie realizowane</p> <p>2017 Przeprowadzono II edycję konkursu pn. „bizneSÓWKI”. Na konkurs wpłynęło 14 zgłoszeń. Wszystkie w kategorii biznesplan – skierowanej do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Przyznane nagrody Prezydenta Miasta Suwałk: 1600 zł, 1200 zł. i 2 x 800zł.</p> <p>2018 Podczas III edycji konkursu bizneSÓWKI-zaPARKuj swój biznes, organizowanego 8 czerwca w Suwałkach rywalizacja była prowadzona w dwóch kategoriach (indywidualna i drużynowa). Spośród 10 pomysłów biznesowych, zgłoszonych w drodze naboru (kat. indywidualna), do finałowego starcia przeszło 5 osób, które zaprezentowały swoje pomysły na biznes. W kategorii drużynowej starło się 17 zespołów, w skład których weszło ponad 70 uczniów z suwalskich szkół: I LO, III LO, ZS4 oraz ZST.Kwota przeznaczona na konkurs z budżetu miasta 15.000,00zł.</p> <p>2019 Wprowadzono zmiany dot. organizacji i zasad konkursu – projekt realizowany był z Narodowym Bankiem Polskim w ramach edukacji ekonomicznej (Patronat Honorowy nad wydarzeniem objął Prezydent Miasta Suwałk oraz Młodzieżowa Rada Miasta Suwałk). Partnerzy konkursu byli: Reso Europa Service oraz Malow sp. z o.o. Konkurs był prowadzony w kategoriach: indywidualna (16 zgłoszeń) i drużynowa (4 drużyny). Wartość nagród 19 tys. zł. (kat.: indywidualna: 4 000 zł , 3 000 zł oraz 2 000 zł, natomiast w kategorii drużynowej wygraną było 10 000 zł z przeznaczeniem na wyjazd dla całej klasy drużyny zwycięskiej do Centrum Nauki Kopernik oraz Centrum Pieniądza NBP w Warszawie.)</p> <p>2020 Konkurs został odwołany.</p>
----	--	--	--------------------------	-----------	-----------------	---

1.5.2. Wsparcie firm z sektora MICE (meetings, incentives, conventions, events)

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspólna oferta konferencyjna branży MICE w Suwałkach	Wykreowanie we współpracy i w partnerstwie z jedną z istniejących organizacji branżowych (SIRT, SOT, Klaster Marek Turystycznych Polski Wschodniej) wspólnych produktów w zakresie turystyki kongresowej (pakietu produktów).	90 000 (15 000 rocznie)	2015-2020	KTP/RFZ/PNT	Organizacja wydarzenia kongresowego pn. Forum Biznesowe Pogranicza. IV edycja w 2019r. była poświęcona branży turystyczno-hotelarskiej (pn. Tourism Industry Hotels). Frekwencja (2 dni): ok. 1000 osób. 30 spotkań biznesowych (w tym 14 z przedstawicielami z zagranicy).
2.	Wspólna promocja oferty kongresowej	Wspólną promocją oferty na różnego rodzaju forach, targach, z wykorzystaniem różnych narzędzi, w szczególności z wykorzystaniem Internetu, portali społecznościowych.	60 000 (10 000 rocznie)	2015-2020	KTP/RFZ/PNT	Działanie do realizacji. Odbywały się spotkania ze środowiskiem hotelarskim.
3.	Wypromowanie jednego rozpoznawalnego wydarzenia kongresowego w	Zorganizowanie cyklicznej, corocznej imprezy – Forum Biznesu Pogranicza Polski, Litwy i Rosji - promującej potencjał gospodarczy Suwałk i Polski Północno-Wschodniej. Impreza	90 000 (15 000 rocznie)	2015-2020	RFZ/PNT	Działanie realizowane. Miasto Suwałki wspólnie z PNT organizuje wydarzenie kongresowe pn. Forum Biznesowe Pogranicza. Forum jest nowym cyklicznym wydarzeniem poświęconym transgranicznej współpracy gospodarczej partnerów z Polski, Litwy, Białorusi i Rosji (Obwód

	mieście pn. Forum Biznesu Pogranicza Polski, Litwy i Rosji	przyczyni się do większej rozpoznawalności atutów gospodarczych tego regionu kraju oraz promocji Suwałk jako miasta kojarzonego z turystyką kongresową.				<p>Kaliningradzki).</p> <p>2017 II edycja Forum poświęcona wydarzeniu pn. „Food Industry Life” przeprowadzona była w dniach 9-10 listopada 2017 r. Uczestniczyło w nim prawie 300 gości z Polski, Litwy, Łotwy, Białorusi i okręgu Kaliningradzkiego. W ramach targów i spotkań B2B swoją ofertę promowało ponad 40 przedsiębiorców. Wydarzenie poświęcone było branży rolno-spożywczej. W ramach wydarzenia odbyła się konferencja z blisko 20 międzynarodowymi prelegentami.</p> <p>2018 III edycja forum zorganizowana była w październiku 2018 r. i dotyczyła branży metalowej (robocza nazwa „Metal, Industry, Design”).</p> <p>2019 IV edycja 24-25.10.2019 dot. branży turystyczno-hotelarskiej (pn. Tourism Industry Hotels). Frekwencja (2 dni): ok. 1000 osób. 30 spotkań biznesowych (w tym 14 z przedstawicielami z zagranicy).</p> <p>2020 Z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną w kraju i na świecie Forum Biznesu Pogranicza nie odbyło się.</p>
--	--	---	--	--	--	---

Cel strategiczny 2. Poprawa warunków życia

Cel operacyjny 2.1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacja istniejącego zasobu komunalnego

Kierunki działań i zadania realizacyjne

2.1.1. Kontynuowanie działań planistycznych w celu wyznaczenia stref pod zabudowę mieszkaniową

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wyznaczanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	Wyznaczanie terenów w planach zagospodarowania przestrzennego pod rozwój budownictwa mieszkaniowego, pozwoli na ich systematyczne uzbrajanie i obniży koszty budowy mieszkań.	bez kosztów	2014-2020	AGP	Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w 2020 r. (ogółem 4634 ha) - 16,4 % (692,5 ha) zabudowa mieszkaniowa w tym zabudowa wielorodzinna 8,4 % (372 ha).
2.	Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	Uzbrojenie terenów zwiększy ich atrakcyjność oraz przyspieszy proces inwestycyjny.	w zależności od potrzeb	2014-2020	PEC/PWiK/I	Zadanie w trakcie realizacji. Zawierane są porozumienia z developerami w celu wspólnej realizacji niezbędnej infrastruktury.

2.1.2. Kontynuowanie rozwiązań umożliwiających wniesienie wkładu finansowego w remont mieszkania komunalnego w zamian za obniżenie czynszu

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Obniżenie czynszu mieszkań komunalnych w zamian za wniesienie wkładu finansowego w jego remont.	Realizacja zadania przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych ludności oraz estetyki i funkcjonalności zajmowanych nieruchomości. Ponadto, wpłynie na zmniejszenie wydatków publicznych z tytułu utrzymania mieszkaniowych zasobów komunalnych.	w zależności od potrzeb	2014-2020	ZBM TBS sp. z o.o.	Nie zaszła konieczność realizacji.

2.1.3. Stworzenie mechanizmu umożliwiającego zawieranie umów najmu mieszkań komunalnych z młodymi absolwentami decydującymi się na rozpoczęcie w Suwałkach działalności gospodarczej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Mieszkania dla młodych przedsiębiorców	Utworzenie mechanizmu umożliwiającego przyznawanie mieszkań studentom ostatniego roku studiów oraz absolwentom decydującym się na rozpoczęcie w Suwałkach działalności gospodarczej, nie dłużej niż na 3 lata.	w zależności od formy mechanizmu wsparcia	2015-2020	ZBM TBS sp. z o.o.	Opracowano Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Suwałki na lata 2016-2020. Przekształcenie ZBM w Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (2015 r.), umożliwiło uruchomienie programu „od Najemcy do Właściciela”. 5 lokali mieszkalnych nabyli młodzi przedsiębiorcy. 2020 Przekazanie kolejnych dwóch budynków mieszkalnych po 24 mieszkania w ramach ww. programu. 3 – lokale mieszkalne nabyli młodzi przedsiębiorcy.

Cel operacyjny 2.2. Edukacja na najwyższym poziomie i różnorodna oferta zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

2.2.1. Wyposażenie i uzupełnienie w pomoce dydaktyczne pracowni przedmiotowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	MULTIMEDIALNY SOK - podniesienie standardu działalności edukacyjnej i animacyjnej Suwalskiego Ośrodka Kultury	Kluczowy projekt rozwijający fizyczną bazę edukacyjną SOK. Projekt obejmuje podniesienie standardu w zakresie edukacji kulturalnej, zarówno pracowni bieżących, jak i uruchomienie nowych, a także	800 000	2015-2020	SOK	2019 Sprzęt na potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej został zakupiony m.in. w ramach projektu „Remont i modernizacja obiektu Suwalskiego Ośrodka Kultury przy ul. T. Noniewicza 71”.

		utworzenie Studia Multimedialnego i Galerii Prezentacji Multimedialnych z nową pracownią multimedialną. Planowane wyposażenie to sprzęt multimedialny, nagłośnieniowy, foto-filmowy, komputerowy, instrumenty muzyczne i meble specjalistyczne. Zadanie zostanie zrealizowane w przypadku pozyskania funduszy zewnętrznych.				
2.	Modernizacja kształcenia zawodowego w ZST, ZS nr 4, ZS nr 6, CKP w Suwałkach	Projekt obejmuje wyposażenie pracowni praktycznej nauki zawodu na potrzeby kształcenia zawodowego oraz stworzenie pracowni miniprzedsiębiorstwa do nauki przedsiębiorczości w różnych zawodach w połączeniu z nauczaniem na odległość i współpracą z uczelniami wyższymi oraz zakup i uaktualnienie specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego na zajęciach i kwalifikacyjnych kursach zawodowych.	15 000 000	2015-2020	I/OWS	<p>2018-2019 Realizacja projekt „Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez rozbudowę infrastruktury Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach”. Projekt obejmował rozbudowę budynku warsztatowego wraz z wyposażeniem Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach. Przebudowany obiekt przeznaczony jest do realizowania zajęć z kształcenia praktycznego, przedmiotów branży budowlanej, OZE i mechanicznej oraz jako ośrodek egzaminacyjny, do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe. Wartość projektu 5.449.039,78zł, w tym dofinansowanie 3.567.103,85 zł.</p> <p>2018-2020 Realizacja projektu „Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez rozbudowę infrastruktury Zespołu Szkół nr 6 w Suwałkach” . Projekt obejmuje budowę nowego budynku (warsztatowego do praktycznej nauki zawodu). W nowym budynku warsztatowym utworzono pracowni dla 5 zawodów w ZS nr 6 (technik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, technik technologii drewna, stolarz) i 3 nowych zawodów (kierowca mechanik, blacharz samochodowy, mechanik operator maszyn do produkcji drzewnej). Wartość projektu 7 906 592,02 zł, w tym dofinansowanie 6 262 242,30zł.</p>
3.	Doposażenie szkolnych pracowni dydaktycznych	Doposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz sprzęt komputerowy (komputery, laptopy, tablety) i oprogramowanie wpłynie na podniesienie jakości kształcenia w mieście oraz na efektywność kształcenia.	6 000 000 (1 000 000 rocznie)	2015-2020	I/OWS	<p>2017 Cztery suwalskie szkoły (SP4, SP6, SP10 i ZS4), na podstawie „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” otrzymało wsparcie finansowe na zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolny. W ramach ww. programu każda ze szkół otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 15.000,00 zł, w tym 12.000,00 - dotacja celowa i 3.000,00 zł - wkład własny Miasta Suwałki. Łączny koszt ww. programu wyniósł 60.000,00 zł, w tym 48.000,00 zł – dotacja celowa i 12.000,00 zł - wkład własny Miasta Suwałki.</p> <p>2017-2018 W roku szkolnym 2017/2018 SP2, SP6, SP 10 i SP11 w ramach programu „Aktywna tablica” otrzymały wsparcie finansowe na zakup pomocy dydaktycznych (m.in. na zakup tablic interaktywnych, projektorów, głośników, interaktywnych monitorów dotykowych). Dotacja celowa z budżetu państwa wyniosła 55.490,00 zł. Z kolei wkład własny Miasta Suwałki wyniósł 27.186,97 zł Ponadto Prezydent Miasta Suwałk w ramach budżetu miejskiego przekazał szkołom środki finansowe w wysokości około 1 mln zł na zakup sprzętu</p>

					<p>komputerowego i pomocy dydaktycznych, w tym na wyposażenie pracowni komputerowych w I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Konopnickiej w Suwałkach i Zespole Szkół nr 2 w Suwałkach.</p> <p>2018 Pięć suwalskich szkół (SP2, SP2, SP7, SP9 i SP11), na podstawie „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” otrzymało wsparcie finansowe na zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolny. W ramach ww. programu każda ze szkół otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 15.000,00 zł, w tym 12.000,00 - dotacja celowa i 3.000,00 zł - wkład własny Miasta Suwałki. Łączny koszt ww. programu wyniósł 75.000,00 zł, w tym 60.000,00 zł - dotacja celowa i 15.000,00 zł - wkład własny Miasta Suwałki.</p> <p>2018-2019 W roku szkolnym 2018/2019 SP4, SP5, SP 7 i SP9 w ramach programu „Aktywna tablica” otrzymały wsparcie finansowe na zakup pomocy dydaktycznych (m.in. na zakup tablic interaktywnych, projektorów, głośników, interaktywnych monitorów dotykowych. Dotacja celowa z budżetu państwa wyniosła 56.000,00 zł. Z kolei wkład własny Miasta Suwałki wyniósł 14.000,00 zł. W ZS4, ZST i ZS6 realizowany jest projekt pn. „Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowej – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki” W ramach realizacji ww. projektu wyposażone zostały i zostaną następujące pracownie: 1)pracownia programowania obrabiarek sterowanych numerycznie w ZST; 2)pracownia technologii robót betoniarskich i zbrojarskich w ZST; 3)pracownia spawalni w ZST; 4)pracownia automatyki – ZST; 5)pracownia mechatroniki – ZST; 6)pracownia turystyczno-geograficzna w ZS4; 7)pracownia technologiczna w ZS4; 8) pracownia analizy żywności w ZS4; 9)pracownia lokalnych sieci komputerowych i sieciowych systemów operacyjnych - ZS6; 10)jedna pracownia technik logistyk – ZS6; 11) dwie pracownie zawodu technik informatyk – ZS6; 12)jedna pracownia technik pojazdów samochodowych – ZS6; 13) jedna pracownia technik technologii drewna – ZS6; 14) jedna pracownia technik reklamy – ZS6. Łączna wartość wyposażenia ww. pracowni w szkołach (w tym pomoce dydaktyczne): około 1.070.000,00 zł. W 2018 r. w jednostkach oświatowych w Suwałkach wydatkowano na pracownie nauki przedmiotu i pomoce dydaktyczne łącznie ponad 2.283.000,00 zł.</p> <p>2019 W jednostkach oświatowych w Suwałkach wydatkowano na pracownie nauki przedmiotu i pomoce dydaktyczne łącznie ponad 1.580.000,00 zł.</p> <p>2020 W szkołach zawodowych doposażenie pracowni to łączny koszt około 400.000,00 zł. W jednostkach oświatowych w Suwałkach planowane wydatki na pracownie nauki przedmiotu i pomoce dydaktyczne w 2020 r. wyniosą łącznie ponad 2.400.000,00 zł.</p>
--	--	--	--	--	--

4.	Doposażenie bazy dydaktycznej szkół na potrzeby dziecka młodszego i zindywidualizowanej pomocy dziecku	Doposażenie szkół w specjalistyczny sprzęt, oprogramowanie i wyposażenie oraz pomoce dydaktyczne dostosowane do potrzeb dzieci młodszych oraz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wpłynę na wsparcie ucznia. Dzięki doposażeniu uczniowie młodszy i z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi będą mieli odpowiednie warunki kształcenia do ich potrzeb i możliwości.	2 700 000 (450 000 rocznie)	2015-2020	OWS/I	<p>2017-2018</p> <p>W ramach realizacji projektu pn. „Bądź aktywny – bądź zdrowy” w ramach Programu Współpracy Interreg V-A Litwa-Polska wybudowano place zabaw przy dziewięciu przedszkolach, tj. nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 w Suwałkach. Każdy z placów zabaw został wyposażony w zestaw integracyjny do zabaw dla dzieci z niepełnosprawnościami, place posiadają bezpieczną nawierzchnię poliuretanową.</p> <p>Całkowite wydatki kwalifikowane (Miasto Suwałki): 2.200.000,00zł Kwota dofinansowania z EFRR (Miasto Suwałki): 1.870.000,00zł</p> <p>Ponadto nowoczesne pomoce dydaktyczne, laptopy, rzutniki i tablice multimedialne zostały zakupione przez szkoły w ramach realizacji następujących projektów w ramach RPOWP współfinansowanych ze środków UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „NIE JESTEM INNY” (projekt realizowany przez SP10), - „Przez innowacje do wiedzy” (projekt realizowany przez SP11) - „dzisiaj Mali, jutro Duży” (projekt realizowany przez SOSW1). <p>2019</p> <p>W ramach projektu „Healthy Boost” zostały zakupiony do SP 2, SP 5 oraz Przedszkola nr 8 sprzęt multimedialny (interaktywna ściana i 2 interaktywne podłogi) o łącznej wartości 40.000,00zł.</p> <p>2021</p> <p>W ramach projektu „Healthy Boost” zostanie zakupiony do suwalskich przedszkolu i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych sprzęt multimedialny (interaktywne ściany i interaktywna podłoga) o łącznej wartości 147.000,00zł</p> <p>2021-2022</p> <p>Zaplanowana jest realizacja projektu pn. „Bądź aktywny – bądź zdrowy – II etap”. W ramach projektu przewiduje się budowę i wyposażenie placów zabaw dla dzieci przy Szkole Podstawowej nr 5, przy Szkole Podstawowej nr 7, a także przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 w Suwałkach oraz zakup wyposażenia do zajęć sportowo-zdrowotnych do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych nr 2, 5, 7, 10 i 11 oraz do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Suwałkach na potrzeby prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci.</p> <p>Całkowite wydatki kwalifikowane (Miasto Suwałki): 334 844,30 EUR Kwota dofinansowania z EFRR (Miasto Suwałki): 284 617,65 EUR</p>
----	--	--	--------------------------------	-----------	-------	--

2.2.2. Utworzenie programu zajęć pozalekcyjnych rozwijających wiedzę i umiejętności oraz wyrównujących szanse edukacyjne dzieci i młodzieży

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	SPEAK – Suwalski Program Edukacji i Animacji Kulturalnej	Suwalski Ośrodek Kultury jest w końcowej fazie opracowania kilkuletniego programu SPEAK. Program zakłada wprowadzenie zintegrowanego system edukacji	720 000 (120 000 rocznie)	2015-2020	SOK	Działanie zostało zrealizowane. Jego efektem było kilkadziesiąt różnego rodzaju wydarzeń artystycznych, szkolenia dla pracowników SOK, publikacje książkowe i płytowe.

		<p>kulturalnej o wysokim stopniu organizacji, którego założenia będą wyznacznikiem planów działań wszystkich biorących w nim udział podmiotów. SPEAK jako ciągły proces rozwijania zainteresowań i kształcenia umiejętności dzieci i młodzieży polega na przygotowaniu i realizacji zadań w określonych obszarach w oparciu o propozycje instytucji kultury i oświaty, organizacji pozarządowych w Suwałkach i regionie. W wyniku wdrożenia programu nastąpi znacząca aktywizacja społeczna i zmiana w oddziaływaniu kultury na społeczność lokalną w Suwałkach.</p>				
2.	<p>Utworzenie programu wyrównującego szanse edukacyjne uczniów</p>	<p>Zorganizowanie uczniom bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych ukierunkowanych na kształcenie kompetencji kluczowych wpłynie na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Atrakcyjne zajęcia pozalekcyjne wpłyną na wyniki nauczania w suwalskich szkołach oraz zagospodarują czas wolny dzieci i młodzieży a tym samym zniwelują zjawisko wykluczenia społecznego. Celem programu jest wyposażenie uczniów w wiedzę i kompetencje niezbędne do dalszego podnoszenie kwalifikacji i umiejętności potrzebnych na rynku pracy. Program będzie realizowany po dokonaniu analizy potrzeb każdej szkoły i wypracowaniu programów wspomagania. Programy będzie realizowany przez nauczycieli w oparciu o m.in. metodę eksperymentu i innowacji oraz metod aktywizujących.</p>	<p>6 000 000 (1 000 000 rocznie)</p>	<p>2015-2020</p>	<p>OWS</p>	<p>Od 2018 r. w szkołach prowadzone są dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne uczniów w ramach realizacji następujących projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 współfinansowanych ze środków UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „NIE JESTEM INNY” (projekt realizowany przez SP10) – wartość projektu: 565.593,18 zł; - „Przez innowacje do wiedzy” (projekt realizowany przez SP11) – wartość projektu: 1.956.172,80 zł; - „dzisiaj Mali, jutro Duży” (projekt realizowany przez SOSW1) – wartość projektu: 843.760,00 zł; - „Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowej – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki” (projekt realizowany przez ZS4, ZS6, ZST) – wartość projektu: 4.902.789,89 zł.

2.2.3. Rozwój programów nauczania służących podnoszeniu kompetencji cyfrowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Kompetencje cyfrowe jako kształcenie przyszłych kadr kultury	Program zajęć edukacyjnych rozwijających kluczowe kompetencje z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Rezultatem zajęć będzie wzrost liczby osób czynnie korzystających z technologii cyfrowych, w tym Internetu i wzrost zainteresowania treściami kultury. Umiejętność zarządzania treściami będzie podstawową kompetencją zwiększającą atrakcyjność na rynku pracy w obszarze kultury i przemysłów kreatywnych. Odrębny program upowszechniający sposoby wykorzystania Internetu i umożliwiający zdobycie podstawowych umiejętności posługiwania się nowymi technologiami zostanie skierowany do seniorów (ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego i społecznego).	210 000 (35 000 rocznie)	2015 – 2020	SOK/ Biblioteka Publiczna	Zadanie nie zostało zrealizowane.
2.	Program zajęć rozwijających kompetencje cyfrowe	Kształcenie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii sprzyjać będzie podnoszeniu jakości tego kształcenia. Uczniowie korzystać będą z nowoczesnych programów do ćwiczeń laboratoryjnych, do nauczania przedmiotów matematycznych i przyrodniczych a także języków obcych, kreatywności i przedsiębiorczości. Celem programu będzie wsparcie nauczycieli w stosowaniu TIK w procesie nauczania. Dzięki wyposażeniu szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz infrastrukturę typu sieć wzrośnie stopień wykorzystania	w zależności od potrzeb	2015-2020	OWS	Od 2018 r. w szkołach prowadzone są dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe uczniów w ramach realizacji następujących projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 współfinansowanych ze środków UE: - „Przez innowacje do wiedzy” (projekt realizowany przez SP11) – 147.574,00 zł przeznaczono na realizację ww. zajęć; - „Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowej – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki” (projekt realizowany przez ZS4, ZS6, ZST) – ponad 176.000,00 zł realizacja szkoleń informatycznych oraz szkoleń specjalistycznych.

		TIK w nauczaniu. Szczególny nacisk w programie dotyczyć będzie nauki programowania i nowych technologii.				
--	--	--	--	--	--	--

2.2.4. Rozwój programów nauczania języków obcych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Programy nauczania języków obcych w tym osób dorosłych	Wprowadzenie dodatkowych godzin z języków obcych spowoduje większą mobilność językową uczniów suwalskich szkół i osób dorosłych. W ramach programu planowany jest zakup nowoczesnych laboratoriów językowych.	3 000 000 (500 000 rocznie)	2015-2020	OWS	<p>Każdego roku tworzone są 2 oddziały dwujęzyczne (kl. I). Od roku szkolnego 2016/2017 oddziały dwujęzyczne funkcjonują również w Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. A. Piłsudskiej w Suwałkach (7 i 8 klasa). Od 1.09.2018 r. oddziały dwujęzyczne zostały utworzone również w I Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Konopnickiej w Suwałkach.</p> <p>2020 I LO – w związku uzyskaniem przez szkołę certyfikatu autoryzacyjnego upoważniającego szkołę do prowadzenia Programu Dyplomowego IB oraz zezwolenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, 1 września 2020 r. szkoła utworzyła w ramach eksperymentu pedagogicznego 1 oddział klasy pierwszej międzynarodowej (uczniowie klasy II LO). Program The International Baccalaureate Diploma Programme realizowany jest w dwóch ostatnich klasach liceum i kończy się egzaminami umożliwiającymi uzyskanie dyplomu, który zgodnie z polskim prawem oświatowym odpowiada maturze. 1 września 2020 r. w szkole rozpoczęła się realizacja innowacji pedagogicznej „Deutsches Sprachdiplom II”, którą objęto 20 uczniów z klas pierwszych. Innowacja umożliwi uczniom przystąpienie do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie B2/C1, a w dalszej perspektywie studiowanie na niemieckich uczelniach. ZS4 – od 1 września 2020 r. w szkole kontynuowana jest realizacja dodatkowych godzin języka włoskiego w ramach innowacji pedagogicznej "Obsługa turystyczna i hotelarska w języku włoskim" – dostosowanie edukacji zawodowej w klasie technik hotelarstwa i technik obsługi turystycznej do oczekiwań pracodawców; W ramach projektu pn. „SUWAŃSKIE CENTRA KOMPETENCJI ZAWODOWEJ – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki” w ZS 4, ZS zrealizowano zajęcia pozalekcyjne z języka angielskiego.</p>

2.2.5. Wspieranie rozwoju programu badań predyspozycji zawodowych wśród młodzieży i działanie na rzecz organizacji praktyk zawodowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Opracowanie i wdrożenie programu doradztwa edukacyjno - zawodowego	Zwiększenie liczby godzin doradztwa zawodowego wpłynie na zwiększenie świadomości wyboru dalszej ścieżki zawodowej. W ramach programu organizowane będą targi	720 000 (120 000 rocznie)	2015-2020	OWS	Od 2017 r. ramowe plany nauczania w szkołach zawierają również godziny na realizację zajęć edukacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkoły podstawowej w wymiarze po 10 godzin minimum w każdej klasie oraz w liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia (odpowiednio minimum 10 godzin w całym okresie nauczania).

		edukacyjne, dni otwarte w szkołach, konkursy i konferencje związane z wyborem przyszłej ścieżki zawodowej a także sieć współpracy doradców zawodowych.				
2.	Organizacja praktyk i staży zawodowych w przedsiębiorstwach	Odbycie praktyki i stażu zawodowego w przedsiębiorstwach zwiększa szanse uczniów na uzyskanie zatrudnienia. Ponadto dzięki odbyciu takiego stażu uczniowie nabywają umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy. Praktyki i staże organizowane będą w ścisłej współpracy szkół i przedsiębiorców, organizacji pracodawców, instytucji rynku pracy.	210 000 (35 000 rocznie)	2015-2020	Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe	Zadanie realizowane. W ramach projektu pn. „SUWALSKIE CENTRA KOMPETENCJI ZAWODOWEJ – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki uczniowie Zespołu Szkół nr 4, Zespołu Szkół nr 6 i Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach odbywają staże w przedsiębiorstwach prowadzących działalność związaną z kierunkami kształcenia uczniów techników, a także praktyki zawodowe - uczniowie ZST.

2.2.6. Wspieranie procesu kształcenia z wykorzystaniem metody e-learning

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Szkolenia z zastosowaniem e-learningu	Najpopularniejszym oraz najbardziej efektywnym narzędziem wykorzystywanym w e-learningu jest portal edukacyjny. Zastosowanie przez nauczycieli formy interaktywnej e-learningu zwiększy zaangażowanie uczniów w proces uczenia się oraz zwiększy współpracę między uczniami i nauczycielami. Nauczyciel będzie mógł śledzić bieżące postępy ucznia w nauce, w tym ucznia niepełnosprawnego.	2 000 000	2015-2020	OWS	Nie zrealizowano do 2020r.
2.	E-dziennik w mieście Suwałki	Prowadzenie dziennika lekcyjnego w formie elektronicznej. Zakup nowoczesnego sprzętu do prowadzenia elektronicznych dzienników do przedszkoli, szkół, tj. zakup komputerów i laptopów do przedszkoli i szkół wpłynie na dostępność danych w procesie nauczania.	2 000 000	2014-2016	OWS	Obecnie wszystkie szkoły i przedszkola korzystają z e-dziennika. Łączny koszt wdrożenia w 2020 r. e-dziennika w wyniósł 30 979,00 zł.

2.2.7. Rozwój edukacji ustawicznej, w tym kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz innych form kształcenia ustawicznego⁴

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Program wsparcia zawodowego w mieście Suwałki łącznie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Centrum Kształcenia Ustawicznego (doradztwo edukacyjno-zawodowe). Program Edukacji ustawicznej w ramach Strategii Oświaty do 2020 roku	Kształcenie ustawiczne to warunek rozwoju każdego człowieka. W ramach ww. programu zostaną zorganizowane kwalifikacyjne kursy zawodowe i kursy kompetencji ogólnych, rozwój edukacji formalnej i pozaformalnej. Przeprowadzona zostanie kampania społeczna kształcenia ustawicznego i elastycznych form kształcenia zawodowego. Kampania społeczna będzie miała na celu na zwiększenie zapotrzebowania na doskonalenie, przekwalifikowanie, a tym samym na podniesienie jakości kapitału ludzkiego. Krótkie formy kształcenia pozwolą na dostosowanie kwalifikacji do potrzeb zmieniającego się rynku pracy.	3 000 000 (500 000 rocznie)	2015-2020	OWS	<p>2017-2020 Realizacja projektu „Rozwój kompetencji kadr subregionu suwalskiego” w ramach RPOWP na lata 2014-2020, Lider projektu: Miasto Suwałki Partnerzy projektu: Powiat Suwalski, Powiat Sejneński, Powiat Augustowski, Powiat Moniecki, Powiat Grajewski, Stowarzyszenie „Euroregion Niemen”. Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych, mieszkańców subregionu suwalskiego (w tym osób 50 +, osób o niskich kwalifikacjach oraz osób zamieszkujących tereny wiejskie), które z własnej inicjatywy są zainteresowane rozwijaniem i podnoszeniem kompetencji, poprzez ich udział w szkoleniach, kursach i studiach podyplomowych dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb oraz wsparcie w zakresie wyboru ścieżki kształcenia poprzez udział w doradztwie edukacyjno-zawodowym. Całkowita wartość projektu: 30.666.552,40 zł Budżet projektu zintegrowanego dla Miasta Suwałki: łącznie 7.189.934,00 zł Projekt skierowany jest do osób dorosłych. W ramach jego realizacji uczestnicy otrzymają tzw. „Bon na szkolenie”, w ramach którego mogą uczestniczyć, m.in. w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych, studiach podyplomowych, szkoleniach i kursach uzupełniających lub podwyższających kompetencje i kwalifikacje. Z dofinansowania do „Bonów” skorzystało 860 mieszkańców Miasta Suwałki.</p> <p>2020-2022 Realizacja projektu zintegrowanego tzw. „Bon na szkolenie – edycja II”, którego Liderem jest Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES” S.A. w Suwałkach a Partnerami: Miasto Suwałki, Powiat Suwalski, Powiat Sejneński, Powiat Grajewski, Powiat Moniecki i Miasto Grajewo. W ramach projektu mieszkańcy Miasta Suwałki otrzymają wsparcie finansowe na wybranych formy kształcenia ustawicznego szkolenia rozwijające kompetencje językowe, kursy kompetencji ogólnych, studia podyplomowe.</p>

2.2.8. Wspieranie procesu edukacji przedszkolnej i opieki nad dzieckiem

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Rozbudowa przedszkola specjalnego	Rozbudowa przedszkola specjalnego poprawi dostępności wychowania przedszkolnego dla dzieci niepełnosprawnych. Miasto Suwałki jest jedynym ośrodkiem w regionie, które prowadzi przedszkole specjalne. Istnieje ogromne	2 000 000	do 2020	OWS	Działanie nie zostało zrealizowane z uwagi na zmiany prawne. Od 2017 r. w systemie oświaty przewidziano szereg możliwości realizacji zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Edukacja włączająca rozumiana jest jako podejście w procesie kształcenia i wychowania, którego celem jest zwiększanie szans edukacyjnych wszystkich osób uczących się poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału, tak by w przyszłości umożliwić im pełnię rozwoju osobistego na miarę swoich

⁴ Możliwe zmiany zapisów DI w pkt 2.2.7. w zakresie kształcenia ustawicznego

		zapotrzebowanie na objęcie dzieci niepełnosprawnych wychowaniem przedszkolnym. Dzieciom niepełnosprawnym zostaną wyposażone sale, plac zabaw oraz zostanie zakupiony specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie.				możliwości oraz pełne włączenie w życie społeczne.
2.	Udzielenie wsparcia dla matek powracających na rynek pracy	Wsparcie udzielane matkom powracającym na rynek pracy poprzez organizację kursów oraz sfinansowanie opieki dla ich dzieci w przedszkolach i żłobkach.	1 000 000	2015-2020	OWS (Żłobek Miejski w Suwałkach)	<p>W 2016 roku, w zaadaptowanym na potrzeby Żłobka Miejskiego budynku przy ul. Kamedulskiej 3, powstało dodatkowych 96 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Koszt modernizacji budynku 1.775.521,11zł</p> <p>W 2019 roku w budynku przy ul. Kościuszki 6 utworzono dodatkowe 122 miejsca dla dzieci w wieku do lat 3. Miasto Suwałki pozyskało środki finansowe w kwocie ponad 860.000,00 zł na realizację projektu pn. „Żłobek szansą powrotu rodziców do pracy” w ramach. Projekt realizowany będzie w okresie 1.12.2019 r. – 30.11.2021 r. Do realizacji projektu Miasto Suwałki dołoży ponad 150.000,00 zł. Wartość całego projektu to 1.021.535,00 zł.</p> <p>W ramach realizacji projektu w żłobku przy ul. Kościuszki 6 została utworzona grupa dla 20 dzieci, której funkcjonowanie i wyposażenie zostało sfinansowane w ramach projektu. Uczestnikami projektu jest 20 rodziców/opiekunów prawnych zamieszkałych na terenie Miasta Suwałki pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 powracających na rynek pracy. W ramach projektu powstanie również plac zabaw dostosowany do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, na kwotę ponad 72.000,00 zł. Koszt przebudowy budynku przy ul. Kościuszki 6 wyniósł 8.432.147,72 zł.</p>
3.	Wspieranie funkcjonowania niepublicznych punktów przedszkolnych, zespołów przedszkolnych i przedszkoli i żłobków	Wsparcie finansowe niepublicznych punktów przedszkolnych, zespołów przedszkolnych i przedszkoli i żłobków.	8 364 000 (1 394 000 rocznie)	2015-2020	OWS	<p>Zadanie realizowane.</p> <p>Wspieranie funkcjonowania przedszkoli niepublicznych odbywa się w ramach udzielanej tym podmiotom dotacji (w 2017 r. – 4 931 728,36 zł, w 2018 r. – 6 336 559,74 zł, w 2019 r. – 10 041 881,61 zł, 2020 – 9 068 309,07 zł).</p> <p>Do sierpnia 2019 r. wspieranie funkcjonowania żłobków odbywało się w ramach udzielanej tym podmiotom dotacji (w 2017 r. - 166 610 zł, w 2018 r. - 205 242,00 zł, w 2019 r. - 248 671,80 zł).</p> <p>W 2019 r. Rada Miejska w Suwałkach podjęła uchwałę w sprawie suwalskiego bonu żłobkowego. Forma świadczenia, przyznawana w kwocie 300,00 zł miesięcznie na każde dziecko pozwala na częściowe pokrycie kosztów związanych z odpłatnością za pobyt dziecka w placówkach niepublicznych, prowadzących na terenie miasta Suwałk. Na podstawie złożonych wniosków o przyznanie suwalskiego bonu żłobkowego wypłacono wnioskodawcom w okresie IX - XII 2019 roku - 545 bonów na łączną kwotę 163.600zł, natomiast w 2020 roku - 1376 bonów na łączną kwotę 412 990,00 zł.</p>
4.	Organizowanie różnorodnych zajęć dodatkowych w przedszkolach w tym specjalistycznych	Dodatkowe zajęcia finansowane przez samorząd wpłyną na rozwój dzieci, wyrównają ich szanse na odniesienie sukcesu edukacyjnego.	3 000 000 (500 000 rocznie)	2015-2020	OWS	<p>Dodatkowe zajęcia w przedszkolach są finansowane w ramach podstawowej działalności przedszkola, funduszy z UE bądź m.in. z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zajęcia są bezpłatne. Przedszkola oferują różnorodne zajęcia m.in. szachowe, matematyczne, programowania, plastyczne, taneczne, sportowe. Dodatkowo poza podstawą programową odbywają się zajęcia logopedyczne i zajęcia z psychologiem prowadzone przez specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Suwałkach. Zmieniona podstawa</p>

						programowa wychowania przedszkolnego wprowadziła obowiązkowe, bezpłatne lekcje języka obcego. Od roku szkolnego 2017/2018 obowiązkem nauki języka angielskiego zostały objęte wszystkie przedszkolaki. W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych język angielski realizowany jest w wymiarze 2 lub 3 godzin tygodniowo.
5.	Adaptacja budynku przy ul. Kamedulskiej 3 oraz budynku przy ul. Kościuszki 6 na potrzeby Żłobka Miejskiego w Suwałkach	Zadanie obejmuje adaptację części budynku przy ul. Kamedulskiej 3 oraz przy ul. Kościuszki 6 na potrzeby utworzenia żłobka wraz z wykonaniem elewacji i zmiany pokrycia dachowego budynku. Realizacja zadania poprawi dostępność w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3.	2 399 472 9 517 013,00	2016 2019	OWS/I	Zadanie zakończone W 2016 r. Miasto Suwałki pozyskało z Rządowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch” środki finansowe w wysokości 1.160.362,00 zł na utworzenie dodatkowych 96 miejsc w budynku zaadaptowanym na potrzeby Żłobka Miejskiego w Suwałkach, przy ul. Kamedulskiej 3. Całkowity koszt modernizacji budynku 1.775.521,11zł. W 2019 r. suwalski samorząd uzyskał dotację celową w kwocie 2 684 000,00 zł z ww. Programu na adaptację budynku przy ul. Kościuszki 6. Całkowity koszt modernizacji budynku wyniósł 8.432.147,72zł.
6.	Wspieranie funkcjonowania ośrodków wychowania przedszkolnego oraz innych form opieki nad dziećmi	Wsparcie publicznych ośrodków wychowania przedszkolnego oraz innych form opieki nad dziećmi poprzez zakup wyposażenia placówek, placu zabaw wpłynie na podniesienie jakości wychowania przedszkolnego a także zwiększy atrakcyjność przedszkola.	1 200 000 (200 000 rocznie)	2015-2020	OWS/I	2017-2018 W ramach Programu Współpracy Interreg V-A Litwa-Polska został realizowany partnerskiego projektu pn. „Bądź aktywny – bądź zdrowy” realizowany przez 5 partnerów z Litwy oraz Miasto Suwałki. W ramach realizacji projektu, m.in. wszystkie przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki otrzymały wyposażenie placów zabaw oraz pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć ruchowych przy muzyce i zajęć ruchowych z elementami gimnastyki korekcyjnej. Liczba osób, które uczestniczyły we wspólnych szkoleniach i wydarzeniach: 710, w tym 660 dzieci z Suwałk i 50 nauczycieli. Szacunkowa łączna liczba godzin zajęć sportowych i zdrowotnych: 5 472. Budżet projektu (Miasto Suwałki – Beneficjent 2): Całkowity koszt projekt (koszty kwalifikowane): 434 615,41 EUR, w tym: - roboty: 316 351,95 EUR - działania „miękkie”: 118 263,46 EUR. Okres realizacji projektu: 01.01.2017 – 30.06.2018 r. 2019-2020 W ramach projektu „Healthy Boost” Program Współpracy Interreg Baltic Sea Region 2014-2020 w przedszkolach odbywają się dodatkowe zajęcia dotyczące m.in. zasad zdrowego trybu życia, zdrowego żywienia i aktywnego spędzania czasu wolnego. Ponadto do SP 2, SP 5 oraz Przedszkola nr 8 w Suwałkach zostały zakupione nowoczesne pomoce dydaktyczne interaktywny sprzęt multimedialny. 2021-2022 Zaplanowana jest realizacja projektu pn. „Bądź aktywny – bądź zdrowy – II etap”. W ramach projektu przewiduje się m.in.: przeprowadzenie zajęć sportowo- zdrowotnych dla dzieci w przedszkolach nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 10 w Suwałkach oraz w oddziałach przedszkolnych szkół podstawowych nr 2, 5, 7, 10, 11, a także w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 w Suwałkach. Zajęcia będą skierowane do 500 dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, organizację warsztatów dla dzieci i rodziców w Suwałkach w zakresie zdrowego stylu życia, z udziałem dzieci i nauczycieli z Alytusa. Całkowite wydatki kwalifikowane (Miasto Suwałki): 334 844,30 EUR Kwota dofinansowania z EFRR (Miasto Suwałki): 284 617,65 EUR.

Cel operacyjny 2.3. Kultura i sztuka jako wyznaczniki subregionalnego znaczenia Suwałk

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

2.3.1. Organizacja i promocja imprez kulturalnych o znaczeniu ponadlokalnym

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Suwałki Blues Festival	Organizacja i rozwój kluczowej imprezy w Suwałkach, organizowanej cyklicznie od 2008r., podczas której odbywają się koncerty na dwóch głównych scenach w mieście, a także imprezy towarzyszące w lokalnych klubach. Promocja w kraju i za granicą m.in. na targach, w miastach partnerskich, w Internecie oraz z wykorzystaniem innych kanałów informacyjno-promocyjnych.	6 000 000 (1 000 000 każdego roku ⁵)	2015-2020	SOK (jednostka realizująca zadanie) KTP/BPM	Zadanie realizowane. Suwałki Blues Festival był promowany na targach turystycznych w Chorzowie w latach 2017 – 2018 oraz na targach turystycznych w Kaliningradzie (wspólnie z SOK) w latach 2017-2019. Suwałki Ośrodek Kultury co roku organizuje Suwałki Blues Festival, który zdobył markę jednego z największych i najciekawszych festiwali bluesowych w Polsce. Świadczą o tym między innymi tytuły przyznawane przez kwartalnik „Twój Blues” w kategorii: Wydarzenie Roku. 2017-2019 Suwałki Blues Festival został nagrodzony w 2017 Podlaską Marką Roku. Koszt organizacji festiwalu w latach 2015-2019 – ogółem 7 137 755,42 zł 2020 Festiwal został odwołany.
2.	Suwałki Festiwal Interkulturowy	Stworzenie nowego produktu kulturalnego, łączącego dotychczasowe przedsięwzięcia i doświadczenia w nowoczesnej formie prezentacji artystycznych. Celem projektu jest stworzenie produktu nawiązującego do ponadczasowej, ujętej w Strategii Miasta, wartości wielokulturowego regionu pogranicza i ugruntowywanie pozycji Miasta jako centrum regionu.	1 250 000 (250 000 każdego roku ⁶)	2016-2020	SOK	Suwałki Ośrodek Kultury organizuje co roku Jarmark Folkloru, podczas którego prezentowana jest kultura tradycyjna regionu. Do udziału zapraszane są wszystkie okoliczne gminy. W 2019 r. odbyła się XX jubileuszowa edycja jarmarku. Średni koszt organizacji festiwalu to 8 135,02 zł. 2020 Jarmark Folkloru został odwołany.
3.	Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier”	Organizacja i rozwój jednego z najważniejszych festiwali o randze międzynarodowej, z zakresu piosenki i tańca. Ważną częścią projektu są liczne warsztaty taneczne i wokalne, pozwalające doskonalić umiejętności i wymienić doświadczenia uczestników z	600 000 (100 000 każdego roku)	2015-2020	SOK	Suwałki Ośrodek Kultury realizuje zadanie corocznie. W 2020 roku przypadła XX jubileuszowa edycja festiwalu. Miasto przekazało na organizację festiwalu w latach 2015-2020 – 377 571,00 zł.

⁵ W przypadku pozyskania funduszy zewnętrznych

⁶ W przypadku pozyskania funduszy zewnętrznych

		całej Europy.				
4.	Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”	Organizacja i rozwój jednego z największych międzynarodowych festiwali teatralnych. Ważną częścią projektu są liczne warsztaty teatralne, pozwalające doskonalić umiejętności i wymienić doświadczenia uczestników z całej Europy.	600 000 (100 000 każdego roku)	2015-2020	SOK	Suwalski Ośrodek Kultury realizuje zadanie coroczny średni koszt organizacji w latach 2015-2019 – 94 730,23 zł. W roku 2020 wydarzenie zostało odwołane.
5.	Festiwal Fantastyki	Nowy projekt wykorzystujący współpracę i doświadczenia tematyczne dwóch graniczących ze sobą krajów: Litwy i Polski. Usytuowanie imprezy wykorzystuje naturalne przygraniczne położenie i przyczynia się do intensyfikacji kontaktów obu społeczności lokalnych.	300 000 (50 000 każdego roku)	2015-2020	SOK	Zadanie realizowane do 2016r. Po wygaszeniu Festiwalu Fantastyki w 2016r., Suwalskie Stowarzyszenie Mangi, Anime, Fantastyki i RPG Mroczne Bractwo organizuje Festiwal Mroźna Brama. Koszt organizacji festiwalu 10 431,25zł.
Razem:			8 750 000			

2.3.2. Budowa lub modernizacja istniejących obiektów działalności kulturalnej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Remont budynku Biblioteki im. Marii Konopnickiej w Suwałkach	Poprawa funkcjonowania i dostępności usług bibliotecznych w Suwałkach poprzez remont kapitalny obiektu i infrastruktury technicznej Biblioteki Publicznej w Suwałkach.	3 600 000	2016-2020	Biblioteka Publiczna	2020 Zadanie częściowo zrealizowane - dofinansowanie MKIDN – 300.000,00zł i budżet Miasta Suwałki – 331.129,00zł}. Zadanie dot. remontu wypożyczalni dla dorosłych, ciągów komunikacyjnych i toalet, pomieszczeń administracji. Koszt całkowity 661.129zł
2.	Przebudowa pomieszczeń w budynku SOK przy ul. Noniewicza 71 w Suwałkach	Projekt zakłada kompleksową modernizację zabytkowego budynku byłego Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki w Suwałkach i zaadaptowanie go do celów kulturalnych i artystycznych. Zgodnie z program funkcjonalno-użytkowym przedmiotowej inwestycji na poszczególnych kondygnacjach budynku planowane jest utworzenie zespołów programowych tj. zespół wystawienniczy obejmujący m.in.	4 000 000	2015-2016	SOK	Zadanie zostało zrealizowane. W ramach projektu pt. „Remont i modernizacja obiektu Suwalskiego Ośrodka Kultury przy ulicy T. Noniewicza 71”. Wartość projektu wyniosła brutto 6.694,955,51 zł w tym: współfinansowanie z Unii Europejskiej 3 252628,82 zł, wkład własny SOK 2 977 665,52 zł, budżet państwa 464 661,27 zł. Prace remontowe trwały szesnaście miesięcy. Objęły przebudowę całego budynku wraz ze zmianą użytkowania pomieszczeń. Budynek zyskał nową elewację i podświetlenie. Wnętrze przystosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych. Obiekt zyskał nowoczesne wyposażenie służące realizacji zadań statutowych. Roboty rozpoczęto 10 września 2018 r., a zakończono 27 listopada 2019 r. Zakupiono także wyposażenie obiektu.

		rozbudowę Galerii Chłodna20, zespół teatralny, pracownie edukacyjne, całoroczne biuro Suwałki Blues Festival i pracownię digitalizacyjną Suwalskiego Archiwum Kultury				
4.	Remont budynku Muzeum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach	Obiekt z I poł. XIX w. o wyjątkowych walorach architektonicznych, wpisany do rejestru zabytków województwa podlaskiego. Stan techniczny budynku wymaga podjęcia pilnych prac konserwatorsko-budowlanych polegających na całkowitej wymianie nieszczelnych stolarek okiennych, wymianie wadliwie wykonanej instalacji elektrycznej i przestarzałej instalacji centralnego ogrzewania oraz remoncie dachu połączonym z adaptacją nieużytkowych poddaszy. W ramach modernizacji obiektu należy też wykonać klimatyzację sal wystawienniczych na parterze oraz nową wentylację w pozostałych pomieszczeniach.	4 000 000	2015-2016	Muzeum Okręgowe	2017 -2018 Zadanie zostało zrealizowane w ramach projektu pt. Projekt Nr WND-RPPD.08.03.00-20-0047/16 „Przebudowa i rozbudowa budynku Muzeum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach wraz z instalacjami oraz zagospodarowaniem terenu” dofinansowany w ramach RPOWP na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu: 4 235 328,71 zł wkład Funduszy Europejskich: 1 832 206, 13 złW zakresie budowlanym wykonano generalny remont obiektu obejmujący wszystkie jego elementy od fundamentów po dach, częściową przebudowę wewnątrz, rozbudowę kubatury w postaci obudowy wyjścia ewakuacyjnego oraz zagospodarowanie terenu dziedzińca. W zakresie wyposażenia instalacyjno-technologicznego budynku wymieniono wszystkie podstawowe instalacje wewnętrzne (systemy sygnalizacji pożaru, włamania i napadu, kontroli dostępu oraz telewizji przemysłowej). W ramach projektu zakupiono też nowe wyposażenie edukacyjne, wystawiennicze i magazynowe: regały i szafy biblioteczne, stylizowane meble do holu i sali edukacyjnej, krzesła konferencyjne, rzutniki, ekrany, laptopy, kiosk multimedialny; oświetlenie wystawiennicze; aplikacje informacyjno – komunikacyjne (w tym przebudowa strony internetowej, opracowanie wirtualnego spaceru po obiekcie, digitalizacja zbiorów, aplikacja kiosku multimedialnego); sprzęt umożliwiający dostęp dla osób niepełnosprawnych (system audio przewodników oraz przewodniki w języku Braila).

2.3.3. Zwiększenie dostępu do kultury oraz doskonalenie metod zarządzania kulturą

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Zwiększenie dostępu do kultury poprzez organizację wydarzeń o wysokim poziomie artystycznym	Cykliczna organizacja spektakli, koncertów i widowisk wysokiej rangi i reprezentujących wysoki poziom artystyczny. Cykliczna organizacja tego typu wydarzeń umożliwia kontakt ze sztuką wysoką mieszkańcom Suwałk – miasta położonego z dala od wiodących ośrodków życia kulturalnego w kraju. Wydarzenia będą uzupełnione przez spotkania z artystami i ekspertami poszczególnych dziedzin sztuki.	1 800 000 (300 000 rocznie)	2015-2020	SOK	Zgodnie z planem merytoryczno-finansowym jednostki. Realizowane są festiwale, koncerty, spektakle teatralne, spotkania. W roku 2020 wydarzenia kulturalne były organizowane w miarę możliwości wynikających z ograniczeń związanych z COVID-19.
2.	Wzrost aktywnego uczestnictwa wszystkich grup wiekowych i środowiskowych poprzez organizację letnich imprez	Organizacja letnich imprez plenerowych o różnej tematyce i promowanie ich za pomocą nowoczesnych środków komunikacji.	1 200 000 (200 000 rocznie)	2015-2020	SOK	Zgodnie z planem merytoryczno-finansowym jednostki. Organizowano duże letnie imprezy w parku Konstytucji 3 Maja oraz cykliczne weekendowe imprezy na Placu M. Konopnickiej min. cykl spotkań na dywaniku u Marii. W roku 2020 wydarzenia kulturalne były organizowane w miarę możliwości wynikających z ograniczeń związanych z COVID-19.

	plenerowych					
3.	Doskonalenie kadr kultury	Celem projektu jest udoskonalenie jakości pracy realizowanej przez instruktorów merytorycznych oraz pracy kadry kierowniczej instytucji kultury.	20 000	2015-2020	SOK	W ramach projektu „DEDAL w ośrodku kultury” w latach 2017 – 2019 zrealizowano 5 różnego rodzaju szkoleń dla pracowników SOK. W roku 2020 szkolenia były organizowane w miarę możliwości wynikających z ograniczeń związanych z COVID-19.
4.	Wspieranie organizacji festiwalu, plenerów, warsztatów, unikatowych przedsięwzięć muzycznych, dzieł muzyki klasycznej, seminariów i konferencji, obozów szkoleniowych oraz festynów	Wsparcie działań pozwoli na stworzenie bogatej, różnorodnej oferty kulturalnej, prezentację najciekawszych form i przedsięwzięć artystycznych m. in. muzyki instrumentalnej, wokalne oraz podjęcie działań interdyscyplinarnych w dziedzinie sztuki muzycznej, teatralnej, tanecznej, plastycznej itd. Stworzy to atrakcyjną formę popularyzacji różnych dziedzin twórczości oraz ofertę kulturalną Suwałk. Interdyscyplinarna działalność placówek kulturalnych umożliwi wymianę doświadczeń i pogłębienie wiedzy różnych środowisk twórczych oraz osób czynnie działających w organizacjach pozarządowych. Stworzy to możliwość prezentacji i popularyzacji wieloetnicznej kultury Suwalszczyzny, umożliwiając także podnoszenie kwalifikacji animatorów kultury i środowisk twórczych.	w zależności od potrzeb	2014-2020	KTP	2017-2019 Wsparcie finansowe udzielne przy organizacji następujących imprez: - „Na Styku Kultur” – spotkania warsztatowe, które mają na celu promocję i upowszechnianie muzycznej wielokulturowości pogranicza. W ramach cyklu odbyły się m.in. warsztaty i koncerty pieśni romskich „Romanse cygańskie”. - „Muzyka z bliska” – program realizowany przez Suwalską Orkiestrę Kameralną mający na celu wychodzenie z muzyką do grup społecznych, które na co dzień nie mają szansy, aby z nią obcować, m.in. do osób wykluczonych społecznie, m.in. w DPS „Kalina”, hospicjum, Szpitalu Wojewódzkim im. Dr. Ludwika Rydygiera w Suwałkach, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. 2020 W roku 2020 wydarzenia kulturalne były organizowane w miarę możliwości wynikających z ograniczeń związanych z COVID-19.
5.	Organizacja stałej wystawy poświęconej Marii Konopnickiej w Muzeum im. M. Konopnickiej w Suwałkach	Przewiduje się, że obok oryginalnych eksponatów, fotografii i grafik, korespondencji na wystawie wykorzystane zostaną fragmenty wspomnień, prac literackich oraz notatek prasowych. Ekspozycja zostanie wzbogacona o multimedia oraz elementy umożliwiające aktywny kontakt zwiedzających z artefaktami. Ideą koncepcji i scenariusza wystawy będzie ukazanie biografii i twórczości poetki na tle epoki, w której żyła. Wątki biograficzne, literackie i „powroty” będą się przenikać i uzupełniać prowadząc zwiedzającego w poetycką podróż przez „światy” literackiej	900 000	2017-2018	Muzeum Okręgowe w Suwałkach	2018 Wykonano koncepcję wystawy „Pieśń o domu. Maria z Wasiłowskich Konopnicka” oraz opracowano jej scenariusz i kosztorys. 2020-2022 Realizacji projektu „Poezja transgraniczna – malarstwo, które mówi. Cross border poetry – painting that speaks” w ramach Programu INTERREG Litwa Polska. Jednym z najważniejszych działań w ramach projektu będzie stała wystawa w Muzeum im. Marii Konopnickiej poświęcona życiu i twórczości poetki. Łączna wartość projektu wynosi 752 598,70 EUR, w tym dofinansowanie zadań realizowanych przez Muzeum Okręgowe w Suwałkach 357 853,03 EUR.

		wyobraźni poetki (twórczość dziecięca, literatura społeczna, patriotyczna, liryki, literackie powroty). Ekspozycja ma prezentować osobowość Konopnickiej, obrazując jej sferę uczuć, myśli, relacji z najbliższą rodziną przyjaciółmi, poglądów na historię, sztukę i literaturę. Wystawa ma ukazać okoliczności jakie miały wpływ na podejmowane przez poetkę decyzje. Narracja ma być prowadzona w taki sposób, by nakreślić inny niż dotychczas kreowany i znany powszechnie wizerunek Konopnickiej.				
6.	Suwańskie Centrum Animacji Artystycznej	Projekt dotyczy utworzenia Centrum Animacji Artystycznej na bazie zmodernizowanego i zaadaptowanego budynku przy ul. Noniewicza 71. Zadaniem SCAA będzie także skupianie i współpraca środowisk twórczych, które są w Suwałkach bardzo aktywne. Prócz promocji artystów profesjonalnych, będzie także stworzona przestrzeń realizacji zajęć dla adeptów poszczególnych sztuk, zwłaszcza plastyki, ceramiki i rękodzieła. Dodatkowo w obiekcie będzie funkcjonowało biuro organizacyjne Suwałki Blues Festival i pracownia digitalizacyjna Suwańskiego Archiwum Kultury	3 000 000 (500 000 rocznie)	2015-2020	SOK	Po oddaniu po remoncie budynku przy ul. Noniewicza 71 ustalono program działań o charakterze animacyjnym. W otwartym w lutym 2020 r. budynku SOK odbywały się m. in.: - Muzyczne Spotkania: Klub Czarnego Krążka (kawiarenka artystyczna), - Muzyczne Spotkania młodej Generacji (kawiarenka artystyczna), - Czwartkowe Spotkania ze Sztuką (klub muzyczny), - rodzinne spotkania ze sztuką ART PLAST, - warsztaty wokalne i muzyczne. W budynku działała też Galeria CSW Chłodna 20 oraz pracownie: teatralna „Lustro”, plastyczna CENTRUM, ceramiki i grafiki, zespołów bluesowych, folkloru.

2.3.4. Rozwój kompetencji kulturowych mieszkańców Suwałk

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspólna produkcja widowisk artystycznych młodych mieszkańców miasta	Celem projektu jest zwiększenie aktywności kulturalnej suwańskiej młodzieży, przy jednoczesnym nabywaniu przez nich kompetencji, zarówno w zakresie sztuki, jak i organizacji widowisk. Projekt zakłada coroczną produkcję widowiska, na bazie istniejącego lokalnego ruchu artystycznego. Produktem projektu będzie (w	900 000 (150 000 rocznie)	2015-2020	SOK	W latach 2017 - 2019 zorganizowano szereg dużych widowisk artystycznych: „Zuzia i przyjaciele”, „Doktorek Honorek”, „Opowieść ze śnieżnej krainy”. W roku 2020 wydarzenia kulturalne były organizowane w miarę możliwości wynikających z ograniczeń związanych z COVID-19.

		każdym roku) interdyscyplinarne widowisko dla mieszkańców. Rezultatem będzie nabycie kompetencji do tworzenia kultury przez kilkadziesiąt osób rocznie, wykreowanie nowych liderów i animatorów kultury oraz zwiększenie kompetencji mieszkańców do odbioru sztuki.				
2.	Wspieranie indywidualnych artystów poprzez nagrody, mikrogranty i stypendia (mecenat Miasta).	Promocja twórczości artystycznej, upowszechniania kultury oraz opieki nad zbytkami za szczególnie ważne dla Miasta Suwałki przedsięwzięcia kulturalne.	300 000 (50 000 rocznie)	2015-2020	KTP	<p>2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyznano 7 nagród jubileuszowych, 9 nagród indywidualnych oraz 4 nagrody zbiorowe Miasta Suwałki na łączną kwotę 46.500 zł. • Przyznano 3 roczne stypendia twórcze na kwotę 50.000 zł. • Przyznano nagrodę Grand Prix w Konkursie Zespołów Bluesowych w ramach Suwałki Blues Festival w wysokości 10.000 zł. • Razem na nagrody i stypendia wydatkowano w 2017 roku z budżetu Miasta Suwałki kwotę 106.500 zł. <p>2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyznano 3 nagrody jubileuszowe, 4 nagrody indywidualne oraz 3 nagrody zbiorowe Miasta Suwałki na łączną kwotę 25.500 zł. • Przyznano 3 roczne stypendia twórcze na kwotę 54.080 zł. • Przyznano nagrodę Grand Prix w Konkursie Zespołów Bluesowych w ramach Suwałki Blues Festival w wysokości 10.000 zł. • Razem na nagrody i stypendia wydatkowano w 2018 roku z budżetu Miasta Suwałki kwotę 89.580 zł. <p>2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyznano 3 nagrody jubileuszowe, 17 nagród indywidualnych oraz 3 nagrody zbiorowe Miasta Suwałki na łączną kwotę 62.000 zł. • Przyznano 3 roczne stypendia twórcze na kwotę 50.000 zł. • Przyznano nagrodę dla najlepszego głosu męskiego i żeńskiego w VII Międzynarodowym Festiwalu Ars Musica 2019 o łącznej wartości 2.000 zł. • Przyznano nagrodę Grand Prix w Konkursie Zespołów Bluesowych w ramach Suwałki Blues Festival w wysokości 10.000 zł. • Razem na nagrody i stypendia wydatkowano w 2019 roku z budżetu Miasta Suwałki kwotę 124.000 zł. <p>2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyznano 4 nagrody jubileuszowe, 6 nagród indywidualnych oraz 3 nagrody zbiorowe Miasta Suwałki na łączną kwotę 42.000 zł. • Przyznano 3 roczne stypendia twórcze dla osób dorosłych na kwotę 50.000 zł, a także 3 stypendia dla dzieci i młodzieży na kwotę 12.000 zł. • Razem na nagrody i stypendia wydatkowano w 2020 roku z budżetu Miasta Suwałki kwotę 104.000 zł.

2.3.5. Wsparcie finansowe i organizacyjne kulturalnych inicjatyw oddolnych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w dziedzinie kultury	Wspieranie finansowe oddolnych inicjatyw kulturalnych poprzez organizację i upowszechnianie zajęć kulturalnych dla mieszkańców miasta Suwałki odbywać się będzie poprzez ogłaszanie otwartych konkursów dla nowych inicjatyw kulturalnych, w tym w rozwój animatorów społecznych, których zadaniem będzie zrzeszanie mieszkańców Suwałk wokół wydarzeń kulturalnych. Podmioty III sektora/NGO pozyskują pozabudżetowe środki finansowe na realizację swoich projektów i angażują grono wolontariuszy. Wspieranie tych działań przynosi wielorakie korzyści dla miasta, w tym w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców dotyczących kultury, przy zaangażowaniu dużo mniejszych środków finansowych na działania niż potrzebują instytucje finansowane z budżetu miasta.	618 000 (103 000 rocznie)	2015-2020	KTP	2017 Zawarto łącznie 25 umów na łączną kwotę 117.728,37 zł. 2018 Zawarto łącznie 34 umowy na łączną kwotę 123.624,27 zł. 2019 Zawarto łącznie 28 umów na łączną kwotę 164.514,24 zł. 2020 Zawarto łącznie 19 umów (z czego 3 umowy rozwiązano za porozumieniem stron) na łączną kwotę 99.080,70 zł.

2.3.6. Wspieranie edukacji artystycznej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie działań utworzenia szkoły artystycznej w oparciu o istniejącą Państwową Szkołę Muzyczną I i II stopnia	W Suwałkach są bardzo duże tradycje działalności w zakresie upowszechniania muzyki. Czynnicy działa wiele zespołów i sekcji muzycznych / również tanecznych, wokalnych, teatralnych, itp. Reprezentują one różne formy działalności oraz style muzyczne. Artyści czynnie koncertując, reprezentują miasto i region na różnych festiwalach, przeglądach, konkursach. Wielu muzyków profesjonalnych pracujących w Suwałkach i najbliższych miejscowościach, umożliwia wzbogacenie muzycznej oferty kulturalnej.	bez kosztów	2016-2020	Państwowa Szkoła Muzyczna w Suwałkach	Działanie nie będzie realizowane z uwagi na zmianę uwarunkowań prawnych.

2.3.7. Wdrożenie systemu digitalizacji zbiorów bibliotecznych, muzealnych i archiwalnych we współpracy z samorządowymi instytucjami kultury, podmiotami prywatnymi oraz organizacjami pozarządowymi

<i>Lp.</i>	<i>Zadanie</i>	<i>Opis/uzasadnienie</i>	<i>Wartość (PLN)</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Jednostka</i>	<i>Stan realizacji</i>
1.	Digitalizacja zbiorów bibliotecznych	Wdrożenie systemu digitalizacji zbiorów bibliotecznych i działania konserwacyjno – zabezpieczające zbiory w formach tradycyjnych. Zadanie zostanie zrealizowane w przypadku pozyskania środków zewnętrznych.	500 000	2015-2020	Biblioteka Publiczna	Zadanie jest realizowane od 2019 roku
2.	Suwalskie Archiwum Kultury	Digitalizacja, opracowanie i udostępnienie zbiorów archiwalnych będących w dyspozycji Suwalskiego Ośrodka Kultury. SOK jako spadkobierca dwóch głównych instytucji kultury w Suwakach, dysponuje dużą ilością zbiorów archiwalnych, fotograficznych, nagrań audio i wideo oraz dokumentalnych. Projekt zakłada opracowanie tych zbiorów i opublikowanie poszczególnych opracowań, w formie papierowej i cyfrowej tak, aby dostęp do nich był możliwy dla wszystkich grup społecznych.	600 000 (100 000 rocznie)	2015-2020	SOK	Okres realizacji 2017-2020 Zbiory Suwalskiego Ośrodka Kultury są na bieżąco digitalizowane. Część z nich jest udostępniana na stronie internetowej SOK i na kanale YouTube.
3.	Wdrożenie elektronicznych systemów zabezpieczenia zbiorów	Wdrożenie nowoczesnych systemów obsługi i udostępniania zbiorów bibliotecznych wykorzystujących systemy informatyczne i zbiory w zapisach cyfrowych. Zadanie zostanie zrealizowane w przypadku pozyskania środków zewnętrznych.	1 200 000	2016	Biblioteka Publiczna	Zadanie nie jest realizowane z braku środków finansowych.

2.3.8. Wzmacnianie tożsamości lokalnej i ochrona dziedzictwa kulturowego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Zakup dodatkowego wyposażenia do pracowni edukacji regionalnej	Projekt zakłada uruchomienie i prowadzenie pracowni sztuki i rzemiosł ludowych. Projekt skierowany jest do dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Suwałk i okolic. Jego rezultatem będzie wzmocnienie tożsamości lokalnej, promocja i kontynuacja lokalnych tradycji oraz nabycie nowych umiejętności, przydatnych w potencjalnym przemyśle kreatywnych Suwałk.	100 000	2016-2020	SOK	W ramach projektu „Remont i modernizacja obiektu Suwalskiego Ośrodka Kultury przy ul. T. Noniewicza 71” została otwarta pracownia ceramiki i pracownia dziedzictwa kulturowego, wyposażona m. in. w krosna, piec do wypalania naczyń glinianych.

Cel operacyjny 2.4. Tworzenie i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej, rozwój sportu oraz podnoszenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

2.4.1. Budowa i modernizacja boisk wielofunkcyjnych oraz innych obiektów sportowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Modernizacja stadionu lekkoatletycznego przy ul. Wojska Polskiego w Suwałkach	W ramach zadania planowana jest modernizacja stadionu lekkoatletycznego przy ul. W. Polskiego w Suwałkach	12 165 990	2014-2015	I/OWS	Zadanie inwestycyjne zostało zakończone w 2015 roku. Łączny koszt prac budowlanych wyniósł 12 143 431,45 zł.
2.	Budowa bieżni lekkoatletycznej oraz budynku sanitarno-szatniowego przy Zespole Szkół nr 3	Planowana jest budowa bieżni lekkoatletycznej oraz budynku sanitarno-szatniowego przy ZS nr 3. Przebudowa istniejącego boiska asfaltowego na boisko ze sztuczną nawierzchnią.	890 000 (w tym 164 118 zł bieżnia)	2016-2018	I/OWS	Zadanie zrealizowane w 2016 r. Wartość wyniosła 164.117,78 zł.
3.	Budowa bieżni i skoczni oraz szkolnego placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 9	W ramach zadania należy wykonać budowę bieżni i skoczni wraz ze szkolnym placem zabaw.	600 000	2016	I/OWS	Zadanie zrealizowane w 2016 r. Wartość robót wyniosła 281.261,20 zł.
4.	Budowa bieżni przy Szkole Podstawowej nr 7 w Suwałkach	W ramach zadania planowane jest wykonanie bieżni ogólnej przy ZS nr 7.	358 026	2015	I/OWS	Zadanie zrealizowano 2015 roku. Wartość robót wyniosła 365.820,20 zł
5.	Budowa bieżni i skoczni w dal przy Zespole Szkół nr 4	W ramach zadania planuje się wykonanie bieżni i skoczni w dal ZS nr 4.	175 000	2016-2019	I/OWS	Zadanie nie zostało zrealizowane.

6.	Budowa bieżni oraz przebudowa boiska asfaltowego na boisko ze sztuczną nawierzchnią przy Zespole Szkół Technicznych	Planowana do budowy bieżnia oraz przebudowa istniejącego boiska asfaltowego na boisko ze sztuczną nawierzchnią przy ZST w Suwałkach.	500 000	2016-2017	I/OWS	2017-2019 Roboty budowlane zostały zakończone. Wykonano: bieżnię z zeskokiem do skoku w dal o powierzchni 1289 m ² i ogrodzeniem, bieżnię okrężną trzytorową o długości nominalnej 300 m z trzytorowym odcinkiem prostym o długości 100m i ogrodzeniem bieżni, boisko do piłki. Wartość robót wyniosła 5.041.845,13zł.
7.	Budowa kompleksu boisk sportowych przy Zespole Szkół nr 6 wraz z modernizacją sali gimnastycznej	Planowana do wykonania budowa kompleksu boisk sportowych. W 2014 roku wykonano modernizację sali gimnastycznej w Zespole Szkół nr 6.	3 610 000	2017-2018	I/OWS	Zadanie nie zostało zrealizowane.
8.	Budowa szkolnego placu zabaw wraz z bieżnią prostą przy Zespole Szkół nr 8	Planowana do wykonania budowa szkolnego placu zabaw wraz z bieżnią prostą.	400 000	2017-2018	I/OWS	Zadanie nie zostało zrealizowane.
9.	Budowa kompleksu boisk sportowych przy Zespole Szkół nr 9 (obecnie Szkoła Podstawowa nr 5)	W ramach zadania planowana jest budowa kompleksu boisk sportowych przy ZS nr 9.	1 466 148	2015	I/OWS	Zadanie inwestycyjne częściowo zostało zrealizowane w 2016r. przy dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. W 2019 roku została opracowana dokumentacja modernizacja terenów sportowych za Szkołą Podstawową nr 5. Realizacja planowana po 2023 roku. Podejmowane są próby pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadania m.in. ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.
10.	Budowa boiska wielofunkcyjnego, szkolnego placu zabaw oraz bieżni i skoczni przy Zespole Szkół nr 10	Planowana do wykonania budowa boiska wielofunkcyjnego wraz ze szkolnym placem zabaw oraz bieżni i skoczni. Wymagane jest opracowanie dokumentacji projektowej.	4 000 000	2016-2017	I/OWS	Zadanie zrealizowane w 2016 r. przy dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Koszt inwestycji: 2 876 060,77 zł
11.	Budowa ogólnodostępnego centrum rekreacji przy ZS Nr 10	Utworzenie sali rehabilitacyjnej dla dzieci niepełnosprawnych, świetlicy, biblioteki multimedialnej, modernizacja basenu, instalacja windy, wraz z ogrodzeniem, oświetleniem, monitoringiem wraz z realizacją zajęć rekreacyjnych, specjalistycznych, opiekuńczych, socjoterapeutycznych, profilaktycznych, sportowych. Zadanie zostanie zrealizowane w przypadku pozyskania środków zewnętrznych.	5 000 000	2016-2020	I/OWS	Zadanie nie zostało zrealizowane.
12.	Modernizacja kortów tenisowych przy ulicy Zastawie w Suwałkach.	W ramach inwestycji zaplanowano budowę dwóch kortów zewnętrznych o wymiarach w rzucie 36,64 m x	600 000	2016 r.	I/OWS	Zadanie zrealizowane w 2017 r. przy współfinansowaniu Ministerstwa Sportu i Turystyki w wysokości 180 000 złotych.

		33,77 m wraz z ogrodzeniem, oświetleniem i zagospodarowaniem terenu przy ulicy Zastawie w Suwałkach.				
--	--	--	--	--	--	--

2.4.2. Organizacja masowych imprez rekreacyjno-sportowych i wspieranie rozwoju tzw. sportu rodzinnego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji		
						LP.	NAZWA IMPREZY	DATA REALIZACJI
1.	Program miejski – Sportowa rodzina	1 800 000 (300 000 rocznie)	2015-2020	2015-2020	OWS/OSiR			
						1.	Wielki Sportowy Karnawał	2016 -2019 r.
						2.	Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych	2016-2017 r.
						3.	Suwałki Miss Run	2016-2019 r.
						4.	Winter International Football Tournament WIGRY CUP	2016-2019 r.
						5.	Reso Suwałki Football League	2015/2016 r. 2016/2017 r. 2017/2018 r. 2018/2019 r. 2019/2020r.
						6.	„Suwałki są Fit & Mamy Siebie”	20.03.2016 r.
						7.	Biegaj z RESO	01.-05.2016 r. 01.-04.2017 r. 01.-05 i 09.- 12.2018 r. 01.-06 i, 09.- 12.2019 r.
						8.	Otwarcie Zielonego Punktu Kontrolnego Nadleśnictwa Suwałki - biegi na orientację	15-17.04.2016 r.
						9.	OSiR on Tour – cztery strony świata	2016-2019 r.
						10.	Oil Transfer Development Cup – turniej tenisa ziemnego	14.05.2016 r.
						11.	RESO Suwałki 10,5 – Miejskie Święto Biegania	2016-2019 r.
						12.	Miejskie obchody Dnia Dziecka	2016-2018 r.
						13.	Recman Cup – turniej tenisa ziemnego	2016-2019 r.
						14.	Pogodne Suwałki Cup - turniej siatkówki plażowej	2016-2019 r.
						15.	Majster – Siłacz Suwalszczyzny	2016-2019 r.
						16.	Suwalking – poznaj swój region – wycieczki piesze, Nordic Walking	2016-2018 r.
						17.	Summer Cup – turniej piłki	2016-2018 r.

							plażowej dla dzieci i młodzieży	
							18. Fit niedziela – zajęcia taneczne	2016 r.
							19. Zorientowani – zajęcia terenowe z wykorzystaniem mapy	2016-2018 r.
							20. GRAND PRIX w siatkówce plażowej o puchar Prezydenta Miasta Suwałk	2016-2017 r.
							21. Suwalska Akademia Tenisa Ziemnego	2016-2018 r.
							22. Mini Tour – cykl wycieczek rowerowych dla dzieci	2016-2018 r.
							23. Moja droga do Rio – zajęcia lekkoatletyczne	2016-2018 r.
							24. Mały Skipper – zajęcia z żeglarstwa	2016-2018 r.
							25. You can fly – zajęcia z modelarstwa lotniczego	2016-2018 r.
							26. Ring wolny – zajęcia bokserskie	2016-2018 r.
							27. GRAND PRIX w tenisie ziemnym o Puchar Prezydenta Miasta Suwałk	2016 r.
							28. SUWALSKI EKSPRES –sportowe zakończenie wakacji	2016-2018 r.
							29. Eurofutbol – wygraj z nudą”	2016-2020 r.
							30. MEMORIAŁ im. Grzegorza Wołągiewicza	2016-2020 r.
							31. BIO - PROFIL & SPA CUP 2016 – turniej tenisa ziemnego	10.09.2016 r.
							32. Pogodne Suwałki Cup – turniej tenisa ziemnego	2016-2017 r.
							33. Dzień dla Naszych Dzieci - Manhattan zaprasza.	2018 r.
							34. MEMORIAŁ im. Józefa Gajewskiego	2016-2020 r.
							35. RESO Gala Karate Kyokushin	5.11.2016 r.
							36. Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wojciecha Kowalewskiego	2016-2019 r.
							37. Spartakiada Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej	2016-2019 r.
							38. Charytatywny Maraton Zumby	2016-2019 r.
							39. Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej im. Tomka Godlewskiego	2016-2020r.
							40. Bieg Policz się z cukrzycą – Finał WOŚP	2017-2019 r.

						41.	Międzynarodowy Młodzieżowy Turniej Bokserski	2017 r.
						42.	Mistrzostwa Polski Modeli Halowych	2017 r. i 2019 r.
						43.	Międzywojewódzkie Drużynowe Mistrzostwa Młodzików w Pływaniu	2017-2019 r.
						44.	Piknik Rodzinny ze Ślepsk Suwałki	2017 r.
						45.	Regaty o Puchar Prezydenta Miasta Suwałk	2016-2019 r.
						46.	Test Coopera	2017-2019r.
						47.	Suwałki Beach Arena	2017-2020 r.
						48.	34. PZLA Mistrzostwa Polski U23 w Lekkoatletyce	2017 r.
						49.	Pielgrzymka rowerowa Suwałki – Wilno	2017-2018 r.
						50.	Maratony Kresowe – zawody rowerowe	2017 r.
						51.	Europejski Dzień bez Samochodu	2017-2020 r.
						52.	Rodzinna Piłkarska Niedziela	2017 r.
						53.	Mistrzostwa Województwa Podlaskiego w Pływaniu o Puchar Prezydenta Miasta Suwałk	2017-2020 r.
						54.	Athletics Camp – każdy może zostać mistrzem	2018-2019 r.
						55.	Suwałki dla Niepodległej – bieg z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości	2018 r.
						56.	Suwałki Swim Cup	2018 r.
						57.	Ogólnopolskie Zawody Modeli Halowych w klasie F1N	2018 r.
						58.	PZLA Mistrzostwa Polski w Wielobojach oraz Sztafetach	2018 r.
						59.	Suwałki Beach Soccer Cup	2018-2019 r.
						60.	Bieg z okazji 100-lecia Niepodległości Polski uczniów klas III-VIII	2018 r.
						61.	Pańska Boxing Night	2019 r.
						62.	Suwałki „Wyklętym”	2018-2019 r.
						63.	Turniej Brydża Sportowego o Puchar Prezydenta Miasta Suwałk	2019--2020 r.
						64.	Suwałska Olimpiada Seniorów	2018-2019 r.
						65.	Arkadia Run	2019 r.
						66.	Otwarte Mistrzostwa Polski Północnej w Siłowaniu na Rękę	2019-2020 r.
						67.	Mistrzostwa Województwa	2019 r.

							Podlaskiego w Amatorskiej Piłce Siatkowej Mężczyzn	
						68.	Międzynarodowe Zawody Pływackie o Puchar Dyrektora OSiR w Suwałkach	2017-2019 r.
						69.	Mistrzostwa Suwałk w Pływaniu klas III Szkół Podstawowych o Puchar Prezydenta Miasta Suwałk	2017-2019 r.
						70.	Suwałki TOP LIGA	2019 r.
						71.	Pogodne Suwałki Challenge (singiel, debel)	2018-2019 r.
						72.	Bieg na Wyspę – bieg śniadaniowy	2018-2019 r.
						73.	Filmowe Suwałki	2019 r.
						74.	Suwałki Beach Arena	2018-2019 r.
						75.	Filmowe Lato z Orange	2018-2020 r.
						76.	Memoriał im. Ireny Warakomskiej	2017-2020 r.
						77.	Maraton Szantowy	2018-2019 r.
						78.	Pogodne Suwałki TEAM	2019 r.
						79.	Puchar Rowerowej Stolicy Polski	2019-2020r.
						80.	Moto Show Suwałki	2019 r.
						81.	Półkolonie letnie	2019-2020 r.
						82.	Piknik Olimpijski	2019 r.
						83.	Cykl Międzynarodowych Turniejów Halowych Wigry CUP	2020 r.
						84.	Browar Północny Fight Night	2020 r.
						85.	300 szachistów na 300-lecie Suwałk	2020 r.
						86.	Puchar Polski Kadetów i Młodzików w Sumo	2020 r.
						87.	Turniej Trzech Kortów	2020 r.
						88.	Turniej Trzech Boisk	2020 r.
						89.	Gala Knockout Boxing Night 12	2020 r.
						90.	Browar Północny Fight Night - 2	2020 r.
						91.	Z oszczepem nad Czarną Hańczę – Miting Lekkoatletyczny	2020 r.
						92.	Drużynowe Mistrzostwa Polski w Badmintonie	2020 r.
						93.	Międzywojewódzkie Drużynowe Mistrzostwa Młodzików w Pływaniu I runda	2020 r.
						WYDATKOWANO NA TEN CEL: 2016 r.: 426 895,84 ZŁ 2017 r.: 472 772,97 ZŁ 2018 r.: 557 147,70 ZŁ 2019 r.: 487 453,99 ZŁ 2020 r.: 351 500,00 ZŁ		

2.4.3. Tworzenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu w okresie zimowym

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji	
1.	Program miejski-Pogodne Suwałki zimą	Program wpłynie na zwiększenie aktywności fizycznej Suwałczan. Program będzie uzupełnieniem programu „Program miejski – Sportowa rodzina” i dotyczyć będzie okresu zimowego. Rekreacja odbywać się będzie na lodowisku, na terenach nad Zalewem Arkadia np. „Otwarte zawody w wędkarstwie podlodowym o Puchar Prezydenta Miasta Suwałk”, „-30 °C Suwałki – blok imprez sportowo rekreacyjnych na świeżym powietrzu”, „3S – Suwalskie Spotkania Sportowe” – edycja zimowa.	1 800 000 (300 000 rocznie)	2015-2020	OWS/OSiR		
						Nazwa imprezy	Data realizacji
						Stacja Pogodne Suwałki	2018-2019
						Ferie zimowe	2016-2018 r.
						Półkolonie zimowe	2019-2020 r.
						„-30°C Suwałki” – blok imprez sportowo rekreacyjnych na świeżym powietrzu pn. Stacja Pogodne Suwałki – Aktywni Zimą. W 2019 r. wydarzenie zostało połączone z Finałem Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy	2016-2019 r.
						Wydatkowano na ten cel: 165.043,36 zł	
2.	Budowa tras biegowych z Suwałk do Szelmentu	Projekt będzie dotyczyć budowy infrastruktury ścieżek do biegów narciarskich, w tym profesjonalnej trasy nart biegowych z Suwałk do Szelmentu.. Realizacja zadania wymaga współpracy z samorządami gminy Suwałki oraz gminy Jeleniewo w ramach wspólnego projektu.	wartość inwestycji uzależniana jest od przebiegu trasy	2018-2020	I/OWS	Zadanie nie zostało realizowane.	

Cel operacyjny 2.5. Rozwój bazy i podniesienie jakości działań zabezpieczenia socjalnego i zdrowotnego

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

2.5.1. Realizacja programów zdrowotnych w zakresie przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Realizacja bezpłatnych szczepień przeciwko rakowi szyjki macicy dla 13 letnich dziewcząt, mieszkanek Suwałk	Rak szyjki macicy jest drugim co do częstości występowania nowotworem złośliwym u kobiet. Na świecie każdego roku na raka szyjki macicy zapada około 500 tysięcy kobiet. Badania cytologiczne nie dają pewności wykrywania wczesnych faz rozwoju raka. Szczepionki przeciwko wirusom HPV zapobiegają zakażeniu i są skuteczniejsze, im młodsze kobiety są poddawane szczepieniom.	180 000 (30 000 rocznie)	2015-2020	S	W 2017 r. zaszczepiło się 91 dziewcząt; wydatkowano 46.125 zł W 2018 r. zaszczepiło się 57 osób; wydatkowano 23.940 zł W 2019 r. szczepień nie przeprowadzono w związku z niedostępnością szczepionek na rynku polskim. W ramach ogłoszonego konkursu nie wpłynęła żadna oferta. W 2020 r. w trakcie szczepień jest 129 osób z 2 roczników dziewcząt. Z uwagi na początkowy brak szczepionek w Polsce szczepienia rozpoczęły się w II połowie 2020 r. i zakończą się w I połowie 2021 roku, na ten cel wydatkowano 33.810 zł.
2.	Realizacja szczepień przeciwko grypie dla seniorów – mieszkańców Suwałk	Grypa i choroby grypopodobne są szczególnie niebezpieczne dla osób starszych, o obniżonej odporności organizmu. Masowe szczepienia, za które osoby starsze nie ponosiłyby pełnej odpłatności przyczyniłyby się do obniżenia zapadalności na grypę i zmniejszenie powikłań.	300 000 (50 000 rocznie)	2015-2020	S	W 2017 r. zaszczepiło się 1.044 mieszkańców powyżej 65 r.ż, wydatkowano 22.968 zł. W 2018 r. zaszczepiło się 1.205 mieszkańców powyżej 65 r.ż, wydatkowano 42.175 zł. W 2019 r. zaszczepiło się 1.160 mieszkańców powyżej 65 r.ż, wydatkowano 52.200 zł. W 2020 r. zaszczepiło się 1.693 mieszkańców powyżej 65 r. ż., wydatkowano 169.300 zł
3.	Realizacja badań wśród uczniów suwalskich gimnazjów mających na celu wczesne wykrycie chorób	Po wykryciu kilku przypadków białaczki wśród uczniów, władze Miasta Suwałk postanowiły przeciwdziałać tym drastycznym przypadkom poprzez szeroko zakrojone badania krwi wśród uczniów suwalskich gimnazjów	480 000 (80 000 rocznie)	2015-2020	S	2017 r. Przebadano 360 uczniów, wydatkowano 5.148 zł 2018 r. Przebadano 315 uczniów, wydatkowano 5.796 zł 2019 r. Przebadano 324 uczniów, wydatkowano 6.512 zł 2020 r. Z uwagi na epidemię SARS-CoV-2 zadanie nie było realizowane.
4.	Zwiększenie dostępności do edukacji przedporodowej	Edukacja przedporodowa stanowi ważny element w przygotowaniu młodych rodziców do naturalnego porodu i przybliży im problem z jakim spotykają się po pojawieniu się dziecka w ich życiu. Zwiększenie dostępności mieszkańców Suwałk do edukacji przedporodowej przyczyni się do poprawy stanu zdrowia przyszłych matek i zwiększy ich wiedzę i umiejętności opieki nad noworodkiem.	480 000 (80 000 rocznie)	2015-2020	S	W 2017 r. , w ramach środków przekazanych z budżetu Miasta Suwałk ze szkoły rodzenia skorzystało 136 kobiet wraz partnerami, wydatkowano 30.000 zł W 2018 r. , w ramach środków przekazanych z budżetu Miasta Suwałk ze szkoły rodzenia skorzystało 108 kobiet wraz partnerami, wydatkowano 30.600 zł W 2019 r. , w ramach środków przekazanych z budżetu Miasta Suwałk ze szkoły rodzenia skorzystało 92 kobiet wraz partnerami, wydatkowano 29.500 zł W 2020 r. ze szkoły rodzenia skorzystało 20 kobiet z partnerami, wydatkowano 7.500 zł. Jeden kurs trwa około 8 tygodni - z uwagi na epidemię SARS-CoV-2, mimo zachowania reżimu sanitarnego, Szpital Wojewódzki nie mógł kontynuować realizacji zadania.

5.	Realizacja badań mammograficznych dla kobiet w wieku od lat 40.	Mammografia to najważniejsze badanie diagnostyczne w kierunku wykrycia raka piersi, który występuje najczęściej wśród kobiet dojrzałych. Badaniami zainteresowane są kobiety w młodszym wieku. W powodzeniu leczenia tego typu schorzeń istotne znaczenie ma wczesne wykrycie i co za tym idzie wcześniejsze leczenie.	90 000 (15 000 rocznie)	2015-2020	S, podmioty działalności lecniczej	Badania mammograficzne wykonywane są przez podmioty posiadające umowę z NFZ, bez udziału finansowego budżetu Miasta
----	---	--	----------------------------	-----------	---	---

2.5.2. Indywidualizacja usług pomocy społecznej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	Niepełnosprawność, samotność, starzenie się społeczeństwa wymaga zapewnienia pomocy usługowej, higieniczno - sanitarnej oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Średniorocznie 285 osób wymaga wsparcia z tendencją wzrostową. Zadanie realizowane w partnerstwie z ngo.	9 900 000 (1 650 000 rocznie)	2015-2020	MOPR	W 2017r. z usług opiekuńczych skorzystało 265 osób. Na ten cel wydatkowano 2 305 635,69 zł W 2018r. z usług opiekuńczych skorzystało 266 osób. Na ten cel wydatkowano 2 498 848,62 zł W 2019r. z usług opiekuńczych skorzystało 278 osób. Na ten cel wydatkowano 2 596 261,83 zł i 64 120,00 zł FS W 2020 r. z usług opiekuńczych skorzystało 253 osób. Na ten cel wydatkowano 2 743 320,71 zł i 172 271,56 zł FS
2.	Poradnictwo specjalistyczne	Zapewnienie dostępu do porad specjalistów i terapii jest niezbędnym elementem całościowego rozpoznania i zdiagnozowania występujących problemów stanowiących podstawę do opracowania indywidualnej ścieżki pomocy. Zadanie realizowane w partnerstwie z ngo.	1 800 000 (300 000 rocznie)	2015-2020	MOPR	2017 Poradnictwo: psychologiczne- 183 pedagogiczne-148, socjalne-181 2018 Poradnictwo: psychologiczne- 112 pedagogiczne- 104, Socjalne- 104 2019 Poradnictwo: psychologiczne - 139 pedagogiczne- 140, prawne- 24 2020 Poradnictwo: psychologiczne - 87 pedagogiczne- 64, prawne- 0, socjalne - 62 (pełnoletni wychowankowie)
3.	Zapewnianie opieki i wychowania w pieczy zastępczej	Z terenu Miasta Suwałki średniorocznie w pieczy zastępczej przebywa 220 dzieci, którym należy zapewnić opiekę zastępczą poprzez ponoszenie wydatków na ich utrzymanie, wypłatę wynagrodzeń oraz świadczeń przysługujących rodzinom. Instytucjonalną opiekę zastępczą sprawuje Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Suwałkach.	33 000 000 (5 500 000 rocznie)	2015-2020	MOPR	2017 Wydatkowano na ten cel 5 061 306 zł; w rodzinnej pieczy zastępczej zapewniono opiekę 198 dzieciom, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 25 wychowankom 2018 Wydatkowano na ten cel 5 213 382 zł; w rodzinnej pieczy zastępczej zapewniono opiekę 207 dzieciom, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 29 wychowankom 2019 Wydatkowano na ten cel 5 887 336 zł; w rodzinnej pieczy zastępczej zapewniono opiekę 206 dzieciom, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 37 wychowankom

						2020 Wydatkowano na ten cel 6 411 473,00 zł; w rodzinnej pieczy zastępczej zapewniono opiekę 233 dzieciom, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 38 wychowankom
4.	Zapewnianie i rozwój opieki asystenta rodziny i rodzin wspierających	Na terenie Miasta 890 rodzin boryka się z problemami opiekuńczo wychowawczymi bezradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Diagnoza i plan pomocy poprzez kreowanie środowiska rodzinnego sprzyjającego wychowywaniu dzieci w naturalnych rodzinach. Monitoring rodziny, udzielanie pomocy doraźnej i długofalowej. Motywowanie do działania i zmiany postaw.	480 000 (80 000 rocznie)	2015-2020	MOPR	2017 109 763,85 zł 3 asystentów rodziny zapewniło opiekę 41 rodzinom z problemami opiekuńczo wychowawczymi 2018 145 058,06 zł 3 asystentów rodziny zapewniło opiekę 53 rodzinom z problemami opiekuńczo wychowawczymi 2019 154 505,86 zł 3 asystentów rodziny zapewniło opiekę 45 rodzinom z problemami opiekuńczo wychowawczymi 2020 168 433,03 zł 3 asystentów rodziny zapewniło opiekę 42 rodzinom z problemami opiekuńczo wychowawczymi
5.	Zapewnienie opieki koordynatora rodzin zastępczych	Na terenie Miasta Suwałki funkcjonuje 121 rodzin zastępczych, które wymagają wsparcia koordynatora w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	1 290 000 (215 000 rocznie)	2015-2020	MOPR	2017 Zatrudniono 7 koordynatorów, którzy objęli opieką 105 rodzin zastępczych, koszt 341 826,64 zł 2018 Zatrudniono 7 koordynatorów, którzy objęli opieką 105 rodzin zastępczych, koszt 379 078,07 zł 2019 Zatrudniono 7 koordynatorów, którzy objęli opieką 112 rodzin zastępczych, koszt 415 367,30 zł 2020 Zatrudniono 7 koordynatorów, którzy objęli opieką 117 rodzin zastępczych, koszt 405 424,22 zł
6.	Pomoc interwencyjna	Pomoc osobom, rodzinom, które w wyniku zdarzenia losowego, trudnych przeżyć osobistych, rodzinnych, a zwłaszcza dotkniętych zjawiskiem przemocy znaleźli się w sytuacji nagłego czy przewlekłego kryzysu i potrzebują wsparcia w przezwyciężeniu tej sytuacji i budowaniu motywacji do pozytywnych zmian. Zapewnienie schronienia i wszechstronnego poradnictwa specjalistycznego.	255 000	2015-2020	MOPR	2017 299 796 zł poradnictwo psychologiczne-537 prawne-165 socjalne - 136 schronienie- 13 osób /324 osobodni 2018 317 757 zł poradnictwo psychologiczne - 580, prawne- 203, socjalne- 137 schronienie- 13 osób /71 osobodni 2019 355 552 zł poradnictwo psychologiczne- 736 prawne-196 socjalne -338 schronienie- 14 osób /343 osobodni

						2020 420 006,88 zł poradnictwo psychologiczne- 611, prawne-267 socjalne -272 schronienie- 22 osób /134 osobodni
--	--	--	--	--	--	--

2.5.3. Stworzenie platformy wymiany informacji pomiędzy sektorem zdrowotnym i sektorem pomocy społecznej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Szkolenia / konferencje/ spotkania warsztatowe / superwizje dla przedstawicieli służby zdrowia i pomocy społecznej	Zmieniające się zasady funkcjonowania podmiotów, niezrozumiałe ustawodawstwo, niejasny podział kompetencji wskazuje na potrzebę ciągłego kształcenia, doskonalenia kadry i wymiany doświadczeń pomiędzy kadrą służby zdrowia i pomocy społecznej. Bagaż doświadczeń i obciążenie problemami zawodowymi osób zaangażowanych w pracę z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym wskazuje na potrzebę ich wsparcia poprzez uczestnictwo w spotkaniach superwizyjnych grupowych i indywidualnych	100 000	2014-2020	MOPR/ podmioty działalności leczniczej	2017 r. : MOPR 13 985 zł - 216 osoboszkoleń 2018r. MOPR 15 856 zł - 231 osoboszkoleń 2019r. MOPR 9 403,77 zł - 688 osoboszkoleń (w tym 171-szkolenia stacjonarne oraz 528 - e-learning). 2020r. MOPR 20 092,50 zł - 86 osoboszkoleń

2.5.4. Wspieranie działań szpitala wojewódzkiego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Zakup aparatury i sprzętu medycznego oraz inne inwestycje – zgodnie z ustawą o działalności leczniczej	Postęp w medycynie oraz przestarzały sprzęt i infrastruktura szpitala wymusza konieczność zakupu i wymiany na nowoczesny sprzęt i aparaturę oraz remonty, modernizacje i przebudowy funkcjonującego szpitala. Samorząd Miasta Suwałk od wielu lat wspiera finansowo szpital również w ww. zakresie.	w zależności od potrzeb	2014-2020	S	2017 Zakupiono tonometr bezkontaktowy, pachymetr, laser okulistyczny, rzutnik optotypów, bilirubinometr mikrotom saneczkowy, mikroskop do badań histopatologicznych i cytologicznych, lodówka, kardiogram do monitorowania ciąży, wiertarka do usuwania ciał obcych, soczewka do lampy szczelinowej znajdującej się na wyposażeniu szpitala, zestawy osobiste z membraną do laktatora - wielorazowe, wizerunek okulistyczny, zestaw: aplikator pola magnetycznego, leżanka pola magnetycznego, krzesło do masażu. Łączna kwota wydatków przeznaczonych za zakup sprzętu medycznego wyniosła 450.000,00zł 2018 Zakupiono procesor tkankowy, aparat do operacji zaćmy oraz witrektom, zestaw narzędzi chirurgicznych do operacji oka, tonometr, EKG, kardiomonitor. Łączna kwota wydatków przeznaczonych za zakup sprzętu medycznego wyniosła 460.000,00zł 2019 Zakupiono URS, zestaw do mikrochirurgii ucha, fotele zabiegowe oraz podgłówek okulistyczny, komplety narzędzi do sekcji, barwiarkę i destylarkę, bieżnię kardiologiczną, napędy ortopedyczne - urazowe wózki transportowe, system do rozbudowy respiratora, ssaki elektryczne, komorę do elektroforezy manualnej, EKG,

						<p>pulsoksymetri. Łączna kwota wydatków przeznaczonych za zakup sprzętu medycznego wyniosła 350.000,00zł</p> <p>2020</p> <p>Zakupiono aparat do hemodializ (na potrzeby Oddziału Nefrologii ze Stacją Dializ), 2 zestawy do fumigacji (na potrzeby oddziału Chorób Zakaźnych i Szpitalnego Oddziału Ratunkowego), 2 zestawy do oczyszczania powietrza (na potrzeby Oddziału Chorób Zakaźnych i Poradni Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej), USG (na potrzeby Oddziału Pulmonologii), fundus kamera z angiografią fluoresceinową, plazma laserowa, narzędzia mikrochirurgiczne do operacji zaćmy i witrektomii (na potrzeby Oddziału Okulistycznego), aparat do dekontaminacji (na potrzeby Apteki Szpitalnej), defibrylator (na potrzeby Oddziału Neurologicznego z pododdziałem udarowym), zamrażarkę medyczną do przechowywania prób, posiewów itp. (na potrzeby Medycznego Laboratorium Diagnostycznego i Mikrobiologicznego), wózek do transportu pacjentów (na potrzeby Oddziału Chirurgii Dziecięcej), kardiomonitory (na potrzeby Oddziału Intensywnej Terapii). Łączna kwota wydatków przeznaczonych za zakup sprzętu medycznego wyniosła 551.000,00zł.</p>
--	--	--	--	--	--	--

2.5.5. Wdrożenie programu wsparcia i aktywizacji seniorów

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Prowadzenie dziennych klubów pobytu osób starszych	Starzejące się społeczeństwo wymaga podejmowania różnorodnych działań w zakresie aktywizacji społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej. Zadanie realizowane w partnerstwie z ngo	600 000 (100 000 rocznie)	2015-2020	S/NGO/ DPS „Kalina”/ Pełnomocnik ds. NGO	<p>W 2017 r. funkcjonowały dwa kluby seniora - Suwalski Klub Seniora, przy ul. Chopina 6a prowadzony był przez Stowarzyszenie „ Nie Po Drodze”. Dotacja wyniosła 117.500 zł wkład własny 9.600 zł.</p> <p>Drugi Klub Seniora Centrum prowadzili wspólnie Stowarzyszenie Kulturalne KOSTROMA i Suwalskie Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Filar”. Dotacja Miasta Suwałki wyniosła 42.500 zł, wkład własny 6.375 zł.</p> <p>Miasto Suwałki pozyskało środki z Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020 na realizację zadania „Wyposażenie Klubu Senior + na Osiedlu Północ” w kwocie 7 400,16 zł.</p> <p>W 2018 r. funkcjonowały dwa kluby seniora Suwalski Klub Seniora, przy ul. Chopina 6a prowadzony był przez Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej Nie Po Drodze. Dotacja wyniosła 117.500 zł wkład własny 11.208,60 zł.</p> <p>Drugi Klub Seniora Centrum prowadzili wspólnie Stowarzyszenie Kulturalne KOSTROMA i Suwalskie Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Filar”. Dotacja Miasta Suwałki wyniosła 42.500 zł, wkład własny 8.194,42 zł.</p> <p>Miasto Suwałki pozyskało środki z Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020 na realizację zadania „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Seniora „Senior +” w kwocie 29 996,23 zł.</p> <p>W 2019 r. funkcjonowały trzy kluby seniora. Suwalski Klub Seniora, przy ul. Chopina 6a prowadzony był przez Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej Nie Po Drodze. Dotacja wyniosła 105.521,31 zł wkład własny 14.117,24 zł.</p> <p>Drugi Klub Seniora Centrum prowadzili wspólnie Stowarzyszenie Kulturalne KOSTROMA i Suwalskie Stowarzyszenie Mangi, Anime, Fantastyki i RPG „Mroczne Bractwo”. Dotacja Miasta Suwałki wyniosła 27.500 zł, wkład własny 6.483,62 zł.</p> <p>Klub Seniora Ciesielska 15 prowadziło Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku. Dotacja Miasta Suwałki wyniosła 26.855,61 zł, wkład własny 4.500 zł.</p> <p>W 2020 r. funkcjonowały dwa Kluby seniora, Suwalski Klub Seniora przy ul. Chopina 6a prowadzony był przez Stowarzyszenie Aktywności Społeczno - Artystycznej „Nie Po drodze”. Dotacja wyniosła 110.000 zł wkład własny 6.333,6 zł.</p>

						<p>Drugi Klub Seniora prowadziło Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku. Dotacja Miasta Suwałki wyniosła 35.809,22 zł, wkład własny 1.826,46 zł.</p> <p>Miasto Suwałki pozyskało środki z Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020 na realizację zadania „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Seniora „Senior +” w kwocie 30.000 zł</p>
2.	Wspieranie stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz seniorów	Wspieranie stowarzyszeń działających na rzecz seniorów. Zadanie zostanie realizowane w partnerstwie z ngo	120 000 (20 000 rocznie)	2015-2020	S/NGO/Pełno mocnik ds. NGO	<p>W 2015 r. powołano pierwszą Suwalską Radę Seniorów na dwuletnią kadencję. Druga kadencja SRS trwała w latach 2017-2018.</p> <p>W 2019 r. rozpoczęła się trzecia kadencja Suwalskiej Rady Seniorów.</p> <p>W 2017 r. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku zrealizowało zadanie „Akademia pełni życia” – dotacja Miasta Suwałki 2.800 zł, wkład własny 720,49 zł. Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej „Kalina” zrealizowało „XIV Międzynarodowe Animacje Teatralne” – dotacja 3.600 zł, wkład własny 1.500 zł. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przeprowadziło zadanie „Suwałki Marsz! – kampania promująca fizyczną aktywność seniorów” – dotacja 6.600 zł, wkład własny 360 zł.</p> <p>Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie Po Drodze” zrealizowało zadanie „Wspieranie działań zmierzających do prowadzenia polityki senioralnej, tworzenia warunków dla rozwoju aktywności, uczestnictwa w życiu społecznym i samodzielności osób starszych pn. Teatr Forum jako skuteczny środek w dialogu osób starszych z Suwałk” – dotacja 4.940 zł, wkład własny 550 zł.</p> <p>W 2018 r. Stowarzyszenie Chorych Na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych w Suwałkach realizowało zadanie „Rozwijanie usług rehabilitacyjnych dla osób starszych, niesamodzielnych” dotacja 1 500 zł, wkład własny 347,50 zł. Stowarzyszenie Seniorzy z Pasją Horyzont realizowało zadanie „Wybory Miss i Mistera Trzeciej Młodości w Suwałkach” dotacja 2 700 zł, wkład własny 668,01 zł. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów realizowało zadanie „Zdrowy Senior” dotacja 2 404 zł, wkład własny 2 596 zł i zadanie „Obchody Światowego Dnia Inwalidy” dotacja 1 200 zł, wkład własny 310,56 zł. Fundacja EGO realizowała zadanie „Jesteśmy, żyjemy, czujemy” dotacja 1 500 zł, wkład własny 200 zł. Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „SL SALOS” realizowało zadanie „Suwałki Marsz! – rozwój i wspieranie aktywności fizycznej seniorów” dotacja 4 100 zł, wkład własny 1,88 zł. Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach realizowało zadanie „XVI Integryjny Bieg Uliczny” dotacja 3 500 zł, wkład własny 1 987,73 zł i zadanie „XVI Integryjny Bieg Uliczny” dotacja 3 000 zł, wkład własny 2 941,18 zł.</p> <p>W 2019 r. Stowarzyszenie Seniorzy z Pasją Horyzont realizowało zadanie „II Edycja Wyborów Miss i Mistera Trzeciej Młodości” dotacja 3 000 zł, wkład własny 250,78 zł i zadanie „Stylowy Senior” dotacja 2 000 zł, wkład własny 208,06 zł. Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach realizowało zadanie „Wiek Seniora a wigor juniora” dotacja 6 450 zł, wkład własny 2 682,81 zł. Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „SL SALOS” realizowało zadanie „Suwałki Marsz! – rozwój i wspieranie aktywności fizycznej seniorów” dotacja 4 100 zł. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Suwałkach realizował zadanie „Zdrowy Senior” dotacja 2 500 zł, wkład własny 4 450 zł.</p> <p>W 2020 r. – brak realizacji z uwagi na obostrzenia sanitarne związane z COVID-19</p>
3.	Karta seniora	Wspieranie i zarazem aktywizowanie osób starszych poprzez system ulg i zniżek w dostępie do różnego typu usług, czy towarów	brak danych	2015-2020	S/OSiR/ SOK	<p>W 2018 r. została wdrożona „Suwalska Karta Mieszkańca”, która oferuje ulgi dedykowane suwalskim Seniorom.</p> <p>W 2018 r. wydano 1970 kart;</p> <p>W 2019 r. wydano 1709 kart.</p> <p>W 2020 r. wydano 785 kart.</p>

2.5.6. Wdrożenie działań opieki długoterminowej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie rozwoju infrastruktury opieki długoterminowej i geriatrycznej	Cywilizacja wydłuża długość życia ale często choroby pogarszają jego jakość. Domy pomocy społecznej często nie wystarczają z uwagi na konieczność zapewnienia opieki medycznej i specjalistycznej. Zadanie zostanie realizowane w partnerstwie z ngo i podmiotami lecznictwa. Istnieje potrzeba utworzenia zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego lub zakładu opiekuńczo-leczniczego. Zadanie zostanie zrealizowane w przypadku pozyskania środków zewnętrznych.	10 000 000	2015-2020	S/NGO/ podmioty lecznictwa	Miejsca opieki długoterminowej i geriatrycznej powstały bez udziału środków z budżetu miasta. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Paliatywnej im. Jana Pawła II w Suwałkach dysponuje: - 22 miejscami; W strukturze Szpitala Wojewódzkim im. dr. Ludwika Rydygiera w Suwałkach funkcjonuje Pododdział Geriatryczny. Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej dysponuje: - Oddziałem Psychogeriatryczny – 35 miejsc; - Oddziałem Dziennym Psychiatryczno – Geriatrycznym – 18 miejsc; - Zakładem Pielęgnacyjno – Opiekuńczo Psychiatrycznym - 65 miejsc.

2.5.7. Wspieranie działalności wyspecjalizowanych organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.	Wspieranie stowarzyszeń działających na rzecz rodzin i osób w trudnej sytuacji. Wspieranie wolontariatu. Zadanie realizowane w partnerstwie z ngo.	432 000 (72 000 rocznie)	2015-2020	S/NGO/ Pełnomocnik	W 2017 r. w ramach otwartego konkursu ofert rozdysponowano 60.000 zł, zawarto 6 umów z NGO. W 2018 r. w ramach otwartego konkursu ofert rozdysponowano 60.000 zł, zawarto 2 umowy z NGO. W 2019 r. w ramach otwartego konkursu ofert rozdysponowano 60.000 zł, zawarto 3 umowy z NGO. W 2020 r. w ramach 2 otwartych konkursów ofert rozdysponowano 119.845,88 zł, zawarto 4 umowy z NGO.

Cel operacyjny 2.6. Przeprowadzenie procesów rewitalizacyjnych

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

2.6.1. Kompleksowa rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Zintegrowany Program Rewitalizacji Miasta Suwałki na lata 2014-2020	Program rewitalizacji będzie dotyczył 7 obszarów miasta (terenu Śródmieścia, terenów pokoszarowych, pożwirowe Sobolewo i pożwirowe Krzywólka, przemysłowe, pokolejowe, oraz tereny wzdłuż rzeki Czarna Hańcza).	70 000	2015	MKZ	2017 „Zintegrowany Program Rewitalizacyjny Miasta Suwałki na lata 2017-2023” został przyjęty Uchwałą nr XXXV/424/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26.07.2017r.

2.	Rewitalizacja następujących terenów miasta Suwałki: - I kwartał ograniczony ul. Kościuszki, ul. Wigierska, ul. Wesoła, Waryńskiego, - II kwartał ograniczony ul. Kościuszki, ul. Chłodna, ul. Noniewicza, ul. Waryńskiego - III kwartał ograniczony ul. Chłodna, ul. Kościuszki, ul. Noniewicza, ul. Dwernickiego. - IV kwartał ul. E. Plater, Kościuszki, Piłsudskiego, - V kwartał ul. Kościuszki, ul. Muzyczna	Potrzeba rewitalizacji wynika z deficytu prac remontowych i związanego z nim wysokiego stopnia dekapitalizacji starej zabudowy w śródmieściu Suwałk. Wiąże się to również z degradacją społeczną tego obszaru. Aby zmienić tę sytuację należy przeprowadzić kompleksową interwencję na terenie najstarszej części miasta, bowiem indywidualne inicjatywy inwestorskie w takiej sytuacji są mało skuteczne i nieopłacalne. Planowane działania w ramach tzw. rewitalizacji gospodarczej to budowa nowych dróg wewnętrznych, chodników, terenów zielonych, remonty kamienic.	20 000 000	2015-2020	I, ZBM(obecnie ZBM TBS sp. z o.o.), PWiK, OWS, S, MKZ, RFZ	<p>W 2018 roku opracowano dokumentację projektową budowy dróg i parkingów w kwartale ulic: Noniewicza, Waryńskiego i Wesoła w Suwałkach - kwota 38.130 zł. Planowane rozpoczęcie robót budowlanych 2021 rok.</p> <p>Zadania dot. termomodernizacji budynków przeprowadzonych przez ZBM TBS sp. z o.o. opisane są w punkcie 3.4.1.</p> <p>2019-2020 Wykonano budowę ulicy Księdza Jerzego Popiełuszki w Suwałkach I Etap (kwartał ulic: E.Plater, T.Kościuszki, J.Piłsudskiego) z - kwota 507.864 zł.</p> <p>2018-2021 Rewitalizacja budynku SOK przy ul. Noniewicza 71 – całkowita wartość projektu: 6 694 955,61 PLN, w tym kwota dofinansowania 3 717 290,09 PLN</p> <p>Rewitalizacja starej łaźni oraz bulwarów nad rzeką Czarna Hańcza w Suwałkach Koszt całkowity: 16.726.234,32 zł, koszty kwalifikowalne 7.779.141,34 zł, a dofinansowanie (łącznie z EFRR i budżetu Państwa) 6.223.313,00 zł.</p>
----	--	--	------------	-----------	--	--

2.6.2. Renowacja budynków poprzemysłowych i powojkowych oraz wprowadzenie systemu zachęt dla lokalizacji branż z sektorów kreatywnych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Kontynuacja działań dotyczących renowacji budynków poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Suwałki	Szczegółowy zakres zadań zostanie określony w Zintegrowanym Programie Rewitalizacji Miasta Suwałki	szacunkowa wartość zostanie określona po opracowaniu programu	2015-2020	I	Zadanie w trakcie realizacji. Renowacji został poddany budynek pokoszarowy przy ul. Sejneńskiej 18, Obecnie przygotowujący do remontu jest budynek przy ul. Sejneńskiej 22.

2.6.3. Rekultywacja i zagospodarowanie rekreacyjne terenów zdegradowanych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Rekultywacja i zagospodarowanie rekreacyjne zdegradowanych	Tereny PKP-Krzywólka oraz wokół jeziora powyrobiskowego Sobolewo są zdegradowane w wyniku wydobycia surowców	szacunkowa wartość zostanie określona po	2016-2020	AGP	2016 Uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na oba tereny.

	terenów po wydobywaniu żwiru PKP-Krzywólka oraz wokół jeziora powyrobiskowego Sobolewo	mineralnych, od lat nie są wykorzystywane i nie zostały przez właściciela zrekultywowane. Ich rozmiar, ukształtowanie i położenie tworzą świetne warunki do utworzenia atrakcyjnych obszarów rekreacyjnych.	opracowaniu koncepcji zagospodarowania terenów			
--	--	---	--	--	--	--

Cel strategiczny 3. Racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych i ład przestrzenny

Cel operacyjny 3.1. Tworzenie nowych, nowoczesnych i bezpiecznych przestrzeni publicznych

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

3.1.1. Stworzenie zintegrowanej sieci przestrzeni publicznych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całego miasta.	Kontynuacja działań zmierzających do zapewnienia ładu przestrzennego, czyli kształtowania przestrzeni w taki sposób aby tworzyły harmonijną całość. Plany miejscowe wskazują, w jaki sposób teren może podlegać przekształceniom architektonicznym mającym na celu w szczególności ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego.	w zależności od potrzeb	2014-2020	AGP	Działanie ciągłe, na dzień 30.11.2020 r. mpzp objętych było 72,68% powierzchni miasta Suwałki tj. ok. 4.761,01ha. (w tym 89,12 % powierzchni zurbanizowanej tj. ok. 1351,80ha posiada mpzp).

3.1.2. Tworzenie multifunkcyjnych przestrzeni publicznych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Rewitalizacja parku przy dworcu PKP	W celu stworzenia przyjaznych przestrzeni publicznych, w ramach zadania inwestycyjnego planowane są do wykonania alejki, oświetlenie i fontanna w parku wraz z chodnikami, ulicą oraz parkingami wokół parku.	1 440 000	2017	I	Rewitalizację parku przy PKP zakończono w 2017 roku. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 369.898,59zł.

2.	Budowa parku (aleje parkowe) wraz z terenem rekreacyjnym (za Aquaparkiem, ul. Gen. K. Pułaskiego – Papieża Jana Pawła II)	Uporządkowanie terenu z wykorzystaniem starego drzewostanu i nadanie mu parkowego charakteru. Projekt obejmuje nowe nasadzenia drzew i krzewów oraz tereny rekreacyjne dla młodzieży i seniorów wraz z budową placu zabaw. Projekt wynika z potrzeby uporządkowania i zagospodarowania terenu wokół nowych inwestycji tj. SOK i Aquaparku.	2 980 000	2014-2015	I	Zadanie zrealizowane w latach 2015-2016. Koszt zadania 3 048 867 zł.
----	---	--	-----------	-----------	---	--

3.1.3. Utrzymanie zadbanej tereny zielonych oraz rozwój różnorodnych form tzw. małej architektury

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa placu zabaw wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Dubowo	Budowa miejskich placów zabaw obejmuje ul. Dubowo I.	33 000	2014-2015	I/ZDiZ	Zadanie zrealizowane w 2015 r.; łączny koszt : 45 227,10 zł.
2.	Urządzenie skweru na ul. Wileńskiej	Zagospodarowanie terenu zieleni poprzez wykonanie trawników, celem których będzie stworzenie przesłony dekoracyjno – wizualnej tłumiącej hałas, ograniczającej zapylenie. Stosowanie osłon biologicznych przyczynia się do poprawy mikroklimatu przyrodniczego. Pas zieleni ochronnej ma istotne znaczenie w sąsiedztwie „Fabryki Mebli”.	60 000	2014-2015	ZDiZ	Zadanie zrealizowane w 2014-2016. Koszt zadania: 50.540,00zł
3.	Poprawa warunków do uprawiania sportu masowego na terenie miasta Suwałki poprzez budowę Street Workout i Parkour Park oraz siłowni na otwartym powietrzu	Realizacja zadania obejmuje budowę siłowni zewnętrznych w różnych częściach miasta Suwałki m.in. na osiedlu Kamena, przy ul. Daszyńskiego, w rejonie ulic Szpitalna – Reymonta oraz Street Workout i Parkour Park nad zalewem Arkadia	472 927	2015	I	Zadanie zrealizowane w 2015r. Koszt całkowity zadania 486.849,88zł, w tym dofinansowanie z FRKF w kwocie 153.297,00zł.

4.	Zalew łączący pokolenia- budowa boiska wielofunkcyjnego do sportów plażowych (do Beach Soccera i gry w piłkę siatkową plażową) nad Zalewem Arkadia w Suwałkach.	Realizacja zadania obejmuje budowę boiska wielofunkcyjnego oraz zamontowanie niezbędnych urządzeń i infrastruktury towarzyszącej.	450 000	2016	I	Zadanie zrealizowane w 2016r. Koszt całkowity zadania 456.728,00zł, w tym dofinansowanie z FRKF w kwocie 148.500,00zł.
----	---	---	---------	------	---	--

3.1.4. Zwiększanie dostępności przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych ruchowo

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Likwidacja barier przestrzennych dla osób niepełnosprawnych w budynkach użyteczności publicznej	Działania zmierzające do likwidacji barier przestrzennych dla osób z ograniczoną mobilnością, wprowadzanie dodatkowych oznaczeń fakturowych oraz dźwiękowych dla osób niewidomych i słabowidzących; zastosowanie dodatkowych oznaczeń wizualnych dla osób głuchoniemych, zapewnienie pełnej dostępności w obiektach użyteczności publicznej, urzędach, placówkach kultury, obiektach oświatowych.	w zależności od potrzeb	2014-2020	I	<p>2018 W Szkole Podstawowej nr 7 dostosowano wejście do budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych za kwotę 40.000 zł. Zadanie zostało współfinansowane ze środków PFRON w kwocie 19.500,00zł</p> <p>2019 Podpisano w dniu 11.06.2019r. Umowę o dofinansowanie zadania ze środków PFRON na zakup schodołazu w Szkole Podstawowej nr 4 w Suwałkach oraz schodołazu w Zespole Szkół nr 6. Szkoły. Schodołazy (2 szt) dostarczono i odebrano, za kwotę 17.500 zł (SP nr 4) i 17.500 zł (ZS nr 6).</p> <p>2020 W Szkole Podstawowej nr 2 w Suwałkach została montowana winda oraz został przeprowadzony remont sanitariatów dla osób niepełnosprawnych, koszt zadania 530.201,72zł. Zadanie współfinansowane jest ze środków PFRON w wysokości 254.00,00zł. Ponadto miasto Suwałki ubiegało się o dofinansowanie ze środków PFRON następujących zadań związanych z likwidacją barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych: - budowa dwóch wind w ZS nr 6 – kwota realizacji zadania 840.953,77zł, w tym PFRON 420.186,87zł; - platforma dla osób niepełnosprawnych w SOSW nr 1 - 88.310,06zł, w tym PRFON 44.155,00zł; - remont łazienki dla potrzeb osób niepełnosprawnych w ILO w Suwałk – 41.341,91, w tym PFRON 20.670,94zł.</p>
2.	Likwidacja barier architektonicznych poprzez zakup i montaż windy dla osób niepełnosprawnych do budynku Przychodni ul. Putry 9 w Suwałkach	Montaż windy wewnętrznej kabinowej w budynku przychodni przy ul. Putry 9 w Suwałkach	140 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	Zrealizowane w 2015. Koszt zadania: 151.785,67zł

Cel operacyjny 3.2. Zagospodarowanie przestrzeni nad Czarną Hańczą

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

3.2.1. Utworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowo-spacerowych wzdłuż Czarnej Hańczy

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Czarna Hańcza na odcinku od ul. Sikorskiego do ul. Wojska Polskiego	Zadanie obejmuje budowę ścieżek rowerowych wzdłuż rzeki Czarna Hańcza na odcinku od ul. Sikorskiego do ul. Wojska Polskiego	2 000 000	2015-2016	I/ZDiZ	Opracowana dokumentacja projektowa ścieżki rowerowej na odcinku od ul. Sikorskiego do ul. Bakalarzewskiej.
2.	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Czarna Hańcza od ul. 1go Maja do ul. Utrata	Zadanie obejmuje budowę ścieżek rowerowych wzdłuż rzeki Czarna Hańcza na odcinku od ul. 1-go Maja do ul. Utrata i do granic administracyjnych miasta Suwałki	2 000 000	2016-2017	I/ZDiZ	Opracowana dokumentacja projektowa ścieżki rowerowej na odcinku od ul. 1 Maja do ul. Utrata.
3.	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Czarna Hańcza od granicy administracyjnej miasta Suwałki do ul. Sikorskiego	Zadanie obejmuje budowę ścieżek rowerowych wzdłuż rzeki Czarna Hańcza na odcinku od granicy administracyjnej miasta Suwałki do ul. Sikorskiego	2 000 000	2017-2018	I/ZDiZ	Zadanie nie zostało zrealizowane.

3.2.2. Zagospodarowanie rekreacyjne terenów wzdłuż Czarnej Hańczy

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Rewitalizacja terenów wzdłuż rzeki Czarna Hańcza na odcinku od ul. 24 sierpnia do ul. A. Mickiewicza	Efektom zrealizowanego zadania będzie otwarcie terenów wzdłuż rzeki Czarna Hańcza dla mieszkańców. Zrewitalizowany teren stanie się atrakcyjnym miejscem do rekreacji i wypoczynku. Wielofunkcyjna infrastruktura sportowo – rekreacyjna, wyposażona w nowoczesny sprzęt stanie się atrakcją miasta Suwałki. Na całym terenie nadrzecznym od mostu na ul. Wojska Polskiego do ul. Mickiewicza przewiduje się	12 500 000	2017-2020	I/S/OWS/ MKZ/AGP/RFZ	2017-2020 Zadanie było realizowane w ramach projektu pt. Rewitalizacja starej łąźni oraz bulwarów nad rzeką Czarna Hańcza w Suwałkach” współfinansowanego ze środków EFRR w kwocie 6.223.313,00zł, całkowita wartość projektu 15.162.028,29 zł. Wykonano rewitalizację bulwarów (część 1-hydrrotechniczna) za kwotę 3.107.598,54 zł. W ramach robót wykonano: -odmulenie dna rzeki, - umocnienie dna i brzegów rzeki narzutem kamiennym - umocnienie brzegów rzeki po obu - umocnienie stopy i skarp po obu stronach rzeki w postaci palików drewnianych i faszyny, z obsianiem skarpy rzeki trawą, - wykonano nabrzeże/ przystanek dla kajaków, (lewy brzeg rzeki Czarna Hańcza), - wykonano slip i pomost dla kajaków, Wykonano (część 2 drogowa) na kwotę 4.797.622,10 zł.

		zieleń parkową z alejkami spacerowymi i ścieżką rowerową. Na przeciwko hali OSiR zostanie wykonany mostek przez rzekę dostosowany do przejazdu wózkiem inwalidzkim na drugą stronę rzeki w powiązaniu z istniejącymi alejkami położonymi na terenie zalewu Arkadia.				
2.	Budowa dróg i parkingów do obsługi komunikacji terenów położonych pomiędzy ulicami Mickiewicza, Kościuszki, 24 Sierpnia, rz. Czarna Hańcza w Suwałkach	Zadanie obejmuje wykonanie robót drogowych wraz z oświetleniem ulicznym oraz sieci wodociągowej, sanitarnej i deszczowej.	4 000 000	2017-2018	1/ZDiZ	2017 W 2017r. wykonano roboty drogowe polegające na budowie ulicy od ul. Mickiewicza do ul. Kościuszki z niezbędnym uzbrojeniem technicznym w Suwałkach- I Etap. Wykonano jezdnię o długości 224,53 m wraz z parkingami (miejsc parkingowych 108 szt.) Ponadto wykonano ścieżkę rowerową. Koszt inwestycji 2019 – 2020 Wybudowany został odcinek ul. A. Wajdy za kwotę 515.153,35 zł. Zadanie zrealizowane z udziałem środków w ramach Funduszu Dróg Samorządowych, kwota dofinansowania 246.343,36zł

Cel operacyjny 3.3. Ochrona środowiska przyrodniczego przed degradacją

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

3.3.1. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – osiedle Zastawie (za ogródkami działkowymi)	Brak części sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na istniejącym osiedlu domków jednorodzinnych. Projekt obejmuje budowę – sieci wodociągowej o dł. 1350 m i kanalizacji sanitarnej o dł. 2441 m.	2 482 000	2020-21	PWiK	W 2020 r. PWiK sfinansował budowę kanalizacji sanitarnej w części ul. Chorwackiej i ul. Hiszpańskiej w ilości 811 m w kwocie 590 tys. zł natomiast Miasto Suwałki sfinansowało budowę kanalizacji sanitarnej w ul. Chorwacka, ul. Włoska, ul. Francuska – 1 369,9 m w kwocie 422 tys. zł.
2.	Budowa sieci wodociągowej – Osiedle Zastawie (przed ogródkami działkowymi)	Uzbrojenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe.	618 637	2016-2020	PWiK	W 2017 roku rozpoczęto realizację – wykonano 519,40 m za kwotę 230 637 zł. W 2018 roku odkupiono sieć w ul. Lazurkowej – 241 m, za kwotę 42 000 zł W 2019 roku odkupiono sieć w ul. 41 Pułku Piechoty – 80,5 m, za kwotę 22 000 zł W 2020 roku wykonano sieć w ul. Kawaleryjskiej, ul. Kosynierów, ul. Husarii o długości 523,5 m, za kwotę 324 000 zł
3.	Budowa kanalizacji sanitarnej - Osiedle Szwajcaria	Brak kanalizacji sanitarnej na istniejącym osiedlu domków jednorodzinnych. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji	3 030 000	2016-2020	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji

		sanitarnej o długości ok. 3700m.				
4.	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – Osiedle Dubowo	Brak kanalizacji sanitarnej na istniejącym osiedlu domków jednorodzinnych. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 2240m.	4 025 000	2016-2020	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji
5.	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej uzbrojenia planowanych dróg w obszarze SSSE pomiędzy ulicami Wojska Polskiego i Raczkowska (pod planowane inwestycje)	Uzbrojenie działek pod tereny inwestycyjne (przyszłe zakłady produkcyjne/usługi). Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 6550m oraz sieci wodociągowej o długości ok. 5380m.	11 940 000	2015-2020	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji
6.	Budowa sieci wodociągowej wzdłuż ul. Stanisławskiego do budynku Suwalskiej Kopalni Surowców Mineralnych	Zasilenie w wodę budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Projekt będzie obejmował budowę sieci wodociągowej o długości ok. 2200m.	1 350 000	2015	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji
7.	Budowa sieci wodociągowej – Osiedle Stanisławskiego	Uzbrojenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe wg MPZP. Projekt będzie obejmował budowę sieci wodociągowej o długości ok. 3000m.	1 500 000	2017-2020	PWiK	2015 Wykonano projekt budowlany 2016 Wykonano 1293 m sieci wodociągowej w ul. Stanisławskiego, ul. Miłosza, za kwotę 292 000 zł 2017 Zrealizowano 207,70 m sieci w ul. Kochanowskiego w kwocie 34 000 zł 2020 Wykonano ul. Prusa, Wyspiańskiego, Słowackiego, Szymborskiej w ilości 1023 m za kwotę 184 000 zł;
8.	Budowa sieci wodociągowej – „osiedle Bakalarzewska”	Zasilenie w wodę budynków mieszkalnych. Projekt będzie obejmował budowę sieci wodociągowej o długości ok. 2000m.	1 200 000	2018-2020	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji
9.	Budowa brakujących odcinków sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenie przy piekarni na ul. E. Plater (pod planowane	Uzbrojenie terenu pod przyszłe tereny zabudowy usługowo – mieszkaniowej. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 280m oraz sieci	460 000	2016-2018	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji

	inwestycje]	wodociągowej o długości ok.360m.				
10.	Budowa brakujących odcinków sieci wodociągowej na terenie pomiędzy Kościuszki/Noniewicz a – przy banku BKO BP i szkole muzycznej (pod planowane inwestycje)	Uzbrojenie terenu pod przyszłe inwestycje oraz budowa sieci wodociągowej zapewniającej ciągłość dostawy wody . Projekt będzie obejmował sieci wodociągowej o długości ok. 145m.	116 000	2016-2018	PWiK	2017 zrealizowano 72,2 m sieci wraz z odgałęzieniami w kwocie 26 tys. zł 2019 zrealizowano 95 m w kwocie 29 tys. zł
11.	Budowa brakujących odcinków sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w kwartale ulic Kościuszki/Noniewicz a/Waryńskiego/Wigierska (pod planowane inwestycje)	Uzbrojenie terenu pod przyszłe tereny zabudowy usługowo – mieszkaniowej. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 355m oraz sieci wodociągowej o długości ok. 465m.	643 000	2016-2018	PWiK	Nie wykonano.
12.	Budowa brakujących odcinków sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na Osiedlu II	Poprawa drożności oraz szczelności sieci wod-kan. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 340m oraz sieci wodociągowej o długości ok. 850m.	700 000	2015-2016	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji
13.	Budowa brakujących odcinków sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na ul. W. Romana w obszarze PNT (pod planowane inwestycje)	Uzbrojenie działek pod tereny inwestycyjne (przyszłe zakłady produkcyjne/usługi). Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 170m oraz sieci wodociągowej o długości ok. 160m	587 000	2015-2016	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji
14.	Wykonanie bezwykopowej renowacji kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 10,32 km,	Poprawa drożności kanałów oraz zapewnienie ich szczelności na terenie całego miasta, poprzez zastosowanie utwardzalnego rękawa uszczelniającego.	4 809 298	2019-2020	PWiK	W 2019 r. – przeprowadzono renowację kanałów na odcinku 8 km na kwotę 3 097 tys. zł W 2020 r. - przeprowadzono renowację kanałów na odcinku 2,32 km na kwotę 1 712 tys. zł
Razem:			32 421 000			

3.3.2. Zmniejszenie zapotrzebowania na wodę

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Prowadzenie działań informacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody przez podmioty gospodarcze	Stale zmniejszające się zasoby wody podziemnej wymagają podjęcia działań zmierzających do oszczędniejszego wykorzystania tych zasobów. W związku z powyższym zostanie przeprowadzona kampania informacyjna mająca na celu skłonienie podmiotów gospodarczych do zmniejszenia wodochłonności działalności. Zadanie zostanie zrealizowane pod warunkiem pozyskania środków zewnętrznych.	50 000	2015-2020	OSGK	Zadanie będzie realizowane w latach kolejnych.
2.	Modernizacja myjni samochodowej o zamkniętym obiegu wody.	Przedsięwzięcie to przyczyni się do zmniejszenia zużycia wody o około 60%, czyli zmniejszy koszty oraz poprawi warunki pracy załogi.	600 000	2015-2016	PGK	Zadanie nie zostało zrealizowane.
3.	System monitoringu szczelności sieci wodociągowej	Montaż studni pomiarowych, wyposażonych w przepływomierze i czujniki ciśnienia w celu skutecznego określenia miejsc występowania strat wody.	400 000	2020	PWiK	W realizacji projekt, na podstawie którego będą realizowane roboty budowlane.
Razem:			650 000			

3.3.3. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Akcje edukacyjne skierowane do mieszkańców	Rosnąca presja cywilizacyjna na środowisko naturalne wymusza intensyfikację działań podnoszących świadomość ekologiczną ludzi. Priorytetowymi	446.200	2014-2020	OSGK	<p>2017 Organizacja Festynu ekologicznego dla uczniów suwalskich szkół. Organizacja widowiska teatralno-ekologicznego w siedzibie SOK dla uczniów suwalskich szkół. Organizacja Międzynarodowego Dnia bez Samochodu dla mieszkańców miasta. Łączna kwota przeznaczona na realizację ww. zadań wyniosła 26.018,00zł</p> <p>2018 Organizacja Festynu ekologicznego dla uczniów suwalskich szkół. Organizacja widowiska</p>

		kierunkami edukacji ekologicznej mieszkańców, realizowanej przez samorząd Suwałk będą: właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi, promocja ekologicznych form transportu, zwiększenie i wzbogacenie zagospodarowania roślinnego naszego najbliższego otoczenia. Działania edukacyjne przyjmować będą różne formy, m.in. konkursów i imprez masowych.				teatralno-ekologicznego w siedzibie SOK dla uczniów suwalskich szkół. Organizacja Międzynarodowego Dnia bez Samochodu dla mieszkańców miasta. Łączna kwota przeznaczona na realizację ww. zadań wyniosła 29.244,00zł 2019 Organizacja Festynu ekologicznego dla uczniów suwalskich szkół. Organizacja widowiska teatralno-ekologicznego w siedzibie SOK dla uczniów suwalskich szkół. Organizacja Międzynarodowego Dnia bez Samochodu dla mieszkańców miasta. Łączna kwota przeznaczona na realizację ww. zadań wyniosła 30.936,00zł 2020 Organizacja Międzynarodowego Dnia bez Samochodu dla mieszkańców miasta (z zachowaniem reżimu sanitarnego). Kwota przeznaczona na realizację ww. zadania wyniosła 10.200,00 zł. Z powodu sytuacji epidemiologicznej panującej w całym kraju liczba akcji edukacyjnych została zmniejszona.
2.	Działania edukacyjne w jednostkach oświatowych	Formą realizacji edukacji ekologicznej jest współfinansowanie działań w tym zakresie suwalskich jednostek oświatowych, ze środków budżetu miasta.	80 000	2014-2020	OSGK	W 2017 r. dofinansowano zadania z zakresu edukacji ekologicznej 12 jednostkom oświatowym na kwotę 20.301,00 zł. W 2018 r. dofinansowano zadania z zakresu edukacji ekologicznej 7 jednostkom oświatowym na kwotę 14.588,00 zł. W 2019 r. dofinansowano zadania z zakresu edukacji ekologicznej 7 jednostkom oświatowym na kwotę 14.480,00 zł. W 2020 r. - brak działań z powodu sytuacji epidemiologicznej panującej w całym kraju (zamknięte szkoły, nauka zdalna).
3.	Wspieranie działań pro-ekologicznych prowadzonych przez NGO	Władze miasta będą współfinansować projekty organizacji pożytku publicznego z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.	60 000	2014-2020	OSGK	W 2017 r. dofinansowano w kwocie 18 000 zł zadanie z zakresu ekologii i ochrony zwierząt realizowane przez: - Stowarzyszenie Aktywności Społeczno - Artystycznej "Nie Po Drodze" - 10 100,00 zł, - Polski Związek Działkowców Stowarzyszenie Ogrodowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy "Malwa" - 5 400,00 zł. - Fundacja Zwierzęta Niczyje - 2 500,00 zł. W 2018 r. dofinansowano w kwocie 11 360 zł zadanie z zakresu ekologii i ochrony zwierząt realizowane przez: - Fundacja Zwierzęta Niczyje - 7 500,00 zł, Stowarzyszenie „Polskie Telewizje Lokalne i Regionalne” – 3 860,00 zł. W 2019 r. dofinansowano w kwocie 20 000 zł zadanie z zakresu ekologii i ochrony zwierząt realizowane przez: - Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Suwałkach im. Jerzego Klimko – 2 500,00 zł, - Fundacja Zwierzęta Niczyje – 7 500,00 zł. - Fundacja Prometeusz – 8 000,00 zł, - Fundacja EGO – 1 000,00 zł. - Stowarzyszenie Miłośników Suwalskiego Parku Krajobrazowego „KRAINA HAŃCZY” – 1 000,00 zł.

						W 2020 r. dofinansowano w kwocie 17 759,88 zł zadanie z zakresu ekologii i ochrony zwierząt realizowane przez: - Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Suwałkach im. Jerzego Klimko – 2 259,88 zł, - Fundacja Zwierzęta Niczyje – 4 000,00 zł. - Stowarzyszeniu Komitywa – 3 000,00 zł, - Stowarzyszeniu Kulturalnemu Kostroma i Suwalskiemu Stowarzyszeniu Mangi, Anime, Fantastyki i Rpg "Mroczne Bractwo" – 2 500,00 zł, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami – 6 000,00 zł Z powodu sytuacji epidemiologicznej panującej w całym kraju 3 organizacje zrealizowały swoje projekty jedynie częściowo (niewykorzystane pieniądze zostały zwrócone do budżetu).
			Razem:	500 000		

Cel operacyjny 3.4. Promowanie gospodarki niskoemisyjnej

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

3.4.1. Modernizacja energetyczna (termomodernizacja) budynków użyteczności publicznej i domów wielorodzinnych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej	Opracowanie i wdrożenie planu gospodarki niskoemisyjnej ma na celu poprawę efektywności energetycznej i redukcję zużycie energii, zwiększenie udziału wykorzystania OZE oraz poprawę jakości powietrza w mieście Suwałki. Dokument ten będzie niezbędny przy aplikowaniu przez miasto i inne jednostki o środki UE w perspektywie finansowej na lata 2014-2020 na przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska.	71 000	2014-2015	RFZ	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Suwałki został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Suwałkach nr VI/47/2015 z dnia 25 marca 2015 r.
2.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Em. Plater 26	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu nad ostatnią kondygnacją, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji i cwu.	232 500	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 232 548,42 zł
3.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Antoniewicza 1	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	682 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 681 928,44 zł
4.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 11	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	306 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 306 462,59 zł
5.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 20	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	242 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 241 774,50 zł
6.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 4	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu. Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	226 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 225 733,81 zł

7.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Dwernickiego 9	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu nad ostatnią kondygnacją, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	211 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 210 815,64 zł
8.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 13	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	232 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 231 802,66 zł
9.	Termomodernizacja budynku mieszk. przy ul. Wesoła 10	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej	95 500	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 95 518,69 zł
10.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 14	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	226 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 225 926,07 zł
11.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 15	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	248 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 248 507,10 zł
12.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 18	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	234 000	2015	ZBM TBS sp. z o.o.	2015 Zadanie wykonane Koszt: 234 410,10 zł
13.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Em. Plater 26A	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu nad ostatnią kondygnacją, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	255 000	2016	ZBM TBS sp. z o.o.	2016 Zadanie wykonane Koszt: 255 105,83 zł
14.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Em. Plater 28	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	386 000	2016	ZBM TBS sp. z o.o.	2016 Zadanie wykonane Koszt: 386 154,55 zł
15.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Em. Plater 24	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	211 000	2016	ZBM TBS sp. z o.o.	2016 Zadanie wykonane Koszt: 211 369,03 zł
16.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 5	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	268 000	2016	ZBM TBS sp. z o.o.	2016 Zadanie wykonane Koszt: 267 950,02 zł
17.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Em. Plater 28A	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	275 000	2016	ZBM TBS sp. z o.o.	2016 Zadanie wykonane Koszt: 275 535,62 zł
18.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 8	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	388 000	2016	ZBM TBS sp. z o.o.	2016 Zadanie wykonane Koszt: 387 683,72 zł
19.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Em. Plater 20	Ocieplenie ścian zewnętrznych, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	740 000	2017	ZBM TBS sp. z o.o.	2017 Zadanie wykonane Koszt: 739 913,05 zł
20.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. 1 Maja 27A	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu nad ostatnią kondygnacją, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	1 094 000	2017	ZBM TBS sp. z o.o.	2017 Zadanie wykonane Koszt: 1 093 738,04 zł
21.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 4A	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	293 000	2017	ZBM TBS sp. z o.o.	2017 Zadanie wykonane Koszt: 293 110,42 zł
22.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Reja 66	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	697 000	2017	ZBM TBS sp. z o.o.	2017 Zadanie wykonane Koszt: 697 444,65 zł

23.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 16	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	295 000	2017	ZBM TBS sp. z o.o.	2017 Zadanie wykonane Koszt: 294 779,71 zł
24.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II blok 6	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	240 000	2017	ZBM TBS sp. z o.o.	2017 Zadanie wykonane Koszt: 240 664,03 zł
25.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Waryńskiego 35	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu poddasza, wymiana częściowa stolarki budowlanej	122 000	2017	ZBM TBS sp. z o.o.	2017 Zadanie wykonane Koszt: 122 166,66 zł
26.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Osiedle II bl. 19	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co	237 000	2017	ZBM TBS sp. z o.o.	2017 Zadanie wykonane Koszt: 236 707,80 zł
27.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Waryńskiego 33	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu poddasza, wymiana częściowa stolarki budowlanej	153 000	2018	ZBM TBS sp. z o.o.	2018 Zadanie wykonane Koszt: 153 604,65 zł
28.	Termomodernizacja budynku przychodni medycznej przy ul. Putry 9	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej,	531 900	2018	ZBM TBS sp. z o.o.	2018 Zadanie wykonane Koszt: 531 945,60 zł
29.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Składowa 2	Ocieplenie ściany zewnętrznej północnej	133 000	2018	ZBM TBS sp. z o.o.	2018 Zadanie wykonane Koszt: 133 545,89 zł
30.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Em. Plater 24A	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	449 000	2019	ZBM TBS sp. z o.o.	2019 Zadanie wykonane Koszt: 449 620,91 zł
31.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Em. Plater 28B	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	464 000	2019	ZBM TBS sp. z o.o.	2019 Zadanie wykonane Koszt: 463 663,25 zł
32.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Putry 3	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	613 000	2019	ZBM TBS sp. z o.o.	2019 Zadanie wykonane Koszt: 612 823,56 zł
33.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Kościuszki 34	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co	300 000	2019	ZBM TBS sp. z o.o.	2019 Zadanie wykonane Koszt: 299 997,18 zł
34.	Kompleksowa modernizacja energetyczna zabytkowej kamienicy przy ul. Kościuszki 18	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana stolarki budowlanej, wykonanie instalacji co i cw. Wymiana instalacji elektrycznej.	1 118 000	2019-2020	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie zrealizowane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna zabytkowych kamienicy przy ul. Tadeusza Kościuszki 18, 20 i 26 w Suwałkach stanowiących własność Gminy Miasta Suwałki” Projekt realizowany w ramach RPOWP na lata 2014-2020. Wartość całkowita projektu 3.184.192,92zł w tym dofinansowanie 2.090.740,46zł Termin zakończenia 16.11.2020 r.
35.	Kompleksowa modernizacja energetyczna zabytkowej kamienicy przy ul. Kościuszki 20	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana stolarki budowlanej, wykonanie instalacji co i cw. Wymiana instalacji elektrycznej.	1 236 000	2019-2020	ZBM TBS sp. z o.o.	
36.	Kompleksowa modernizacja energetyczna zabytkowej kamienicy przy ul. Kościuszki 26	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana stolarki budowlanej, wykonanie instalacji co i cw. Wymiana instalacji elektrycznej.	696 000	2019-2020	ZBM TBS sp. z o.o.	

37.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Kowalskiego 23	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu nad ostatnią kondygnacją, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu. Wymiana oświetlenia na LED	1 620 400	2020	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie w trakcie realizacji Termin zakończenia 31.05.2021 r. Koszt: 1 396 237,41 zł
38.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Kowalskiego 23A	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu nad ostatnią kondygnacją, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu. Wymiana oświetlenia na LED	1 135 000	2020	ZBM TBS sp. z o.o.	2020 Zadanie wykonane Koszt: 950 998,78 zł
39.	Termomodernizacja budynku użytkowego przy ul. Paca 4	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej,	700 000	2020 -2021	ZBM TBS sp. z o.o.	2020 Zadanie wykonane Koszt: 478 861,67 zł
40.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Reja 68	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu. Wymiana oświetlenia na LED	935 000	2020-2021	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie w trakcie realizacji Termin zakończenia 31.05.2021 r. Koszt: 784 841,00 zł
41.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Reja 70	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu. Wymiana oświetlenia na LED	846 000	2020 -2021	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie w trakcie realizacji Termin zakończenia 31.05.2021 r. Koszt: 677 401,49 zł
42.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Reja 72	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu. Wymiana oświetlenia na LED	999 000	2020-2021	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie w trakcie realizacji Termin zakończenia 31.05.2021 r. Koszt: 799 274,77 zł
43.	Termomodernizacja budynku użytkowego przy ul. Sejneńska 13	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	2 300 000	2021-2023	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie nie zostało zrealizowane, z uwagi na brak pozyskania środków finansowych. Projekt nie uzyskał wsparcia w ramach RPOWP 2014-2020.
44.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Witosa 4A	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	2 621 000	2021 - 2023	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie nie zostało zrealizowane.
45.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. 1 Maja 19	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropu nad ostatnią kondygnacją, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	100 000	2021-2023	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie nie zostało zrealizowane.
46.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Składowa 4	Ocieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, wymiana częściowa stolarki budowlanej, regulacja instalacji co i cwu.	395 000	2021-2023	ZBM TBS sp. z o.o.	Zadanie nie zostało zrealizowane.
47.	Termomodernizacja Przedszkola nr 1 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje, ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 331 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemna- 837 m ² , wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	627 000	2018	I	2017-2018 Inwestycja zrealizowana w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) - etap I” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 1.346.776,45 zł
48.	Termomodernizacja Przedszkola nr 2 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia dachowego- 542,45 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 355,18 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemna- 900,30 m ² , wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	634 000	2018	I	2017-2018 Inwestycja zrealizowana w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) - etap I” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 1.218.438,71 zł

49.	Termomodernizacja Przedszkola nr 3 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia dachowego- 650,40 m ² , ocieplenie ścian zewn. cokołu i piwnic- 426 m ² , ocieplenie ścian zewn. nadziemia- 1080 m ² , wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła	865 000	2017 r.	I	2019-2020 Inwestycja w trakcie realizacji w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) – etap II” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 2.730.464,02zł
50.	Termomodernizacja Przedszkola nr 4 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia dachowego- 325 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 213 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 545 m ² , wymianę stolarki drzwiowej, regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	382 000	2019	I	2020 Zadanie zrealizowane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) – etap II” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 1.397.276,00 zł.
51.	Termomodernizacja Przedszkola nr 5 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 355 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 900,26 m ² , wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	638 000	2018	I	2018 Zadanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) – etap I” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 1.185.601,97 zł.
53.	Termomodernizacja Przedszkola nr 6 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją z wymianą pokrycia dachowego- 596 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 355 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 900,23 m ² , wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	670 000	2018	I	2018 Zadanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) – etap I” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 1.267.964,01 zł
54.	Termomodernizacja Przedszkola nr 7 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia dachowego- 650 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 426 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 1080 m ² , wymianę stolarki okiennej, regulację instalacji c.o.	698 000	2017 r.	I	2020 Zadanie zrealizowane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) – etap II” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 2.222.473,25 zł
52.	Termomodernizacja Przedszkola nr 8 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia dachowego- 542,46 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 355,19 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 900,26 m ² , wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	640 000	2017 r.	I	2019-2020 Zadanie zrealizowane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) – etap II” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 1.699.756,82 zł.

53.	Termomodernizacja Przedszkola nr 10 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia dachowego- 325 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 213 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 540 m ² , regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	380 000	2017 r.	I	2020 Zadanie zrealizowane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) – etap II” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 1.448.316,71zł.
54.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowa nr 9 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją z wymianą pokrycia- 1238 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 556 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia z wykonaniem elewacji zgodnie z zaleceniami Konserwatora- 1496 m ² , wymianę stolarki drzwiowej, regulację instalacji c.o. oraz wykonanie wentylacji.	1 036 000	2017 r.	I	2017-2019 Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna Szkoły Podstawowej nr 9 w Suwałkach” ze środków RPOWP 2014-2020. Koszt: 3.030.357,37zł
55.	Termomodernizacja I Liceum Ogólnokształcące w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 350 m ² , wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o.	803 000	2019	I	2020 Wymianę stolarki okiennej i drzwiowej na kwotę 239.897,59 zł. Ponadto w ramach Programu „Ochrona Zabytków 2021” został złożony do MKiDN projekt. Całkowita kwota zadania 1.452.995,00zł, w tym dofinansowanie 726.497,00zł. Projekt nie uzyskał dofinansowania, zostało złożone odwołanie. Trwa procedura odwoławcza.
56.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 1 w Suwałkach (III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Alfreda Lityńskiego)	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia- 1217 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 726 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 1716 m ² , wymianę stolarki okiennej, regulację instalacji c.o. W 2016 roku została wykonana kompleksowa termomodernizacja Zespołu Szkół nr 1.	3 000 000	2015-2016	I	Zadanie zrealizowane w latach 2015-2016 Koszt zadania: 2 919 783 2017 W związku z przeprowadzonymi pracami termomodernizacyjnymi w budynku III LO został złożony wniosek do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o uzyskanie tzw. „Białego certyfikatu” o mocy 83,02 toe energii finalnej. W wyniku sprzedaży Białego certyfikatu na Towarowej Giełdzie Energii uzyskano kwotę ok. 41.866,99zł
57.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 2w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją z wymianą pokrycia- 1090 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu- 173 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 1336 m ² , wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o.	974 000	2018 r.	I	2018-2019 Zadanie zrealizowane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna Zespołu Szkół nr 2 przy ul. Kościuszki 36 w Suwałkach” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 w kwocie 1.395.513,54zł Koszt zadania: 3.654.112,69zł
58.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 3 w Suwałkach (Szkoła Podstawowa nr 11)	Zakres prac obejmuje ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 750 m ² oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła na salach gimnastycznych.	358 000	2019	I	Zadanie nie zostało zrealizowane
59.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 7 w Suwałkach (Szkoła Podstawowa nr 7)	Zakres prac obejmuje ocieplenie ścian i piwnic- 670 m ² oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	332 000	2020	I	Zadanie nie zostało zrealizowane

60.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 9 w Suwałkach (Szkoła Podstawowa nr 5)	Zakres prac obejmuje ocieplenie ścian zewn. cokołu i piwnic- 580 m ² oraz wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w bloku sportowym.	299 000	2020	I	Zadanie nie zostało zrealizowane
61.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 10 w Suwałkach (Szkoła Podstawowa nr 10)	Termomodernizacja będzie wykonywana stosownie do przyznanych środków finansowych.	3 342 000	2015-2016 r.	I	2017 Zadanie zakończone. Koszt zadania: 2.046.402,16, współfinansowanie ze środków NFOŚiGW 2014-2020 w kwocie 971.727,00zł.
62.	Termomodernizacja Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia- 2604 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 1050 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 2866 m ² , wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, regulację instalacji c.o. wraz wykonaniem wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	2 635 033	2015-2016	I	2016 Zadanie wykonane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach”. Koszt zadania: 2 480 871, w tym dofinansowanie ze środków RPOWP2014-2020 w kwocie 2.202.197,97zł
63.	Termomodernizacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia- 1908 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu i piwnic- 510 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 1729 m ² , wymianę stolarki okiennej, regulację instalacji c.o. wraz wykonaniem wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.	1 782 414	2015-2016	I	2016 Zadanie wykonane w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Suwałkach”. Koszt zadania: 1 705 050zł, w tym dofinansowanie ze środków RPOWP2014-2020 w kwocie 921.7016,10zł
64.	Termomodernizacja budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczy 1 przy ul. Wojska Polskiego w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją- 810 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia od wewnątrz wraz z naprawą elewacji- 2170 m ² , regulację instalacji c.o.	108 000	2017	I	Zadanie nie zostało zrealizowane
65.	Termomodernizacja Centrum Kształcenia Praktycznego w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia dachowego- 1980 m ² .	548 000	2020	I	2020 Budynek CKP przy ul. Wylotowej 30 w Suwałkach został sprzedany.
66.	Termomodernizacja Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu z wymianą pokrycia- 505 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych cokołu- 165 m ² , ocieplenie ścian zewnętrznych nadziemia- 840 m ² , regulację instalacji c.o.	364 000	2020	I	2017-2018 Inwestycja zrealizowana w ramach projektu „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (...) – etap I” współfinansowanego ze środków RPOWP 2014-2020 Koszt: 804.044,79zł
67.	Termomodernizacja Suwalskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach	Zakres prac obejmuje ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją z wymianą pokrycia- 258 m ² .	76 000	2020	I	W 2015r. SODN zmienił siedzibę, obecnie mieści się przy ul. Innowacyjnej 1 w PNT-PW sp. z o.o. Budynek przy ul. Kamedulskiej 3 w 2016r. został przekształcony w żłobek miejski.
Razem:			36 639 447			

3.4.2. Rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa przyłączy do domków jednorodzinnych (Os. Kolejowe)	Przyłączanie do msc istniejących budynków mieszkalnych wybudowanych w latach 70-80) obiektów pozwoli na likwidację niskiej emisji.	4 450 000	2014-2020	PEC	Zadanie w trakcie realizacji. W latach 2014-2020r. poniesiono nakłady w kwocie: 2.747.347,00 zł W latach 2014-2020 podłączono 118 domów na osiedlu Kolejowym do msc.
2.	Budowa sieci rozdzielczych wraz z przyłączami	Przyłączanie istniejących oraz nowobudowanych obiektów da możliwość włączania do msc maksymalnej liczby odbiorców, realna rozbudowa sieci.	6 870 000	2014-2020	PEC	Zadanie w trakcie realizacji; W latach 2014-2020r. poniesiono nakłady w kwocie: 17.687.125,00 zł
3.	Modernizacja sieci-przebudowa kanałowej na preizolowaną	Przebudowa (trzydziestoletnich i starszych) sieci rozdzielczych wraz z przyłączami z kanałowych na preizolowane pozwoli na odtworzenie majątku w nowej technologii.	11 360 000	2014-2020	PEC	Zadanie w trakcie realizacji. W latach 2014-2020r. poniesiono nakłady w kwocie 13.375.576,00zł. Projekt pt. „Przebudowa i termomodernizacja sieci ciepłowniczej w mieście Suwałki w celu poprawy efektywności przesyłania ciepła” współfinansowane ze środków EFRR w ramach POIŚ 2014-2020 całkowita wartość projektu 27.094.728,40zł, w tym dofinansowanie 7.164.563,47zł.
4.	Termomodernizacja sieci ciepłowniczych	Termomodernizacja - wymiana izolacji sieci przesyłowych zmniejszy straty ciepła oraz wydłuży okres ich eksploatacji.	6 050 000	2014-2020	PEC	Zadanie w trakcie realizacji. W latach 2014-2020r. poniesiono nakłady w kwocie: 11.597.233,00zł.
5.	Likwidacja węzłów grupowych	Likwidacja węzłów pozwoli zmniejszyć zużycie energii elektrycznej oraz ciepłej na dystrybucji.	3 650 000	2014-2020	PEC	Zadanie w trakcie realizacji; W latach 2014-2020r. poniesiono nakłady w kwocie: 2.942.429,00 zł w trakcie realizacji zadania zostało zlikwidowanych 17 węzłów grupowych. Zadanie współfinansowane ze środków EFRR w ramach POIŚ 2014-2020 projekt pt. „Likwidacja węzłów grupowych w mieście Suwałki w celu poprawy efektywności dystrybucji ciepła” wartość projektu 6.702.328,15 zł w tym dofinansowanie 3.366.174,50 zł.
Razem:			32 380 000			

3.4.3. Wspieranie budowy instalacji odnawialnych źródeł energii

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Pompa ciepła i termomodernizacja budynku biurowego PWiK	Wykorzystanie energii odnawialnej - odzysk energii ciepłej ze ścieków oczyszczonych.	702 000	2016 r.-2018 r.	PWiK	2016 Realizacja zadania z modyfikacją zakresu. Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie PWiK w Suwałkach sp. z o.o.

						Koszt zadania.: 1 225 570 zł
2.	Budowa instalacji solarnej na budynku Aquaparku	Zakres prac obejmuje wykonanie instalacji solarów, robót budowlanych oraz elektrycznych w budynku Aquaparku w Suwałkach.	1 476 000	2017 r.	I	2015 Została opracowana koncepcja optymalizacji kosztów eksploatacyjnych w Aquaparku 2016 Została opracowana dokumentacja techniczna instalacji pompy ciepła i paneli fotowoltaicznych dla obiektu. Nie udało się pozyskać środków zewnętrznych na realizację inwestycji.
3.	Budowa instalacji solarnej na budynku Zespołu Szkół nr 10 w Suwałkach	Zakres prac obejmuje dostawę i montaż zestawu kolektorów słonecznych na potrzeby ciepła technologicznego wody basenowej i ciepłej wody użytkowej w Zespole Szkół nr 10.	1 129 000	2018	I/OVS	2015 Opracowana została dokumentacja projektowa budowy instalacji solarnej na budynku Zespołu Szkół nr 10 w Suwałkach.
4.	Ekologiczne Suwałki	Projekt będzie dotyczył zakupu i instalacji kolektorów słonecznych lub instalacji fotowoltaicznej na budynkach mieszkalnych na terenie miasta Suwałki. Projekt będzie realizowany pod warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków UE.	8 500 000	2016-2020	I/RFZ/PNT PW	2019 W ramach konkursu do RPOWP 2014-2020 miasto złożyło wnioski na realizację projektu grantowego dot. zakupu i montażu instalacji OZE w mieście Suwałki. Projekt obejmuje zakup i montaż paneli fotowoltaicznych lub kolektorów słonecznych przez mieszkańców Suwałk. Wartość wnioskowanego grantu 1.998.905,00 zł. Projekt znajduje się na liście rezerwowej. W przypadku zwiększenia alokacji konkursu projekt będzie realizowany.
Razem:			11 807 000			

3.4.4. Wprowadzenie publicznego transportu niskoemisyjnego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego poprzez zakup niskoemisyjnego taboru komunikacji miejskiej – etap III	Celem projektu jest poprawa funkcjonowania systemu komunikacji miejskiej i efektywności komunikacyjnej. Realizacja projektu podniesienie atrakcyjności komunikacji zbiorowej i zwiększy dostępność dla mieszkańców Suwałk. Inwestycja służyć będzie usprawnieniu gospodarki transportowej w mieście poprzez redukcję zatłoczenia, poprawę bezpieczeństwa ruchu oraz poprawę jakości środowiska. Wymiana zużytego, przestarzałego taboru autobusowego na nowoczesny zmniejszy jego awaryjność oraz skróci czas podróży.	20 000 000	2015-2020	PGK/OSGK	Projekt realizowany w ramach RPOWP na lata 2014-2020. Zakres projektu obejmuje: -zakup 15 szt. niskoemisyjnych autobusów -wdrożenie miejskiego systemu roweru publicznego; - budowę infrastruktury do obsługi transportu miejskiego

						<ul style="list-style-type: none"> - zakup systemu dynamicznej informacji pasażerskiej - remont budynku warsztatu i diagnostyki PGK do obsługi autobusów CNG; - przebudowa ul. Daszyńskiego oraz rozbudowa ul. Leśnej wraz z połączeniem do ul. Raczkowskiej i przebudową skrzyżowania ul. Leśnej z ul. Raczkowską i Wojczyńskiego - działania informacyjne i edukacyjne dot. popularyzacji i promocji transportu publicznego, transportu nisko i bezemisijnego. Wartość całkowita zadania 29 832 664,25zł, w tym dofinansowania 25 945 399,25zł.
2.	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego – etap IV	<p>Projekt obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup 4 szt. niskoemisyjnych autobusów na gaz CNG o długości ok. 10,5 m; - rozbudowę miejskiego systemu roweru publicznego obejmującego m.in. kolejne 4 stacje rowerowe i dodatkowe 40 rowerów w tym rowery elektryczne (5 szt.) i 1 tandem; - budowę infrastruktury do obsługi transportu miejskiego oraz poprawy bezpieczeństwa pasażerów (rozbudowa ul. Szpitalnej obejmująca m.in. wykonanie ścieżki rowerowej i chodnika, zatoki autobusowej z przystankiem wraz z infrastrukturą techniczną); - zakup systemu dynamicznej informacji pasażerskiej/ITS (4 szt. tablic elektronicznych na przystanki); - działania informacyjne i edukacyjne dot. popularyzacji i promocji transportu publicznego, transportu nisko i bezemisijnego, systemu roweru publicznego (Europejski Dzień bez Samochodu, festyn ekologiczny, ulotki z zakresu promocji ekologicznego transportu); 	7 784 461,77	2020-2022	PGK/OSGK	<p>2020-2022</p> <p>Projekt realizowany w ramach RPOWP na lata 2014-2020.</p> <p>Wartość całkowita 7 784 461,77 zł, w tym dofinansowania 5 301 028,11 zł.</p>

Cel operacyjny 3.5. Kompleksowe uregulowanie gospodarki odpadami

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

3.5.1. Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej wraz z wyposażeniem jej wylotów w separatory substancji ropopochodnych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Przebudowa sieci kanalizacji deszczowej w obrębie osiedla Północ I i II	Poprawa funkcjonowania obciążonego układu sieci kanalizacji deszczowej (odciążenie zlewni W-24). Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji deszczowej o długości ok. 1655m.	7 100 000	2017	PWiK	Nie wykonano – Czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji
2.	Podziemny zbiornik retencyjny na ścieki opadowe z przepompownią w obrębie osiedla Hańcza	Poprawa funkcjonowania obciążonego układu sieci kanalizacji deszczowej (odciążenie zlewni W-10)	1 500 000	2015-2016	PWiK	Zadanie zrealizowane w 2019-2020. Poniesiony koszt 2 476 000,00 zł
3.	Budowa brakujących odcinków sieci kanalizacji deszczowej z terenów pomiędzy ulicami Kościuszki/Mickiewicza i rzeka	Zapewnienie odwodnienia projektowanych ulic. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji deszczowej o długości ok. 475m.	655 000	2016-2018	PWiK	Zadanie zrealizowane w 2018. Poniesiony koszt 476 000,0

	Czarną Hańczą (pod planowane inwestycje)					
4.	Budowa brakujących odcinków sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenie przy piekarni na ul. E. Plater (pod planowane inwestycje)	Zapewnienie odwodnienia projektowanych ulic /parkingów . Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji deszczowej o długości ok. 390m.	390 000	2016-2018	PWiK	Zrealizowano w 2019. Poniesiony koszt 183.000,00. zł
5.	Budowa brakujących odcinków kanalizacji deszczowej na terenie pomiędzy Kościuszki/Noniewiczza - przy banku BKO BP i szkole muzycznej (pod planowane inwestycje)	Zapewnienie odwodnienia projektowanych ulic /parkingów. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji deszczowej o długości ok. 460m.	460 000	2016-2018	PWiK	Zadanie nie zostało zrealizowane
6.	Budowa brakujących odcinków sieci kanalizacji deszczowej w kwartale ulic Kościuszki/Noniewiczza/ Waryńskiego/Wigierska (pod planowane inwestycje)	Zapewnienie odwodnienia projektowanych ulic /parkingów . Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji deszczowej o długości ok. 415m.	415 000	2016-2018	PWiK	Zadanie nie zostało zrealizowane
7.	Budowa brakujących odcinków sieci kanalizacji deszczowej na Osiedlu II	Zapewnienie odwodnienia projektowanych ulic /parkingów. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji deszczowej o długości ok. 250m.	250 000	2015-2016	PWiK	Nie wykonano – czasowo odstąpiono od realizacji inwestycji
8.	Budowa brakujących odcinków sieci kanalizacji deszczowej na ul. W. Romana w obszarze PNT (pod planowane inwestycje)	Zapewnienie odwodnienia projektowanej ulicy. Projekt będzie obejmował budowę kanalizacji deszczowej o długości ok. 170m.	255 000	2015-2016	PWiK	Nie wykonano – odstąpiono od realizacji inwestycji
9.	Budowa separatorów na wylotach kanalizacji deszczowej	Projekt dotyczy budowy separatorów substancji ropopochodnych na wylotach kanalizacji deszczowej .	5 060 000	2015-2017	PWiK /OSGK	2018 Zrealizowano budowę separatorów: - ul. Dubowo koszt 319 tys. zł; - ul. Północnej - ul. Krzywólka wraz z kanalizacją deszczową, koszt 1 423 000 zł; 2019 Zrealizowano - ul. Sejneńska – Zrealizowane budowę separatorów - koszt 284.689,67zł
10.	Modernizacja systemu mieszania osadów w komorach fermentacyjnych	Wykorzystanie energii odnawialnej - poprawa efektywności produkcji biogazu wykorzystywanego do produkcji energii cieplnej na potrzeby oczyszczalni ścieków.	3 530 000	2015-2018	PWiK	Zadanie w realizacji. Koszt 5 256 000 zł. Planowane zakończenie I kw. 2021
11.	Zwiększenie stopnia odwadniania osadów do suszenia (prasa)	Poprawa efektywności działania suszarni osadu.	6 060 000	2016-2018	PWiK	Nie wykonano – odstąpiono od realizacji inwestycji
Razem:			25 675 000			

3.5.3. Rozbudowa Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Przygotowanie dokumentacji, budowa niecki wraz z niezbędną infrastrukturą (drenaż odcieku,	W roku 2013 został przygotowany projekt budowlany. W styczniu 2014 został złożony wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. W latach następnych przewidywana jest dalsza	8 000 000	2014-2017 r.	PGO/OSGK	2020 Zadanie zostało zrealizowane. Koszt

	uszczelnienie, instalacja odprowadzenia gazu składowiskowego, przepompownia dla odcieku) - I etap	realizacja projektu. Realizacja przedsięwzięcia jest niezbędna, ponieważ obecnie funkcjonujące składowisko śmieci będzie wypełnione do 2016r.				inwestycji wyniósł 6.926.460,65 zł netto
2.	Rekultywacja eksploatowanego obecnie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.	W roku 2013 został przygotowany projekt budowlany, w styczniu 2014 został złożony wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. W latach następnych przewidywana jest dalsza realizacja projektu. Rekultywacja składowiska wynika z obowiązku ustawowego wynikającego z ustawy o odpadach.	1 100 000	2016 - 2017	PGO	Stan realizacji: sporządzono projekt budowlany oraz uzyskano w III kw. 2020 r. zgodę na zamknięcie kwatery składowiska. Poniesione nakłady -22.000 zł netto. Planowany termin rozpoczęcia realizacji zadania I kw. 2021 r. Planowany termin zakończenia IV kw. 2025 r. Koszt inwestycji zgodnie z kosztorysem wyniesie 1.527.151,50zł netto
3.	Zakup ładowarki kołowej.	Ładowarka przeznaczona do wywozu odpadów na składowisko.	500 000	2015 - 2017	PGO	Zadanie nie zostało zrealizowane. Planowane realizacja zadania I kw. 2021 r. Szacowany koszt 600.000,00 zł netto.
4.	Budowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z możliwością składowania odpadów innych niż komunalne oraz azbestu – etap II.	Składowisko byłoby usytuowane na działce PGO (ok.7ha) od strony zachodniej składowiska. Do składowania odpadów budowlanych, gruzu i innych zgodnie z uzyskanym pozwoleniem.	10 000 000	2020	PGO	Zadanie nie zostało zrealizowane.
5.	Rozbudowa modułu procesu biologicznego przetwarzania odpadów w warunkach tlenowych	Dostosowanie procesu biologicznego przetwarzania odpadów w warunkach tlenowych do wymagań zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	5 000 000	2015-2016	PGO	Zadanie zakończone. Poniesione nakłady – 2.866.126,63 zł netto
6.	Rozbudowa instalacji Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Suwałkach poprzez zakup kruszarki do betonu.	Stworzenie infrastruktury do zagospodarowania a odpadów remontowych i budowlanych (zakup potrzebnego sprzętu m.in. kruszarki do betonu). Zgodnie z przepisami prawa do 2020r. gminy muszą osiągnąć wskaźniki recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych do 70%. Wymaga to realizacji przedmiotowego zadania.	1 500 000	2015-2017	PGO	Zadanie nie zostało zrealizowane.
7.	Instalacja do przetwarzania odpadów budowlanych i remontowych – kruszarka do odpadów budowlanych z separatorem magnetycznym.	Stworzenie infrastruktury do zagospodarowania a odpadów remontowych i budowlanych (zakup potrzebnego sprzętu m.in. kruszarki do betonu). Zgodnie z przepisami prawa do 2020r. gminy muszą osiągnąć wskaźniki recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych do 70%. Wymaga to realizacji przedmiotowego zadania.	1 500 000	2019-2020	PGO	Stan realizacji: W lipcu 2020 r. wybudowano plac magazynowy odpadów remontowo-budowlanych o powierzchni 2 ha. Poniesione nakłady: 135.720,00 zł netto
8.	Rozbudowa Punktu Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z doposażeniem	Rozbudowa PSZOK obejmuje: budowę nowego ogrodzenia terenu PSZOK wraz z bramą wjazdową, budowę posadowienia nowej wagi najazdowej o wymiarach 3 m x 18 m, budowę budynku kontenerowego administracyjno-socjalnego, modernizację istniejącego budynku wagi w celu dostosowania do pełnienia funkcji punktu naprawy przedmiotów, w tym zużytego sprzętu, budowę budynku do prezentacji przedmiotów naprawionych, budowę budynku	650.000	2017-2018	PGO	Zadanie w trakcie realizacji. Stan realizacji: Dnia 10.02.2020 r. podpisano umowę z NFOŚiGW na dofinansowanie zadania. Projekt realizowany w ramach POiŚ 2014-2020. Dnia 15.07.2020 r. podpisano umowę z wykonawcą na realizację zadania. Zadanie będzie realizowane w

		<p>przewodzenia zajęć szkoleniowo-warsztatowych, budowę wiaty oraz boksów do magazynowania na odpadów, budowę magazynu kontenerowego do zbierania odpadów niebezpiecznych, budowę 2 obiektów namiotowych do prowadzenia zajęć szkoleniowo-warsztatowych, budowę dróg dojazdowych, placów manewrowych, parkingów, chodników, wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykonanie infrastruktury towarzyszącej, tj. przyłączy sieci wodociągowych, sanitarnych i deszczowych, przyłączy elektroenergetycznych oraz przyłączy telekomunikacyjnych.</p>				<p>formule „zaprojektuj i wybuduj”. Planowana realizacja zadania III kw. 2020 r. – II kw. 2021 r. Poniesione dotychczas nakłady: 26.646,65 zł Planowany całkowity koszt zadania: 2.908.550 zł netto.</p>
9.	<p>Budowa instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych.</p>	<p>Instalacja obejmuje budowę nowej hali o pow. około 2500 m² oraz linii sortowniczej o wydajności 20 tys. Mg/rok, obejmującą możliwość separacji aerodynamicznej, optycznej, balistycznej, magnetycznej, oddzielenie frakcji ciężkiej, doczyszczanie frakcji lekkiej oraz belowanie. Przewiduje się możliwość rozbudowy linii sortowniczej o moduł do wytwarzania paliwa alternatywnego o wydajności około 10 tys. Mg/rok.</p>	15.000.0000	2016-2020	PGO	<p>Stan realizacji: Dnia 26.05.2020 r. podpisano umowę z NFOŚiGW na dofinansowania zadania. Zadanie realizowane w ramach POiŚ 2014-2020 będzie w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Planowana realizacja zadania II kw.2021 r. – IV kw. 2022 r. Poniesione nakłady do końca I kw. 2020 r.: 58.408,25 zł. Planowany całkowity koszt zadania: 16.179.290 zł netto</p>
10.	<p>Modernizacja linii do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (w tym m.in. zakup nowych urządzeń do ciągu technologicznego).</p>	<p>Uzupełnienie istniejącej linii do segregacji zmieszanych odpadów komunalnych o sito obrotowe, wymianę rozrywarki do worków, doposażenie w automatyczne systemy sortowania. Wyposażenie istniejącej hali przyjmowania odpadów w wentylację wyciągową -mechaniczną z odpylaniem o wydajności około 25000 m³/h.</p>	3.000.000	2019-2020	PGO	<p>Stan realizacji: koncepcja modernizacji linii do przetwarzania odpadów Poniesione nakłady – 0. Planowana realizacja zadania 2020-2023. Szacowany całkowity koszt zadania 6.526.330 zł netto</p>
11.	<p>Modernizacja instalacji i Zakładu, w ramach której przewiduje się:</p>		8.720.000	2016-2022	PGO	<p>Poniesione nakłady – 1.995.436 zł netto. Planowana realizacja zadania 2020-2023.</p>
11.1.	<p>Zakup ładowarki, pojemność łyżki około 4,5 m³</p>	<p>Ładowarka przeznaczona do wywozu odpadów na składowisko.</p>	500.000	2019-2020	PGO	<p>Poniesione nakłady – 0. Planowana realizacja zadania IV kw. 2020 r. Szacowany koszt: 650.000 zł netto</p>
11.2.	<p>Zakup pojazdów do transportu odpadów – 2 zestawy</p>	<p>Dalekobieżny transport odpadów w postaci ładunków masowych (prasowane surowce wtórne), o zabudowie skrzyniowej. Ładowność zestawu około 25 Mg.</p>	1.000.000	2016-2020	PGO	<p>Stan realizacji: w IV kw. 2019 r. zakupiono 1 zestaw (ciągnik + naczepa). Poniesione nakłady–603.999 zł netto. Planowana realizacja całości zadania 2020-2023. Szacowane koszty: 650.000 zł netto.</p>
11.3.	<p>Sito mobilne do podczyszczania frakcji podsitowej z kompostowania odpadów komunalnych.</p>	<p>Sito dwufrakcyjne do oddzielenia części organicznej od stabilizatu po procesie tlenowej biostabilizacji.</p>	1.000.000	2016-2020	PGO	<p>Zadanie zakończone w lipcu 2017 r. Poniesione nakłady – 503.437 zł netto</p>
10.	<p>Budowa stanowiska rozbiórki odpadów wielkogabarytowych, powierzchnia 200 m², wyposażona w rozdrabniacz do odpadów wielkogabarytowych.</p>	<p>Wiata o nawierzchni betonowej około pow. 200 m², zadaszona z systemem odprowadzania ścieków, doprowadzenie wody, oświetlenie. Mobilna rozdrabniarka na podwoziu kołowym. Roczna przepustowość urządzenia to ok. 5 tys. Mg odpadów na rok.</p>	1.500.000	2019-2020	PGO	<p>Zadanie zakończone w maju 2019 r. Poniesione nakłady – 888.000 zł netto</p>
Razem:			44 970000			

Cel strategiczny 4. Poprawa dostępności transportowej

Cel operacyjny 4.1. Zwiększenie wewnętrznej dostępności komunikacyjnej

Kierunki działań i zadania realizacyjne: 4.1.1. Modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego wewnątrzsiedlowego i międzysiedlowego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa ulic na os. Hańcza etap II	Planowana do wykonania łączna długość ulic wynosi 1830 m. Budowa ulic na osiedlu Hańcza będzie obejmowała ulice: Toruńska, Szczecińska, Koszalińska, Tarnobrzeska, Zamojska, Olsztyńska, Elbląska, Słupska, Gdańska.	4 160 000	2014-2015	1/ZDiZ	Zadanie zakończone w 2015 roku (oprócz przebudowy ul. Olsztyńskiej). Koszt zadania: 4 217 940 zł
2.	Budowa ulic na os. Hańcza etap III	Zakres przedmiotowego zadania obejmuje rozbudowę ul. Batalionów Chłopskich wraz z ul. Sopotką. Łączna długość ulic Batalionów Chłopskich i Sopotkiej wynosi 1260 m.	2 000 000	2014-2018	1/ZDiZ	W 2015 roku zakończono budowę ulicy Batalionów Chłopskich i łącznik ul. Batalionów Chłopskich z ul. Olsztyńską o Wartość wykonanych robót 462 136,20 zł.
3.	Budowa ulic na os. Hańcza etap IV	Planowana do wykonania łączna długość ulic wynosi 1337 m. Budowa ulic na osiedlu Hańcza będzie obejmowała ulice: Gorzowską, Wrocławską, Legnicką, Sieradzka, Chełmską i Katowicką	3 000 000	2017-2020	1/ZDiZ	W 2018r. zakończono roboty budowlane. Wykonano ulicę Wrocławską, Legnicką, Katowicką oraz Gorzowską dł. Ponadto planowana jest przebudowa ulicy 26KD w rejonie ulic Poznańskiej i Bydgoskiej na podstawie podpisanego Porozumienia w dniu 23.03.2018 r. z inwestorem prywatnym, na podstawie, którego wykona dwa fragmenty tej ulicy.
4.	Budowa ul. na os. Hańcza etap V	Planowana do wykonania łączna długość ulic wynosi 880 m. Budowa ulic na osiedlu Hańcza będzie obejmowała ulice: Ełcką, Węgorzewską Olecką, Giżycką, Gołdapską.	1 660 000	2017-2019	1/ZDiZ	Zadanie zakończone. Koszt zadania: 1 798 486
5.	Przebudowa ulicy Młynarskiego	Do wykonania przebudowa ul. Młynarskiego, w tym:	3 466 000	2014-2016	1/ZDiZ	W 2015 roku zakończono I etap rozbudowy ul. Młynarskiego – I etap za łączną kwotę 2 369 892,68 zł (w tym środki finansowe Miasta Suwałki w kwocie 1 426 336,05 zł, środki finansowe PWiK w kwocie 419 643,91 zł oraz środki finansowe Suwalskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w kwocie 523 912,72 zł). Zakończenie Etapu II nastąpiło w dniu 15.07.2016 r. za łączną wartość 613 961,34 zł, w tym środki Miasta Suwałki w kwocie 361.304,03 zł oraz środki finansowe SSM w kwocie 252.657,31 zł.
		- I etap (odcinek od ulicy Nowomiejskiej i Moniuszki do ronda)	1 427 000			
		- II etap (odcinek od budynku nr 6 przy ul. Młynarskiego do ul. Ogińskiego)	481 000			
		- III etap (odcinek od ulicy Ogińskiego do końca zakresu)	800 000	2016 – 2018	1/ZDiZ	W dniu 27.03.2017 r. podpisano ul. Młynarskiego III etap na kwotę 1.475 940,49 zł, w tym środki Miasta Suwałki wynoszą 807.772,19 zł, środki finansowe SSM 566.521,21 zł, środki PWiK 115.868,61 zł). Roboty budowlane zostały zakończone w dniu 15.08.2017 r.
6.	Budowa ulic na os. Kolejowym	Planowana do wykonania łączna długość ulic: Bukowej, Wylotowej i Lutostańskiego wynosi 840 m, w tym ul. Bukowa o długości 260 m.	2 584 000	2014-2018	1/ZDiZ	Wykonanie brakującego fragmentu ul. Bukowa – koszt zadania 853 000 zł. Planowana realizacja ulic Wylotowej i Lutostańskiego po 2023 roku.

7.	Budowa ul. na os. Piastowskie II	Planowana do wykonania ul. Władysława Łokietka wraz z sięgaczami o długości 648 m, ul. K. Wielkiego wraz z sięgaczami o długości 295 m, ul. W. Jagiełły o długości 115 m oraz sięgacze o długości 200 m. Łączna długość ulic wynosi 1258 m.	1 245 981	2015-2016	I/ZDiZ	2016 wykonano nawierzchnie w ul. Władysława Łokietka wraz z sięgaczami w Suwałkach za łączną kwotę 1 245 980,59 zł, w tym środki fin. Miasta Suwałki wynoszą 1 000 533,84 zł i środki fin. PWiK 245 446,75 zł. 2018 Wykonano chodniki w ul. Jagiełły za łączną kwotę 463 545 zł. Zostały zakończone roboty budowlane polegające na budowie ulic W. Jagiełły na odcinku o długości 111,13m i K. Wielkiego na odcinku o długości 391,9m po zachodniej stronie ulicy Mieszka I za kwotę 928.643,24 zł.
8.	Budowa ulic na os. Staszica	Planowana do wykonania łączna długość ulic wynosi 1430 m. Budowa ulic na osiedlu Staszica będzie obejmowała ulice: Kołłątaja, Żytnia, Piękna, Ogrodowa, Miodowa	Łączna wartość zadania 2015 r. 6 250 000 Łączna wartość zadania 2016 r. 4 688 401	2016-2021	I/ZDiZ	2017 Zostały zakończone roboty budowlane polegające na budowie ulic: Ogrodowej i Pięknej wraz z budową kładki na rz. Czarna Hańcza, za łączną kwotę 3 394 918,36 zł, w tym: środki finansowe Miasta Suwałki 2 747 036,59 zł i środki fin. PWiK wynoszą 647 881,77 zł. Zakończono roboty budowlane na ulicy H. Kołłątaja i Miodowej za łączną kwotę 860.039,03 zł, w tym: środki finansowe Miasta Suwałki wyniosły 632.645,47 zł i środki finansowe PWiK sp. z o.o. wyniosły 227.393,56 zł.
9.	Budowa ul. na os. Piastowskie I	Planowana do wykonania łączna długość ulic wynosi 980 m. Budowa ulic na osiedlu Piastowskie będzie obejmowała ulice: Chrobrego, Warneńczyka z sięgaczami, Bolesława Śmiałego z sięgaczem, sięgacz ul. Jagiełły.	1 450 000	2016-2020	I/ZDiZ	2020 Budowa ulic Bolesława Krzywoustego i Bolesława Śmiałego w Suwałkach zrealizowana w 2020 roku w kwocie 1 171 144,93 zł. Realizacja zadania z udziałem środków z Funduszu Dróg Samorządowych, dofinansowanie 553.112,21zł.
10.	Budowa ulic na os. Powstańców Wielkopolskich	Planowana do wykonania łączna długość ulic wynosi 1070 m. Budowa ulic na osiedlu Powstańców Wielkopolskich będzie obejmowała ulice: 41 Pułku Piechoty oraz sięgaczy: ul. Ułanów Grochowskich, Bohaterów, ul. Mariana Piekarskiego	2 550 000 (w tym ul. 41 Pułku Piechoty 432 955 zł)	2016-2020	I/ZDiZ	2016 Wykonano ulicę 41 Pułku Piechoty, za łączną kwotę 432 954,70 zł, w tym środki finansowe Miasta Suwałki wynoszą 278 988,06 zł i środki fin. PWiK wynoszą 153 966,64 zł. 2018 W dniu 30.11.2018 r. zakończono roboty budowlane polegające na budowie ul. Mariana Piekarskiego, za kwotę 1.917.317,44 zł.
11.	Budowa sięgacza ul. Falka	Budowa nawierzchni drogi gminnej sięgacza ul. Falka o długości 300m .	1 050 000	2019	I/ZDiZ	2018 Wykonano roboty budowlane polegające na budowie sięgacza ul. K.O.Falka zostały zakończone, za kwotę 464.986,38 zł.
12.	Przebudowa ulicy Świerkowej – II etap	Do wykonania pozostaje nawierzchnia ul. Świerkowej na odcinku od ul. Nowomiejskiej do ul. Kolejowej.	4 377 319	2016	I/ZDiZ	Zadanie zakończone w dniu 31.10.2016 r. Całkowita wartość wyniosła 3 831 409,97 zł. Realizacja ze środków Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na Lata 2016-2020, w kwocie 1 592 016 zł (dotacja).

13.	Przebudowa ulicy Nowomiejskiej- II etap	Zadanie pn. „Przebudowa ulicy Nowomiejskiej w Suwałkach – II etap” planowane do realizacji w 2015 roku w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój.	2 821 760	2015	I/ZDiZ	W dniu 03.08.2015 r. zakończono przebudowę ulicy Nowomiejskiej w Suwałkach- II etap. Koszt zadania 2 821 759,83 zł.
14.	Budowa ulicy łączącej ul. Szpitalną z ul. Reja (obecnie ul. Ks. Stanisława Szczęsowicza)	Planowana do wykonania ulica łącząca ul. Szpitalną z ul. Reja o długości 400 m.	1 400 000	2020	I/ZDiZ	Zadanie zakończone w dniu 30.09.2020 r. Łączny koszt zadania wyniósł 804 299,26 zł. Zadanie zrealizowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych, kwota otrzymanej dotacji 368.445,19zł.
15.	Budowa ulicy łączącej ul. Reja z ul. Pułaskiego (obecnie ul. Ks. Stanisława Szczęsowicza)	Planowana do wykonania ulica łącząca ul. Reja z ul. Pułaskiego o długości 230 m.	805 000	2020	I/ZDiZ	Zadanie zakończone w dniu 26.10.2020 r. Łączny koszt zadania wyniósł 1.746.248,00 zł. Zadanie zrealizowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych, kwota otrzymanej dotacji 712.441,99zł.
16.	Budowa ulicy Reymonta	Planowana do wykonania długość ulicy Reymonta (do Szpitalnej) wynosi 770 m oraz na odcinku od Szpitalnej do Krzywólki wynosi 860 m.	4 075 000	2018-2020	I/ZDiZ	2020 Została zawarta umowa z firmą Evoluos. Inwestor dokona przebudowy dróg publicznych o nazwie ul. Bulwarowa, ul. Zacisze, ul. Władysława Stanisława Reymonta i ul. Gen. Władysława Sikorskiego w związku z planowaną przez siebie inwestycją. Na swoim terenie Inwestor chce wybudować zespół budynków mieszkalno-usługowych (ponad 160 mieszkań). Wartość robót drogowych ok. 3 mln. zł.
17.	Budowa ulicy Legionów	Wykonanie nawierzchnia ulicy Legionów o długości 280 m.	400 000	2016	I/ZDiZ	Zadanie zakończone w 2016 roku. Łączna wartość zadania wynosi 391 036,47 zł, w tym: środki "Dom Ełcki Morusiewicz" 246 655,73 zł, Miasto Suwałki 122 333,26 zł i PWiK 22 047,48 zł.
18.	Budowa dróg gminnych w Szwajcarii oraz ul. Studzienicznej	Planowana do wykonania łączna długość ulic wynosi 4260 m. Do wykonania pozostają nawierzchnie dróg w Szwajcarii oraz ul. Studzienicznej.	2 990 000	2020	I/ZDiZ	Zadanie nie zostało zrealizowane.
19.	Budowa dróg gminnych w Dąbrówce	Do wykonania pozostają nawierzchnie dróg w Dąbrówce o długości 900 m.	1 800 000	2019	I/ZDiZ	Zadanie nie zostało zrealizowane
20.	Budowa dróg gminnych- ul. Sianożęć oraz ul. bez nazw pomiędzy drogą nr 655 a 1148B	Do wykonania pozostają nawierzchnie ul. Sianożęć oraz ul. bez nazw pomiędzy drogą nr 655 a 1148B o łącznej długości 1400 m.	2 000 000	2018-2019	I/ZDiZ	Zadanie nie zostało zrealizowane. Złożono wniosek o dofinansowanie do FDS oraz RFIL.
21.	Budowa ulicy Krzywólka	Do wykonania pozostają nawierzchnia ul. Krzywólka o długości 2500 m.	3 000 000	2017-2019	I/ZDiZ	2018-2019: W dniu 04.10.2019 r. zostały zakończone roboty budowlane na ul. Krzywólka (I etap) o długości 864,4m, za łączną kwotę 5.626.314,41 zł, w tym: środki finansowe Miasta Suwałki wyniosły 3.444.624,91 zł oraz środki finansowe PWiK wyniosły 2.181.689,50 zł. 2020 Zostały złożone wnioski do FDS oraz RFIL na uzyskanie dofinansowania przebudowę ul. Krzywólka (II etap).
22.	Budowa ul. Dmowskiego	Planowana do wykonania ulica Dmowskiego o długości 210 m.	735 000	2016	I/ZDiZ	Opracowana dokumentacja projektowa budowy ulic Dmowskiego i 11 Listopada. W dniu 28.11.2014 r. zakończono budowę oświetlenia ulicznego w ul. R. Dmowskiego

23.	Utwardzanie dróg obsługujących kompleksy garaży przy ul. Reja, Nowomiejskiej, Klonowej, Chopina	Utwardzanie dróg obsługujących kompleksy garaży przy ul. Reja, Nowomiejskiej, Klonowej, Chopina.	730 007	2015-2017	I/ZDiZ	<p>2015</p> <p>Drogi obsługujące garaże przy ulicy Klonowej zostały zrealizowane w 2015 roku. Wykonano drogi, odwodnienie oraz oświetlenie.</p> <p>Poniesione nakłady: 942.918,52 zł (w tym środki finansowe Miasta Suwałki w kwocie wyniosły 778.713,52 zł, środki finansowe PWiK w kwocie 164 2050,00 zł).</p> <p>2019</p> <p>W dniu 06.11.2019 r. zakończono roboty budowlane polegające na budowie miejsc postojowych przy wtórniku ul. Reja od bloku Kowalskiego 23 do bloku Lityńskiego 16 z przebudową chodników i wykonaniem dodatkowej infrastruktury w otoczeniu istniejących garaży (BO), za łączną kwotę 1.078.956 zł (w tym środki finansowe Miasta Suwałki wyniosły 1.022.376 zł i środki finansowe Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Suwałkach wyniosły 56.580 zł). Utwardzenie dróg przy garażach przy ul. Chopina i Nowomiejskiej nie zostało zrealizowane.</p>
24	Budowa ulicy Zastawie					<p>Zadanie zrealizowane w latach 2015-2016.</p> <p>- w dniu 19.07.2015 r. zakończono budowę ul. Zastawie I etap, wartość wyniosła 1.646.398,11 zł (w tym środki finansowe Miasta Suwałki 1.296.448,11 zł oraz środki finansowe PWiK 349.950,01 zł).</p> <p>- w dniu 06.06.2016 r. zakończono budowę II etapu ul. Zastawie, wartość wyniosła 910.790,03 zł (w tym środki finansowe Miasta Suwałki 713.735,76 zł oraz środki finansowe PWiK 197.054,27 zł)</p> <p>2020</p> <p>Ponadto w ramach FDS zostało zrealizowane zadanie obejmujące budowę ulicy 1KD (ul. Chorwacka), 2KD (ul. Francuska), 6KDW (ul. Włoska, ul. Hiszpańska, ul. Węgierska) z uzbrojeniem technicznym w kwartale pomiędzy ul. Zastawie i ogródkami działkowymi w Suwałkach. Całkowita wartość zadania 5.346.644zł, w tym dofinansowanie ze środków Funduszu Dróg Samorządowych 2.673.322,00zł i środki PWiK 1.688.350,00zł</p>
25.	Budowa ul. 11 Listopada	Planowana do wykonania ulica 11 Listopada o długości 220 m.	154 000	2016-2020	I/ZDiZ	<p>Zadanie zrealizowane w 2016 roku.</p> <p>Łączny koszt zadania 547 055</p>
26.	Budowa ulic 7KD i 8KD przy ulicy Sikorskiego	Planowane do wykonania ulice: 7KD (długość 110 m) i 8KD (długość 170 m).	700 000	2018	I/ZDiZ/ PWiK	<p>2018</p> <p>W dniu 28.09.2018 r. zakończono budowę fragmentu ulicy 7KD, za kwotę 540 362,11 zł.</p> <p>Ponadto fragment ul. 7KD zrealizuje inwestor prywatny wraz z budową nowego osiedla na podstawie Porozumienia o wspólnej realizacji zadania.</p>
27.	Ulice objęte miejscowym planem	Planowane do wykonania ulice: 3KD, 9KD, 27KD, 14KDW,	725 000	2021-2023	I/ZDiZ/	2019- 2020:

	zagospodarowania przestrzennego ulicy Stanisława Staniszewskiego	24KDW, 25KDW, 26KDW o długości 2,69 km.			PWiK	Zadanie zrealizowane w latach 2019-2020. Wykonano ulice Cz. Miłosza i J. Kochanowskiego, za kwotę 4.120.293,88 zł. Zadanie zrealizowane z udziałem środków w ramach Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 1.603.866,00zł.
28.	Przebudowa ulicy Wileńskiej	Planowana do przebudowy ulica o długości około 300 m.	1 050 000	2016 - 2017	I/ZDiZ/ PWiK	2016-2017 W dniu 29.06.2017 r. zostały zakończone roboty budowlane polegające na przebudowie ulicy Wileńskiej w Suwałkach, za kwotę 758.766 zł.
29.	Przebudowa ulicy Kowieńskiej	Planowana do przebudowy ulica o długości około 300 m.	1 000 000	2016 - 2017	I/ZDiZ/ PWiK	2016-2017 W dniu 29.06.2017 r. zostały zakończone roboty budowlane polegające na przebudowie ulicy Kowieńskiej w Suwałkach, za kwotę 695.614 zł.
30.	Rozbudowa ulic Kolejowej i Północnej w Suwałkach.	Do rozbudowy pozostaje ulica Kolejowa i Północna o łącznej długości 500m wraz z modernizacją parku przy PKP.	2 179 265	2017	I/ZDiZ/ PWiK	Zadanie zakończone w dniu 10.09.2017 r. Wykonawcą było PDM SA z Suwałk, za łączną kwotę 2 640 968,60 zł, w tym: środki fin. Miasta Suwałki wynoszą 2 179 265 zł i środki fin. PWiK wynoszą 461 703,60 zł.
Razem:			83 646 610			

4.1.2. Budowa parkingów i wydzielonych miejsc postojowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa drogi dojazdowej od ul. Noniewicza z parkingami i infrastrukturą w kwartale pomiędzy ulicami: Kościuszki, Wigierska, Noniewicza, rz. Czarna Hańcza	Planowana do wykonania budowa drogi dojazdowej wraz z parkingami od ul. Noniewicza. Opracowana dokumentacja projektowa.	403 000	2016-2018	I/ZDiZ	2016 W 2016 zakończono I etap budowy drogi dojazdowej. Wykonano jezdnię o długości 130 m z parkingami (37 szt) oraz chodniki i oświetlenie uliczne. Łączna wartość I etapu wyniosła 393 096,95 zł, w tym środki finansowe Miasta Suwałki 172 891,43 zł, śr. fin. PWiK 125 733,08 zł i śr. inwestora pryw. 94 472,44 zł. 2020 W dniu 10.09.2020 r. zakończono budowę parkingu za złołkiem miejskim przy ul. Kościuszki 6, za kwotę 268.272,91 zł.
2.	Budowa dróg dojazdowych z parkingami w kwartale między ulicami: Kościuszki, Dwernickiego, Noniewicza, Chłodna wraz z budową parkingu- I etap	Do wykonania roboty drogowej wraz z oświetleniem ulicznym, siecią wodociągową, sanitarną i deszczową. Wykup gruntu pod drogę o pow. 4535 m2.	2 215 000	2017-2018	I/ZDiZ	Opracowana dokumentacja projektowa przedłużenia ulicy Muzycznej we wrześniu 2016 roku.
3.	Budowa dróg dojazdowych z parkingami w kwartale między ulicami: Kościuszki, Dwernickiego, Noniewicza, Chłodna wraz z budową parkingu - II etap	Do wykonania roboty drogowej wraz z oświetleniem ulicznym, siecią wodociągową, sanitarną i deszczową. Wykup gruntu pod drogę o pow. 1543 m2.	820 000	2017	I/ZDiZ	Opracowana dokumentacja projektowa przedłużenia ulicy Muzycznej we wrześniu 2016 roku.
4.	Budowa drogi z parkingami w kwadracie ulic Kościuszki, Waryńskiego, Noniewicza, Wigierska w Suwałkach - I Etap	Do wykonania roboty drogowej wraz z oświetleniem ulicznym, siecią wodociągową, sanitarną i deszczową. Wykup gruntu pod drogę o pow. 400 m2.	872 000	2017	I/ZDiZ	Opracowana dokumentacja projektowa w kwietniu 2018 roku.
5.	Budowa drogi z parkingami w kwartale ul. Kościuszki, Waryńskiego, Noniewicza, Wigierska w Suwałkach -	Do wykonania roboty drogowej wraz z oświetleniem ulicznym, siecią wodociągową, sanitarną i deszczową. Wykup gruntu pod drogę o pow. 20 m2.	618 000	2018	I/ZDiZ	Zadanie nie zostało zrealizowane.

	II Etap					
6.	Budowa drogi z parkingami w kwartale ulic Kościuszki, Waryńskiego, Noniewicza, Wigierska w Suwałkach – III Etap	Do wykonania roboty drogowej wraz z oświetleniem ulicznym, siecią wodociągową, sanitarną i deszczową.	397 000	2018	I/ZDiZ	Zadanie nie zostało zrealizowane.
7.	Budowa drogi z parkingami w kwartale ulic Kościuszki, Waryńskiego, Noniewicza, Wigierska w Suwałkach – IV Etap	Do wykonania roboty drogowej wraz z oświetleniem ulicznym, siecią wodociągową, sanitarną i deszczową. Wykup gruntu pod drogę o pow. 844 m ² .	1 176 000	2019	I/ZDiZ	Zadanie nie zostało zrealizowane.
8.	Budowa drogi wraz z parkingami w kwartale ulic E. Plater, Kościuszki, Piłsudskiego w Suwałkach	Do wykonania roboty drogowej wraz z oświetleniem ulicznym, siecią wodociągową, sanitarną i deszczową. Wykup gruntu pod drogę o pow. 1700 m ² .	2 600 000	2017-2020	I/ZDiZ	Opracowana dokumentacja projektowa w kwietniu 2016r. W dniu 25.09.2020 r. zostały zakończone roboty budowlane polegające na budowie ulicy Ks. Jerzego Popiełuszki w Suwałkach – I Etap, za kwotę 507.864 zł. Zadanie zrealizowane z udziałem środków w ramach Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 233.313,00zł.
9.	Budowa drogi, chodników i parkingu przy ulicy Andersa w sąsiedztwie placu zabaw i siłowni zewnętrznej.	Budowa drogi o długości 140 m, chodników i parkingu przy ulicy Andersa w sąsiedztwie placu zabaw i siłowni zewnętrznej.	414 525	2016	I/ZDiZ/SSM	Zadanie zakończono w 2016 r. Zadanie realizowane wspólnie z SSM w Suwałkach. Łączna wartość zadania wyniosła 414.524,83 zł (w tym środki finansowe SSM 124.357,45 i środki finansowe Miasta Suwałki 290.167,38 zł).
Razem:			9 101 000			

4.1.3. Rozwój sieci komunikacji miejskiej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Opracowanie analizy obecnie funkcjonującego układu publicznej komunikacji miejskiej wraz z rekomendacjami w kierunku jego optymalizacji	Przeprowadzona w 2011 r. optymalizacja systemu komunikacji miejskiej przyniosła racjonalizację wykonywanej pracy przewozowej. W związku z dokonywanymi zmianami w funkcjonowaniu miasta system wymaga jednak okresowej analizy zawierającej ocenę aktualnych rozwiązań i propozycje ewentualnych zmian dopasowujących system do zmieniających się potrzeb.	47 970	2015	OSGK	W 2018 r. została wykonana „Koncepcja optymalizacji komunikacji miejskiej w Suwałkach po 2018 r.” kwota 48 954 zł W 2019 r. została wykonana „Analiza kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem autobusów zero emisyjnych dla miasta Suwałki” opracowanie własne Wydziału OSGK.
Razem:			47 970			

Cel operacyjny 4.2. Poprawa funkcjonowania powiązań systemu komunikacyjnego miasta z otoczeniem regionalnym

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

4.2.1. Rozbudowa układu komunikacyjnego na kierunku wschód – zachód

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 653 w Suwałkach	W ramach przebudowy układu komunikacyjnego (III etap) planowana jest przebudowa ulic Bakałarzewskiej i Sejneńskiej wraz z niezbędną ulicą Szkolną łączącej się z ulicą Sejneńską. Zadanie obejmuje: a) ulica Bakałarzewska odcinek od stacji paliw do granicy administracyjnej miasta Suwałk	2 325 752	2015	I	Zadanie zrealizowane w ramach projektu „Przebudowa ciągu drogi wojewódzkiej nr 653 w granicach administracyjnych miasta Suwałki – I etap (ul. Bakałarzewska)”. Koszt zadania: całkowita wartość projektu 2.541.867,44 PLN.
		b) ulica Sejneńska 1. odcinek od ulicy Utrata do ulicy Waryńskiego 2. odcinek od przejazdu kolejowego do granicy administracyjnej miasta Suwałk	Łączna wartość zadania nr 1 11 300 000 Łączna wartość zadania nr 2 16 470 000	Zad. 1. 2016-2020 Zad. 2 2015	I	2017-2018 W dniu 14.12.2018 r. zakończono roboty budowlane na ulicy Sejneńskiej w Suwałkach od przejazdu kolejowego do granic administracyjnych miasta Suwałki. Zadanie zrealizowane w ramach projektu „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 653 na terenie miasta Suwałki – III etap (przebudowa ul. Sejneńskiej od granic administracyjnych miasta do torów wraz z budową odcinka od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata z mostem i tunelem pod torami)”. Wartość całkowita projektu wynosi 59.338.566,58zł, w tym dofinansowanie 35.602.160,51zł.
2.	Budowa przedłużenia ul. Tysiąclecia Litwy od ul. Reja do ul. Krasickiego z mostem na rzece Czarnej Hańczy.	Planowana budowa przedłużenia ulicy Tysiąclecia Litwy od ul. Reja do ul. Krasickiego o długości około 1 500 m wraz z mostem na rzece Czarnej Hańczy.	20 000 000	po 2020	I	Zadanie nie zostało zrealizowane.
3.	Budowa ulicy łączącej ul. Utrata z ul. Sejneńską (przedłużenie ul. Wigierskiej)	Planowana do budowy ulicy łączącej ul. Utrata z ul. Sejneńską.	7 000 000	po 2020	I	Zadanie nie zostało zrealizowane.
4.	Budowa ulicy łączącej ul. Wojska Polskiego z ul. Utrata (przedłużenie ul. Leśnej)	Planowana budowa odcinka drogi wojewódzkiej nr 655 od ul. Wojska Polskiego do ul. Utraty o długości 490 m.	6 000 000	2019-2020	I	2018 W dniu 30.09.2018 r. zostały zakończone roboty budowlane polegające na przebudowie fragmentu ul. Leśnej od ul. Krakowskiej do ul. W. Polskiego wraz z budową odcinka od ul. W. Polskiego do ul. Utrata. Wykonano ulicę Leśną o długości 770,42 m, nową ulicę od ul. Wojska Polskiego do ul. Utrata o długości 453,19 m oraz ulicę Utrata o długości 512,83 m. Zadanie zrealizowane w ramach projektu RPOWP 2014-2020 pt. „Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki – IV etap (przebudowa fragmentu ulicy Leśnej od ul. Krakowskiej do ul. W. Polskiego wraz z budową odcinka od ul. W. Polskiego do ul. Utrata)”. Wartość projektu 17.849.370,58zł.
Razem:			61 625 752			

4.2.2. Rozbudowa układu komunikacyjnego na kierunku północ – południe

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Przebudowa drogi krajowej nr 8 w granicach administracyjnych miasta Suwałk (III etap od ul. Podhorskiego do drogi na Płociczno)	Do realizacji planowana przebudowa drogi krajowej nr 8 od ul. Podhorskiego do drogi na Płociczno (obecnie DW 662).	33 000 000	po 2020	I	<p>2019 Zadanie zrealizowane. Wykonano remont nawierzchni bitumicznej na ulicy Utrata na odcinku od ulicy Mereckiego do ulicy Sejneńskiej. Koszt wykonania 1.591.840zł, w tym dofinansowane ze środków budżetu państwa (rezerwa celowa) 795.919,00zł.</p> <p>2020 Wykonano remont nawierzchni bitumicznej na ulicy Gen. Podhorskiego w ciągu DW 662 w granicach administracyjnych miasta Suwałki. Koszt wykonania 1.175.580 zł, w tym dofinansowane ze środków budżetu państwa (rezerwa celowa) 549.500,00zł</p>
2.	Przebudowa infrastruktury drogowej wschodniej strefy przemysłowej w Suwałkach	<p>Zadanie obejmuje następujące etapy:</p> <p>a) od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata z budową mostu i tunelu pod torami- I etap</p> <p>b) od ul. Sejneńskiej do ul. Północnej- II etap</p> <p>c) od ul. Północnej do ul. Pułaskiego- III etap</p> <p>Docelowa trasa wschodnia będzie stanowiła część drogi wojewódzkiej nr 653 skomunikowanej z przyszłą obwodnicą miasta w ciągu drogi S-61 (Via Baltica) w sąsiedztwie planowanej linii kolejowej „Rail Baltica” poprawiającej skomunikowanie terenów inwestycyjnych PNT PW oraz terenów przemysłowo-handlowych we wschodniej części miasta.</p>	<p>35 000 000</p> <p>35 000 000</p> <p>25 000 000</p>	<p>2018-2019 po 2020</p> <p>2017-2018</p>	I	<p>Zadanie zrealizowane ze środków RPOWP 2014-2020 w ramach następujących projektów:</p> <p>2017-2020</p> <p>a) Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 653 na terenie miasta Suwałki – III etap (przebudowa ul. Sejneńskiej od granic administracyjnych miasta do torów wraz z budową odcinka od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata z mostem i tunelem pod torami) – wartość projektu 59 338 566,58 zł, w tym dofinansowanie z EFRR 35 602 160,51 zł. Okres realizacji projektu sierpień 2017 – maj 2020.</p> <p>b) Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki – IV etap (przebudowa fragmentu ulicy Leśnej od ul. Krakowskiej do ul. W. Polskiego wraz z budową odcinka od ul. W. Polskiego do ul. Utrata) - wartość projektu 17 849 370,58 zł, w tym dofinansowanie z EFRR 12 462 174,95 zł. Okres realizacji projektu sierpień 2017 – październik 2018.</p> <p>c) Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki – V etap (odcinek od ul. Pułaskiego do ul. Północnej) wartość projektu 12 370 261,49 zł, w tym dofinansowanie z EFRR 10 312 317,18zł. Okres realizacji projektu styczeń 2017 – listopad 2017.</p> <p>2020 W ramach Funduszu Dróg Samorządowych obecnie jest realizowane zadanie pn. „Ulica klasy G na odcinku od ul. Północnej (ul. powiatowa nr 1153B) do ul. Wylotowej (droga gminna nr 101382B). Wartość zadania 4 183 929,76zł w tym dofinansowanie ze środków FDS 1 773 973,65zł. Okres realizacji 01.12.2020 – 15.10.2021.</p> <p>Ponadto Miasto ubiegało się dwukrotnie w ramach RFIL o dofinansowanie zadania obejmującego budowę ul. Klasy G na odcinku od ul. Wylotowej do ul. Sejneńskiej wraz z budową estakady. Projekt nie uzyskał dofinansowania. Szacowana wartość zadania 32.000.000,00zł</p>

Razem:			128 000 000			

4.2.3. Rozbudowa połączeń komunikacyjnych umożliwiających połączenie układu drogowego Miasta z trasą S

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Przebudowa ul. Raczkowskiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655, w tym: a) od granic administracyjnych miasta do przejazdu kolejowego (Etap I) b) od ul. Krakowskiej do ul. Utrata (Etap II) c) od ulicy Raczkowskiej do Leśnej (Etap III)	Pozostaje do przebudowy ul. Raczkowska od granic administracyjnych miasta Suwałki do ul. Leśnej. Projekt poprawi skomunikowanie południowej części miasta (w tym terenów przemysłowych SSSE oraz lotniska lokalnego z bazą Centrum Pogotowia Ratunkowego) z węzłem S-61 „Suwałki – Południe”.	22 000 000 25 000 000 20 000 000	2017-2018 2017-2018 Po 2020	I	<p>2017-2018 Zostały zakończone roboty budowlane polegające na przebudowie fragmentu ul. Leśnej od ul. Krakowskiej do ul. W. Polskiego wraz z budową odcinka od ul. W. Polskiego do ul. Utrata. Wykonano ulicę Leśną o długości 770,42 m, nową ulicę od ul. Wojska Polskiego do ul. Utrata o długości 453,19 m oraz ulicę Utrata o długości 512,83 m. Łączna wartość zadania wyniosła 17.581.000 zł, w tym dofinansowanie z EFRR 12 462 174,95 zł</p> <p>2020 Zakończono przebudowę ul. Leśnej z ul. Raczkowską, za kwotę 3.109.279,02 zł. Zadanie zrealizowane w ramach projektu pn. „Poprawa jakości systemu transportu publicznego w mieście Suwałki – III etap”.</p> <p>Do wykonania pozostaje rozbudowa ulicy Raczkowskiej (dawna Buczka) na odcinku od granic administracyjnych do ul. Leśnej.</p> <p>2020 We wrześniu 2000 r. został złożony wniosek pt. „Rozbudowa ul. Raczkowskiej w Suwałkach na odcinku od skrzyżowania z ul. Leśną do obwodnicy Suwałk w ciągu DW Nr 655 o łącznej długości ok. 2 172m, stanowiącej dojazd do węzła „Suwałki Południe” drogi ekspresowej S61 w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego. Wniosek nie uzyskał dofinansowania.</p> <p>2021 W lutym 2021 r. miasto złożyło wniosek do Ministerstwa Infrastruktury dot. projektu „Remont jezdni ul. Raczkowskiej w ciągu DW 655 w Suwałkach na odcinku od granic administracyjnych miasta do przejazdu kolejowego”. Wartość całkowita: 3 200 000,00 zł brutto, wnioskowana dotacja: 1 600 000,00 zł brutto. Projekt w trakcie oceny.</p>
2.	Przebudowa ul. Reja od ul. Armii Krajowej do granic administracyjnych miasta Suwałki wraz z budową ścieżki rowerowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655	Pozostaje do przebudowy ul. Reja od ul. Armii Krajowej do granic administracyjnych miasta Suwałki. Przedsięwzięcie poprawi jakość obsługi komunikacyjnej miasta Suwałki poprzez połączenie z infrastrukturą TEN-T (ul. Reja będzie połączona z trasą S61) i skróci czas przejazdu przez Suwałki.	7 448 000	2015-2016	I	Zadanie zrealizowane za łączną kwotę 5 772 003,35 zł
3.	Budowa łącznika dróg wojewódzkich 653 i 652 wzdłuż obwodnicy Suwałk	Zadanie będzie obejmowało wykonanie nawierzchni asfaltowych. Zadanie będzie realizowane w porozumieniu z GDDKiA.	2 000 000	2018	I	Zadanie częściowo zrealizowane. Prywatni przedsiębiorcy sfinansowali wykonanie dwóch pierwszych warstw nawierzchni asfaltowych. Do wykonania pozostała warstwa ścieralna i

						oznakowanie poziome. Koszt około 1,5 mln zł brutto.
			Razem:	76 448 000		

4.2.4. Budowa zintegrowanego systemu ścieżek i szlaków rowerowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Staniszewskiego w Suwałkach	Do wykonania ścieżka rowerowa wzdłuż ulicy Staniszewskiego do granic administracyjnych miasta Suwałk.	2 685 000	2017	I	Zadanie zrealizowane. W 2017 przebudowano ul. Staniszewskiego wraz z budową ścieżki rowerowej za kwotę 5.361.975,84 zł, w tym: środki finansowe Miasta Suwałki wynoszą 2.721.596,37 zł i środki dotacji z NPPDL wynoszą 2.640.379,47 zł. Zadanie dofinansowane w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019.
2.	Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej – Województwo Podlaskie	Zadanie przewidziane do realizacji w 2015 roku. W ramach zadania wykonana będzie przebudowa skrzyżowań Utrata-Przytorowa i Utrata-Sejneńska wraz z budową ścieżki rowerowej między skrzyżowaniami.	2 173 000	2015	I	Zadanie zakończone w 2015 r. Koszt zadania 2 217 179,79 zł.
			Razem:	4 858 000		

Cel operacyjny 4.3. Poprawa krajowej i międzynarodowej dostępności komunikacyjnej

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

4.3.1. Wsparcie budowy obwodnicy zachodniej w ciągu drogi ekspresowej S61

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Prowadzenie działań mających na celu wsparcie budowy drogi ekspresowej S61		bez kosztów	2014-2018	Prezydent Miasta, Rada Miejska, ZDiZ	Zadanie ciągłe

4.3.2. Wspieranie elektryfikacji i modernizacji linii kolejowej na trasie Białystok-Ełk-Trakiszki

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie elektryfikacji i modernizacji linii kolejowej na trasie Sokółka	Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta, co zwiększy jego atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną.	bez kosztów	2014-2016	I, Prezydent Miasta,	Zadanie ciągłe.

	- Trakiszki w ramach przyszłej trasy kolejowej <i>Rail Baltica</i> wraz z budową przelotowej stacji kolejowej w Suwałkach				Rada Miejska, AGP	
--	---	--	--	--	-------------------	--

4.3.3. Rozbudowa infrastruktury lotniska lokalnego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Budowa i rozbudowa lotniska lokalnego w Suwałkach	W ramach zadania planowane jest wykonanie pasa startowego o nawierzchni utwardzonej dla potrzeb komunikacji lotniczej, głównie ruchu turystycznego i biznesowego, „general aviation”.	16 500 000	2016-2020	I	<p>2018-2019</p> <p>Wykonano nawierzchnię lotniska DS1 o nawierzchni sztucznej długości 1320m i szerokości 30m wraz z pasem drogi startowej o nawierzchni trawiastej o wymiarach zewnętrznych 1440m x 150m oraz płytą do zawracania przy DS-1 o nawierzchni sztucznej- pow. 44724m² (razem z płytą do zawracania samolotów i drogą kołowania), DZK, droga kołowania DK szerokości 15m, łączącej drogę startową DS-1 z płytą postojową PPS o naw. sztucznej, płyta postojowa PPS (wymiary 65m x 130m)- pow. 8450,0 m².</p> <p>Całkowita wartość tego zadania wyniosła 27 279 727,20 zł, w tym Zarząd Województwa Podlaskiego dofinansował budowę lotniska w Suwałkach łączną kwotą 6 mln zł (w tym 3 mln zł w 2019 r.), a Fabryki Mebli „FORTE” S.A., które niedaleko suwalskiego lotniska, w Dubowie Pierwszym wybudowały fabrykę płyt wiórowych przeznaczyły na tą inwestycję kwotę 10 mln zł (w tym 5 mln zł w 2019 r.)</p>

Cel strategiczny 5. Wzrost znaczenia współpracy w procesach rozwojowych

Cel operacyjny 5.1. Rozwijanie aktywności i tożsamości lokalnej

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

5.1.1. Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych, w tym pełnomocnika ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi	Organizacje pozarządowe stanowią ważne ogniwo uzupełniające i wzbogacające o nowe elementy dla mieszkańców miasta i regionu. Pozyskują pozabudżetowe środki finansowe na realizację swoich projektów. Angażują grono wolontariuszy. Wspieranie tych działań przynosi wielorakie korzyści dla miasta, w tym w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców dotyczących różnych dziedzin życia,	w zależności od potrzeb	2014-2020	S/KTP/ Pełnomocnik	W 2017 r. w ramach otwartego konkursu ofert zawarto 183 umowy o wsparcie realizacji zadań publicznych oraz przekazano Organizacjom środki finansowe w kwocie 4.060.136,92 zł. Organizacje na realizację zadań publicznych w 2017 r. wydatkowały środki własne finansowe i pozyskane ze źródeł innych niż budżet Miasta równe kwocie 1.842.935,93 zł oraz osobowe w kwocie 369.217,12 zł.

		przy zaangażowaniu dużo mniejszych środków finansowych na działania niż potrzebują instytucje finansowane z budżetu miasta.				<p>W 2018 r. w ramach otwartego konkursu ofert zawarto 179 umów o wsparcie realizacji zadań publicznych oraz przekazano Organizacjom środki finansowe w kwocie 3.905.201,68 zł. Organizacje na realizację zadań publicznych w 2018 r. wydatkowały środki własne finansowe i pozyskane ze źródeł innych niż budżet Miasta równe kwocie 1.673.531,03 zł oraz pozafinansowe (osobowy i rzeczowy) w kwocie 321.324,87 zł.</p> <p>W 2019 r. w ramach otwartego konkursu ofert zawarto 179 umów o wsparcie realizacji zadań publicznych oraz przekazano Organizacjom środki finansowe w kwocie 3.566.519,01 zł. Organizacje na realizację zadań publicznych w 2019 r. wydatkowały środki własne finansowe i pozyskane ze źródeł innych niż budżet Miasta równe kwocie 1.606.999,90 zł oraz pozafinansowe (osobowy i rzeczowy) w kwocie 297.087,50 zł</p> <p>W 2020 r. w ramach otwartych konkursów ofert zawarto 99 umów o wsparcie realizacji zadań publicznych oraz przekazano Organizacjom środki finansowe w kwocie 3.504.436,71 zł. Organizacje na realizację zadań publicznych w 2020 r. wydatkowały środki własne finansowe i pozyskane ze źródeł innych niż budżet Miasta równe kwocie 830.802,97 zł oraz pozafinansowe (osobowy i rzeczowy) w kwocie 295.646,44 zł.</p>
2.	Budowanie partnerstwa samorządu i organizacji pozarządowych	Organizacje pozarządowe realizują zadania własne gminy w ramach otwartych konkursów ofert. Tym samym stają się partnerem samorządu, a nie petentem. Istnieje silna potrzeba podniesienia jakości partnerstwa po obu stronach. Poprawie jakości współpracy będzie służył też wieloletni program współpracy Miasta Suwałki, przygotowany wspólnie z organizacjami pozarządowymi.	2 400 000	2014-2020	S/KTP/ OSGK/ OWS Pełnomocnik	<p>W 2015 roku zlikwidowano noclegownię i Izbę Wyróżnień, prowadzone przez Miasto Suwałki. W drodze otwartego konkursu ofert od 1.01.2016 r. uruchomiono Ośrodek Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Uzależnionych i Bezdomnych, prowadzony przez Spółdzielnię Socjalną Perspektywa. Dotacja Miasta Suwałki na lata 2016-2018 wynosi 2.600.000 zł. W 2019 r. dotacja wyniosła 906.000 zł. W 2020 r. dotacja wyniosła 887.844,02 zł.</p> <p>W 2017 r. udzielono wsparcia finansowego na funkcjonowanie Centrum Integracji Społecznej (CIS) (dotacja 95.754,17 zł wkład własny 330.204,32 zł).</p> <p>W 2018 r. udzielono wsparcia finansowego na funkcjonowanie CIS (dotacja 73.335,82 zł wkład własny 199.535,85 zł).</p> <p>Dotacje miasta Suwałki przekazane organizacjom <u>w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:</u></p> <p>W 2017 r. zawarto łącznie 32 umowy, wysokość udzielonej dotacji 127.987,56 zł.</p> <p>W 2018 r. zawarto łącznie 26 umów, wysokość udzielonej dotacji 129.980,50 zł.</p> <p>W 2019 r. zawarto łącznie 28 umów, wysokość udzielonej dotacji 139.474,93 zł.</p> <p>W 2020 r. zawarto łącznie 19 umów, wysokość udzielonej dotacji 102.347,20 zł.</p> <p>Dotacje miasta Suwałki przekazane organizacjom <u>w obszarze nauki, edukacji, oświaty i wychowania:</u></p>

						<p>W 2017 r. zawarto łącznie 16 umów, wysokość udzielonej dotacji 38.076,50 zł.</p> <p>W 2018 r. zawarto łącznie 15 umów, wysokości udzielonej dotacji 38.590,84 zł.</p> <p>W 2019 r. zawarto łącznie 11 umów, wysokości udzielonej dotacji 40.000 zł.</p> <p>W 2020 r. nie ogłaszano otwartego konkursu ofert w obszarze nauki, edukacji i oświaty.</p>
3.	Wspieranie procesu profesjonalizacji organizacji pozarządowych	Istnieje potrzeba stałego podnoszenia kwalifikacji poprzez szkolenia, wymianę doświadczeń i integrację środowiska.	100 000	2014-2020	CWOP, Pełnomocnik	<p>Zadanie ciągłe.</p> <p>W Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych odbywają się szkolenia dotyczące m.in. funkcjonowania organizacji pozarządowych, pozyskiwania środków, przygotowania ofert realizacji zadań publicznych oraz sprawozdań z wykonania zadań publicznych i inne, z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez organizacje pozarządowe. W latach 2014-2020 przeprowadzono m.in. szkolenia dotyczące księgowości i kadr w organizacji, przepisów bhp, naborów do FIO, różnych konkursów regrantingowych w Podlaskiem, naborów do programów ogólnopolskich. Każdorazowo, jeżeli zmieniają się ministerialne wzory ofert, w CWOP prowadzone jest otwarte szkolenie w zakresie wypełniania ofert i rozliczania zadań publicznych. Tematyka szkoleń jest uzgadniana z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.</p> <p>Profesjonalizacji działań społeczników służyły też spotkania w ramach TechKlubów, prowadzone w CWOP, m.in. dotyczące grafiki komputerowej, tworzenia stron internetowych, czy kształtowania wizerunku organizacji w mediach społecznościowych.</p> <p>W CWOP prowadzone jest też indywidualne doradztwo w zakresie podstawowych aspektów działania organizacji pozarządowych, m.in. prawnych, księgowych, pozyskiwania środków i przygotowania ofert.</p>
Razem:			2 231 000			

5.1.2. Popularyzacja wiedzy o historii Suwałk i Suwalszczyzny oraz kultywowanie regionalnych tradycji

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Promocja tradycji tanecznych mieszkańców Suwałk i Suwalszczyzny – Zespół Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”	<p>Kilkuletni projekt zakłada wielokierunkową restytucję lokalnych tradycji tanecznych mieszkańców Suwałk i Suwalszczyzny. Część badawcza zakłada odtworzenie strojów, tradycji, zachowań i zwyczajów tanecznych, towarzyskich Suwałk początków XX wieku. Część widowiskowa zakłada odtworzenie tańców i tradycji balowych mieszczan suwalskich. Część popularyzatorska polega na przeprowadzeniu cyklu spotkań otwartych dla mieszkańców miasta, na których każdy będzie mógł nauczyć się odtworzonych tańców. Rezultatem projektu będzie widowisko taneczno-teatralne, w którym, prócz wyodrębnionego zespołu wykonawców będą mogły uczestniczyć wszystkie grupy społeczne miasta, realizując w ten sposób kontynuację lokalnych tradycji. Dodatkowo powstanie widowisko, jako użytkowa formuła prezentacji scenicznej tych tradycji, na potrzeby promocyjne,</p>	<p>1 200 000</p> <p>(200 000 rocznie)</p>	2015-2020	SOK	<p>2018 Zrealizowano 19 występów i animacji. Ważniejsze koncerty: 3 koncerty „Bal w Resursie Obywatelskiej”, koncert z okazji jubileuszu 95-lecia Polskiego Związku Łowieckiego, udział w Międzynarodowym Festiwalu Tetri Toli w Gruzji. Koncerty obejrzało około 4 750 osób.</p> <p>2019 Zrealizowano 2 koncerty i prezentacje: koncert „Jak dawniej bawiono się w karnawale” oraz prezentację tańca Polonez do autorskiej muzyki Szymona Markiewicza. Ponadto, tancerze zespołu wystąpili w „Strasznym dworze” obok solistów Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie (11.11.2019).</p>

		reprezentacyjne, dla turystów i gości.				2020 Zrealizowany nowy program zespołu. Składają się na niego dynamiczne i porywające kolorem tańce huculskie. Program został zaprezentowany w trakcie sierpniowych obchodów 300-lecia Miasta Suwałk.
2.	Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz promocji i ratowania zabytków.	Pomoc organizacyjna, merytoryczna i finansowa dla organizacji pozarządowych. Nagłaśnianie problematyki ochrony zabytków na terenie miasta oraz podnoszenie świadomości obywateli nt. znaczenia zabytków w utrzymaniu tożsamości społecznej. Działania te przyczynią się do wzrostu zainteresowania poprawą stanu zabytków.	w zależności od potrzeb	2015-2020	KTP	Nie zgłoszono zapotrzebowania przez NGO.
3.	Wspieranie publikacji o tematyce kulturalnej i regionalnej	Realizacja programu „Biblioteka III Wieków Suwałk” pozwoli na wykorzystanie potencjału silnego środowiska regionoznawców. Publikacje powinny być realizowane na kilku poziomach: naukowym, popularnonaukowym i popularyzatorskim. Mogą stać się one ważnym źródłem wiedzy o mieście i regionie oraz istotnym elementem ich promocji.	w zależności od potrzeb	2015-2020	KTP	2017 a) dodruk przewodnika turystycznego w j. polskim „Suwałki – przewodnik turystyczny” w nakładzie 3000 sztuk, b) wydanie przewodnika turystycznego w j. angielskim „Suwałki – przewodnik turystyczny” w nakładzie 1000 sztuk. W latach 2017–2019 wsparto w ramach pożytku publicznego publikacje tomu XVII, XVIII i XIX Rocznika Augustowsko – Suwalskiego. W 2018 r. SK KOSTROMA wydało mapę po Suwałkach i ścieżkach turystycznych. 2019-2020 W przygotowaniu są dwa wydawnictwa dotyczące Suwałk: 1. Wielka Księga 300-lecia – koszt 166.950zł 2. Suwalski Słownik Bibliograficzny. Ukończenie prac planowane jest na 2020 r. – koszt 166.212zł.
4.	Wspieranie środowisk regionoznawczych	W mieście i regionie działa liczne grono regionoznawców skupionych wokół różnych instytucji (muzeum, archiwum, WPN) i stowarzyszeń (A-STN, Stow. Przyjaciół Suwalszczyzny, itp.) posiadających duży potencjał wiedzy i możliwości. Konkretnie wsparcie ich działań poprzez wdrażanie programów i udzielanie stypendiów pozwoli na realizację badań nad miastem i regionem stymulujące w efekcie rozwój wiedzy regionalnej. Umożliwi też popularyzację wiedzy o regionie, która jest jedną z najlepszych form promocji.	w zależności od potrzeb	2015-2020	KTP	Zadanie ciągłe. W latach 2017–2020 wsparto w ramach pożytku publicznego działania środowisk regionoznawczych: 3 sesje popularnonaukowe, 1 wyprawę edukacyjną, 2 debaty historyczne oraz cykl spotkań historycznych w ramach „Małej Akademii 300-lecia Suwałk”.
Razem:			1 200 000			

5.1.3. Wdrożenie budżetu partycypacyjnego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Suwalski budżet obywatelski	Głównym celem Budżetu Obywatelskiego jest zwiększenie wpływu mieszkańców na miejskie wydatki. Głównymi korzyściami płynącymi z wprowadzenia budżetu partycypacyjnego są natomiast: budowanie poczucia współdecydowania i odpowiedzialności, za to, co dzieje się w najbliższym otoczeniu oraz rozwijanie dialogu społecznego.	2 000 000	2014-2020	Pełnomocnik/1/ngo	Zadanie realizowane cyklicznie od 2014 r. Kwoty przeznaczone w planie na Budżet y Obywatelskie oraz rzeczywiście poniesione wydatki: 2017 r. – 2.000.000 (plan) Poniesione wydatki 2 048 990,41 zł 2018 r. -2.600.000 (plan)

						Poniesione wydatki 2 572 904,40 zł 2019r.- 2.600,000 zł (plan) Poniesione wydatki 2 573 876,10 zł 2020r. - 2.600.000,00 zł (plan) Poniesione wydatki 2.410.386,84 zł
Razem:			2 000 000			

5.1.4. Rozwijanie mechanizmu partycypacji społecznej w procesach decyzyjnych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Aktualizacja platformy dotyczącej konsultacji społecznych oraz bazy danych organizacji pozarządowych	Projekt ma udoskonalić proces konsultacji społecznych w Suwałkach. Będzie temu służyła między innymi platforma cyfrowa dotycząca konsultacji społecznych oraz aktywna baza danych organizacji pozarządowych w Suwałkach. Przeprowadzone będą także szkolenia dla członków komisji konkursowych.	bez kosztów	2015-2020	Pełnomocnik/ngo	<p>Ogłoszenia o wszystkich miejskich konsultacjach społecznych i ich wynikach są zamieszczane tutaj: http://bip.um.suwalki.pl/organizacje_pozarządowe_sek/OP_konsultacje_społeczne_sek/</p> <p>Oprócz tego bieżące informacje dotyczące konsultacji z organizacjami i Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego można znaleźć w zakładce poświęconej organizacjom pozarządowym na stronie Miasta Suwałki: https://um.suwalki.pl/mieszkaniec/aktualnosci,4160, zaś informacje o konsultacjach ze wszystkimi mieszkańcami na stronie Miasta Suwałki.</p> <p>Każdorazowo informacje o konsultacjach są też wysyłane mailingiem do organizacji pozarządowych.</p> <p>W latach 2013-2019 funkcjonowała także strona internetowa www.konsultacje.suwalki.eu</p> <p>Obecnie informacje te można znaleźć w BIP i w zakładce poświęconej organizacjom. Te adresy są użytkownikom lepiej znane i często odwiedzane.</p> <p>Baza danych o suwalskich organizacjach pozarządowych również funkcjonuje w zakładce poświęconej organizacjom pozarządowym na stronie Miasta Suwałki pod adresem: https://um.suwalki.pl/mieszkaniec/baza-organizacji-pozarządowych,4115.</p> <p>Jest aktualizowana przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.</p>
2.	Przeprowadzanie konsultacji społecznych	Sukcesywne zwiększenie liczby prowadzonych konsultacji społecznych oraz zagadnień objętych konsultacjami np. o projekty techniczne ulic.	bez kosztów	2015-2020		<p>Z organizacjami pozarządowymi oraz Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego regularnie są prowadzone konsultacje nie tylko dokumentów dotyczących współpracy organizacji z suwalskim samorządem (jak coroczny program współpracy, czy program rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii) ale również strategicznych dokumentów miejskich, dotyczących m.in. budżetu obywatelskiego, strategii i programów społecznych, strategii rozwoju miasta, programu rewitalizacyjnego).</p>

Cel operacyjny 5.2. Intensyfikacja współpracy w sieciach krajowych i międzynarodowych

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

5.2.1. Rozwój współpracy w ramach Suwalskiego Obszaru Funkcjonalnego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Zacieśnienie współpracy z samorządami gmin ościennych	Współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego pozwoli na realizację wspólnych zamierzeń inwestycyjnych jak również przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania potencjału całego regionu.	w zależności od potrzeb	2014-2020	RFZ	Zadanie realizowane na bieżąco.
2.	Realizacja wspólnych projektów inwestycyjnych z gminami ościennymi	Wspólna realizacja projektów inwestycyjnych z gminami ościennymi umożliwiających lepsze wykorzystanie posiadanych walorów np. w dziedzinie turystyki poprzez budowę ścieżek rowerowych, narciarskich, wspólnych produktów turystycznych.	w zależności od potrzeb	2014-2020	RFZ	Zadanie realizowane na bieżąco.

5.2.2. Rozwój współpracy w ramach Platformy EGO SA

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wzmacnianie współpracy w ramach EGO SA	Oznakowanie, promocja i komercjalizacja markowych produktów turystycznych opracowanych w ramach realizacji projektu „Platforma Współpracy EGO SA”.	w zależności od potrzeb	2014-2020	RFZ/BPM/KTP	2017-2019 Markowe produkty turystyczne EGO SA były promowane na krajowych i zagranicznych targach turystycznych.

5.2.3. Rozwój inicjatyw klastrowych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wspieranie powstania inicjatyw klastrowych	Istotą powołania klastra jest stworzenie sieci współpracy pomiędzy różnego typu podmiotami działającymi w regionie w ramach tych samych branż co pozwala w krótszym czasie osiągnąć wzrost konkurencyjności i innowacyjności danej gospodarki. Poszerzając tę grupę o jednostki naukowe, władze lokalne i regionalne oraz inne podmioty można osiągnąć znacznie lepsze rezultaty współpracując ze sobą, niż prowadząc walkę konkurencyjną. Władze miasta będą wspierały inicjatywy klastrowe, a instytucje miejskie będą uczestniczyły i wspierały w klastarach.	w zależności od potrzeb	2014-2020	RFZ/KS	Do roku 2017 w miarę aktywnie działał Klastr Marek Turystycznych Polski Wschodniej w Sercu natury zrzeszający przedsiębiorców z branży turystycznej województw: podlaskiego i warmińsko – mazurskiego. Zainteresowanie podmiotów z Suwałk i Suwalszczyzny tym klastrem było znikome. Wśród członków byli jedynie SIRT, WOSiR „Szelmant” i Hotel „Szyszko”. Miasto będzie wspierać i angażować się w utworzenie klastra energetycznego.

5.2.4. Wspieranie współpracy szkół, instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz firm z podmiotami zagranicznymi, zwłaszcza z Litwy, Białorusi i Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Kontynuacja współpracy z partnerami ze Wschodu	Celem projektu jest zbudowanie platformy współpracy kulturalnej z instytucjami i organizacjami kulturalnymi z państwami ościennymi oraz państwami regionu Morza Bałtyckiego. Docelowo współpraca	w zależności od potrzeb	2014-2020	BPM O, S NGO, KSP	2017 - w Galerii Jednego Obrazu w Suwałkach zainstalowano wystawę prac Marii Kazancewej i Michała Sołdatienkowa z Czerniachowska,

		<p>będzie opierała się na rzeczywistej wymianie kulturalnej i zaspokajaniu potrzeb wymiany doświadczeń wszystkich społeczności.</p>			<ul style="list-style-type: none"> - odbyła się V edycja Konkursu Recytatorskiego „Naszej Matce Polsce” w Czerniachowsku. W jury konkursu uczestniczyła suwalska autorka poezji dla dzieci; - odbył się I Młodzieżowy (polsko – rosyjski) Plener Malarski ART- INSPIRACJE w Suwałkach, - taneczna grupa folklorystyczna ROKVA z Poti uczestniczyła w Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Tańca Dzieci i Młodzieży "Muszelki Wigier", - dzieci i młodzieży z Domu Polskiego w Czerniachowsku uczestniczyła w Suwalskim Jarmarku Folkloru, - wystawa pn. „Mistrzowie polskiego rysunku” w Narodowym Muzeum Sztuk Pięknych w Mińsku na Białorusi, rysunki m.in.: A. Wierusza-Kowalskiego, R. Kochanowskiego, Cz. Tańskiego, - ZPiT „SUWALSZCZYŻNA” wystąpił z koncertami w środowisku polonijnym na Litwie: Troki, Wilno, Zułów. I wziął udział w uroczystościach z okazji Święta Wojska Polskiego - Muzeum Okręgowe w Suwałkach zorganizowało IV Międzynarodowy Plener Rzeźbiarski „Teatr” Suwałki z udziałem artystów z Polski, Litwy, Białorusi i Ukrainy, - reprezentacje kuchni z Amaty z Łotwy, z Prużan na Białorusi, z Gusiewa w Obwodzie Kaliningradzkim FR, łotewski zespół ludowy „ORE”, grupa folklorystyczna „Svaja” z Wilna i Zespół folklorystyczny „Rondo” z Gusiewa wzięły udział Konkursie Kulinarnym „Sąsiedzi przy stole”. - wystawa prac 33 artystów z Alytusa (malarstwa, grafiki, fotografii i innych form sztuki) w Suwałkach, - wernisaż wystawy suwalskich artystów plastyków w Alytusie; <p>2018</p> <ul style="list-style-type: none"> - chór dziecięcy „Ritsik” Szkoły Muzycznej Võru wystąpił z koncertem w PSM I i II stopnia w Suwałkach, - zespół „Suwalskie Starszaki” uczestniczył w XVII Dniach Kultury Polskiej w Czerniachowsku, - uczniowie i nauczyciele ze Szkoły Artystycznej z Czerniachowska uczestniczyli w II Plenerze Malarskim „ART INSPIRACJE 2018” organizowanym przez SOK, - dwoje artystów plastyków z Alytusa uczestniczyło w międzynarodowych warsztatach malarsko-fotograficznych organizowanych przez SOK w Suwałkach, - żeński chór z Võru (35 os.) wystąpił z koncertem w kościele Ewangelicko-Augsburskim p.w. Świętej Trójcy w Suwałkach, - delegacja przedstawicieli kuchni regionalnej i lokalnych producentów żywności z Suwałk wzięła udział w Festiwalu Kulinarnym w Zaube, (Amata) na Łotwie, - delegacja z Waren/ Müritz wzięła udział w V Międzynarodowym Konkursie Kulinarnym „Sąsiedzi przy stole”. W konkursie udział wzięły też zespoły z Amaty na Łotwie, z Wisztyńca na Litwie oraz z Bolci na pograniczu polsko-litewsko-rosyjskim, - przedstawiciele warsztatów terapii zajęciowej z Marijampola (9 os. i z dps w Prienai (10 os.)), wzięli udział w XV Międzynarodowych Animacjach Teatralnych w Suwałkach, - ZPiT „Suwalszczyzna” wraz z Kapelą wzięły udział w Festiwalu
--	--	---	--	--	---

						<p>Sztuki Tetri Tolia w Batumi w Gruzji. 2019 - ZPiT Suwalszczyzna wystąpił z koncertem w okazji XVIII Dni Kultury Polskiej w Czerniachowsku, - Studio Piosenki i Tańca DOTYK wystąpiło w programie z okazji uroczystego otwarcia placu miejskiego w Võru, - artyści fotograficy z Alytusa i z Võru w uczestniczyli w warsztatach fotografii, grafiki, rysunku i malarstwa „Sztuka Bez Granic” w Suwałkach, - grupa GOLDIES OLDIES działająca przy SOK wystąpiła z koncertem w czasie Dni Võru, - zespół Studia Piosenki i Tańca DOTYK i ośmioro wokalistów z Zespołu Wokalnego Świetlik wzięły udział w Międzynarodowym Festiwalu Sztuki Tetri Tolia w Batumi. Opis realizacji działań przedstawiano w sprawozdaniach dot. współpracy z zagranicą. 2020 Rok 2020 był rokiem pandemii COVID-19. Od 13-go marca w Suwałkach, jak w całej Polsce zaczął obowiązywać stan zagrożenia epidemicznego i liczne ograniczenia. Odwołano zaplanowane wizyty i zaproszenia, wydarzenia kulturalne i sportowe. Poza nielicznymi wyjątkami, działania z miastami partnerskimi nie były realizowane. Miasta partnerskie i współpracujące również odwołały zaproszenia na swoje tradycyjne święta organizując je, podobnie jak w Suwałkach, jedynie w wymiarze lokalnym. Nową formą kontaktów były krótkie filmiki video z życzeniami dla mieszkańców. Blok takich życzeń został wyemitowany na telebimie w parku Konstytucji 3-go Maja w ramach programu Dni Suwałk. Prezydent Miasta Suwałk również nagrywał życzenia, które wysłano do poszczególnych miast.</p>
2.	Rozwój współpracy z partnerami zagranicznymi.	Kontakty z partnerami zagranicznymi, w tym miastami partnerskimi Suwałk, oraz wymiana doświadczeń z różnych dziedzin życia posłużą kreowaniu pozytywnego wizerunku Suwałk, lepszemu zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. realizację wspólnych przedsięwzięć z zakresu kultury, sportu, turystyki, edukacji, ochrony środowiska, gospodarki i in. w tym również w ramach projektów realizowanych przy wsparciu Unii Europejskiej.	w zależności od potrzeb	2014-2020	<p>BPM/ RFZ/ O/OŚiR/ SOK/ SIRT, SOT/ i inni</p>	<p>2017 - delegacja z Suwałk uczestniczyła w Dniach Poti w Gruzji, podpisano tam list intencyjny o współpracy miast Suwałki i Poti, 5 sierpnia 2017 r. podczas Dni Suwałk podpisano list intencyjny o współpracy miast Suwałki i Tarnopola na Ukrainie, Udział Miasta Suwałki w projekcie, Program Europa dla Obywateli: 1/ „Małe rynki w Centrum gospodarki UE”, 26-30 lipca delegacja z Suwałk, w tym artystki z pracowni plastycznej CENTRUM – SOK oraz reprezentantka Studia Piosenki Świetlik w Suwałkach uczestniczyły w warsztatach projektowych w Vecbiealga na Łotwie. 2018 Udział Miasta Suwałki w projektach, Program Europa dla Obywateli: 1/ „Sojusz partnerski na rzecz solidarności społecznej w działaniu”, 8-12 marca 2018 r. spotkanie projektowe miast partnerskich w Uri we Włoszech; 2/ „Małe rynki w sercu gospodarki UE”, 16-21 maja 2018 r. wydarzenie projektowe w Casalborgone, we Włoszech. 2019 Realizacja projektu „Healthy Boost”- Pobudzenie międzysektorowej współpracy na rzecz zdrowia i dobrego samopoczucia w miastach. Healthy Boost to projekt dotyczący współpracy międzysektorowej w miastach oraz między władzami miejskimi, mieszkańcami miast i MŚP oraz innymi zainteresowanymi stronami. Projekt jest</p>

						<p>finansowany przez Region Morza Bałtyckiego Interreg. Wraz z 14 partnerami z siedmiu różnych krajów poszukuje metod i narzędzi umożliwiających lepszą współpracę międzysektorową w celu innowacyjnego podejścia do promocji zdrowia.</p> <p>6-7 września 2019 r. ZPiT Suwalszczyzna wzięła udział w Festiwalu Kultury Polskiej w Rezekne na Łotwie,</p> <p>11-15 września 5 os. ze Studia Piosenki Beciaki w Suwałkach wzięła udział w I międzynarodowym konkursie muzyki i tańca „Calabria i świat” we Włoszech,</p> <p>Udział Miasta Suwałki w projekcie, Program Europa dla Obywateli: 1/ „Debata społeczna pt. „Zero plastic in Europe” i udział delegacji z Suwałk w wydarzeniu projektowym w Vimercate, Włochy w dn.18-22 września;</p> <p>Opis realizacji działań przedstawiano w sprawozdaniach dot. współpracy z zagranicą.</p> <p>2020</p> <p>W 2020 roku współpracowano z Urzędem Miejskim w Alytusie w celu przygotowania do realizacji projektu pn. „Bądź aktywny – bądź zdrowy – II etap”, który uzyskał dofinansowanie ze środków UE w ramach Programu Interreg V-A 2014–2020. Ponadto Muzeum Okręgowe Muzeum Okręgowe w Suwałkach rozpoczęło realizację projektu „Cross border poetry – painting that speaks” – „Poezja transgraniczna – malowane słowami”, dofinansowanego ze środków programu Interreg Litwa-Polska. Głównym beneficjentem jest Muzeum Okręgowe w Suwałkach, a partnerami są: Muzeum w Alytus oraz Muzeum w Łódzkiej. (szczegółowy opis projektu znajduje się tab.2.3.3 pkt.5 str.37)</p> <p>W dniach 11-16 stycznia 2020 r. 4 nauczycieli z SP 11 w ramach wizyty studyjnej odwiedziło Waren (Müritz). Była to wizyta przygotowawcza do wymiany młodzieży planowanej na maj 2020 r. w ramach projektu w ramach programu Erasmus + realizowanego wspólnie z Friedrich Dethloff Schule z Waren (Müritz). Jednak ze względu na pandemię COVID-19 wyjazd młodzieży nie doszedł do skutku.</p> <p>Suwalski Ośrodek Kultury w partnerstwie z Fundacją Notodden Blues Festival pozyskał ponad półtora miliona złotych (354,445,63 Euro) z Mechanizmu Finansowego EOG na realizację Suwałki Blues Festival 2021. Projekt pn.: „Suwałki Blues Festival – czynnik rozwoju społecznego i gospodarczego miasta Suwałk”. W ramach projektu planowana jest organizacja 14.Suwałki Blues Festival 2021.</p>
3.	Ukierunkowanie promocji turystycznej i kulturalnej na Obwód Kaliningradzki i Litwę.	Promocja turystyczna i kulturalna (przede wszystkim Suwałki Blues Festival) na targach turystycznych JANTUR w Kaliningradzie i Adventur w Wilnie poprzez zorganizowanie stoiska Miasta Suwałki na wymienionych targach.	w zależności od potrzeb	2014-2020	KTP	<p>W latach 2017-2019 we współpracy z SOK Miasto Suwałki zorganizowało wspólne stoisko promocyjno- informacyjne na targach turystycznych JANTUR w Kaliningradzie, podczas których promowano między innymi Suwałki Blues Festival.</p> <p>W 2019 r. Miasto Suwałki wraz z oddelegowaną osobą z CIT uczestniczyło w targach turystycznych ADVENTUR w Wilnie.</p> <p>W 2020 z uwagi na stan epidemiologiczny targi turystyczne nie odbyły się.</p>

5.2.5. Kontynuacja współpracy z podmiotami z regionu Morza Bałtyckiego

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Kontynuacja współpracy w ramach sieci Innovation Circle Network	O tym, jakie będą kierunki współpracy decydują uczestnicy sieci na dorocznych konferencjach, odbywających się w poszczególnych miastach. W 2013 roku uczestnicy sieci jako główną dziedzinę przyszłej współpracy wskazali rewitalizację, łączącą działania inwestycyjne ze społecznymi. Realizacja wspólnych projektów i międzynarodowych wydarzeń z udziałem partnerów sieci współpracy ICN.	w zależności od potrzeb	2014-2020	BPM	<p>2017 8-10 listopada 2017 r. odbyła się w Suwałkach 10. Roczna konferencja Innovation Circle Network pn.: „Attractive towns in a free Europe”. Uczestnikami byli partnerzy z krajów Regionu Morza Bałtyckiego.</p> <p>2018 26-28 czerwca wizyta studyjna dyrektorów szkół, nauczycieli i administracji z Jelgawy, Łotwa w Suwałkach; 9-14 września Planning Aid for Scotland, (PAS) – w ramach współpracy ICN zorganizował Międzynarodowy Obóz młodzieżowy w Galashiels w Szkocji, pod hasłem: “Moje miasto: przeszłość, teraźniejszość, przyszłość”. Udział 5 uczniów wraz z nauczycielem j. angielskiego I LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Konopnickiej w Suwałkach; 21-23 listopada 2018 r. udział w rocznej konferencji ICN: „Green smart mobility = green smart growth” w Tallinnie.</p> <p>2019 18 czerwca wizyta studyjna w Suwałkach - delegacja dyrektorów szkół, nauczycieli i pracowników administracji z Jelgawy na Łotwie, 20-22 listopada udział w rocznej konferencji ICN: „Global goals and local challenges – sustainable communities and green tourism” .</p> <p>2020 16 grudnia 2020 r. odbyło się roczne spotkanie ICN on-line. Uczestniczyło w nim 25 osób, w tym 3 os. z Suwałk. Dyskutowano m.in. o tym, jak Covid-19 zmienił współpracę i relacje międzynarodowe oraz przeprowadzono kilka prezentacji nt: Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Suwałk do 2030 roku, Szkocja po brexit’cie – implikacje i wpływ na współpracę międzynarodową, Łotwa – nowa reforma administracji 2021r., Miasto Fredrikstadt – stare miasto, Region Planistyczny Zemgale, Łotwa.</p> <p>2019-2021 Realizacja projektu „Healthy Boost”- Pobudzenie międzysektorowej współpracy na rzecz zdrowia i dobrego samopoczucia w miastach. Healthy Boost to projekt dotyczący współpracy międzysektorowej w miastach oraz między władzami miejskimi, mieszkańcami miast i MŚP oraz innymi zainteresowanymi stronami. Projekt jest finansowany przez Region Morza Bałtyckiego Interreg. Wraz z 14 partnerami z siedmiu różnych krajów poszukuje metod i narzędzi umożliwiających lepszą współpracę międzysektorową w celu innowacyjnego podejścia do promocji zdrowia.</p>

Cel operacyjny 5.3 Zintegrowane działania promocyjne na rzecz budowania konkurencyjności gospodarczej

Kierunki działań i zadania realizacyjne:

5.3.1. Stworzenie zintegrowanego systemu promocji gospodarczej i turystycznej

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Publikacje - Przewodnik dla przedsiębiorcy, katalog inwestycyjny	Prezentacja potencjału inwestycyjnego miasta w atrakcyjnej i przystępnej formie papierowej i elektronicznej. Publikacje nt. korzyści wynikających z inwestowania w Suwałkach w krajowej prasie fachowej. Publikacja przewodnika przedsiębiorcy po Suwałkach – jak zacząć i prowadzić działalność gospodarczą w Suwałkach.	20 000	2015-2020	RFZ	Aktualizacja i druk informatora inwestycyjnego w 2017 r. W 2020r. przeprowadzono aktualizację i druk informatora inwestycyjnego. Uzyskanie zgody od PAIiIZ oraz Ministerstwa Gospodarki na wykorzystanie istniejących poradników dla przedsiębiorców w wersji polskiej i angielskiej strony UM, aktualizacji promocyjnego filmu inwestycyjnego miasta w 4 wersjach językowych (czerwiec 2016 r.).
2.	Działania promocyjne we współpracy z samorządem gospodarczym	Promocja suwalskich przedsiębiorców w miastach partnerskich Suwałk (we współpracy z samorządem gospodarczym); Wspólne akcje promujące zachowania i postawy przedsiębiorcze samorządu gospodarczego suwalskich przedsiębiorców i Miasta Suwałk (we współpracy z samorządem gospodarczym).	20 000	2015-2020	RFZ	Działanie realizowane. Wdrożenie działań naprawczych dot. ulepszenia strony internetowej m.in. poprawa zakładki dla „przedsiębiorcy”, stworzenie spójnej oferty dot. obecnych terenów inwestycyjnych miasta, stworzenie zakładki dla inwestora” w języku angielskim i rosyjskim, zamieszczenie aktualnego folderu inwestycyjnego na stronie (w polskiej, angielskiej i rosyjskiej wersji językowej). Przekazywanie BPM informacji i artykułów do publikacji w zakładce „dla inwestora”. Aktualizacja bazy przedsiębiorców na stronie UM, pozyskiwanie nowych wpisów do bazy. Aktualizacja filmu inwestycyjnego miasta w 4 wersjach językowych (polskiej, angielskiej, rosyjskiej i niemieckiej). Promocja gospodarcza poprzez strony internetowe (m.in. terenyinwestycyjne.info), dostępne bazy ofert inwestycyjnych (np. COI Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego), portale internetowe oraz w prasie specjalistycznej. Miasto do 2019 r. posiadało wizytówkę inwestycyjną na portalu tereny inwestycyjne.info – jej zasięg wynosił ponad 200 unikalnych odsłon przy czasie wizyty ok 5 min. Uzyskanie tytułu Samorząd Przyjazny MŚP (12.10.2015 r.). Organizacja spotkań suwalskiego środowiska biznesowego (20.10.2014 r. i 8.10.2015r., 13.02.2017 r.), z spotkania z Ministrem Rozwoju (12.02.2016 r.) w Parku Naukowo-Technologicznym w Suwałkach obejmujących m.in. wręczenie suwalskim przedsiębiorcom 4 Srebrnych Krzyży Zasługi za działalność na rzecz społeczności lokalnej nadanych postanowieniem Prezydenta RP oraz 10 Odznak Honorowych Ministra Gospodarki za Zasługi dla Rozwoju Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej, spotkania dla przedsiębiorców 27 lutego 2018 r. ws. Rail Baltica, współpraca w ramach gali Orły Biznesu WPROST (06.04.2018 r.), organizacji Podlaskiego Forum Gospodarczego (posiedzenia w Suwałkach organizowane były w latach: 2015, 2016, 2018 i 2019) współorganizacja cyklicznego wydarzenia Forum Biznesowe Pogranicza. Ponadto, Miasto Suwałki było partnerem VI Wschodniego Kongresu Gospodarczego (25-26 września 2019 r.), współpracowało w Izba w organizacji wydarzenia

						edukacyjno-oświatowego - Dni Przedsiębiorczości. 5 grudnia 2019 r. Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego we współpracy z Miastem Suwałki przeprowadziła w mieście wizytę studyjną w Suwałkach dla przedstawicieli władz oraz przedsiębiorców z Republiki Białorusi.
3.	Suwalski znak jakości - konkurs	Konkurs byłby prowadzony we współpracy z samorządem gospodarczym przedsiębiorców. Nagrodą w konkursie byłoby przyznanie laureatom prawa do posługiwania się przez rok specjalnym znakiem, świadczącym o jakości danej usługi/produktu. Znak byłby przyznawany przez Kapitułę, w której skład wchodziłoby przedstawiciele Miasta oraz przedsiębiorców. Celem konkursu jest wypromowanie produktów suwalskich firm na rynku krajowym i zagranicznym.	10 000	2015-2020	RFZ	Działanie realizowane. Opracowana została koncepcja specjalnej nagrody przysługującej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie miasta Suwałki, których nagradzane produkty lub usługi są przedmiotem własnej działalności i cieszą się uznaniem konsumentów w ramach Nagrody Prezydenta miasta Suwałk „Włócznia Jaćwingów” (rozszerzone na pełne grono laureatów Włóczni). Pierwsza nagroda została przyznana w 2015 r. (p. Adam Ołów), druga w 2016 r. (p. Adam Galas). W 2017 r. Włócznię w tej kategorii zdobył p. Bogdan Dojnikowski, właściciel Zakładu Wyrobów Metalowych Dojnikowscy Spółka Jawna z siedzibą w Suwałkach. W 2018 r. laureatem w tej kategorii była firma Recman (Pan Roman i Pan Jerzy Tulwin) a w 2019 r. Firma Racis Development – Pan Szymon Racis. Stworzony został logotyp i księga jakości znaku „Włócznia Jaćwingów”
4.	Udział w imprezach targowych	Udział w imprezach targowych krajowych i zagranicznych (w ramach instrumentów oferowanych np. przez PAIIZ, Urząd Marszałkowski), w tym także imprezach branżowych (np. targi CEBIT w Hannoverze).	20 000	2014-2020	RFZ	Przedstawiciele RFZ wzięli udział w Międzynarodowych Targach Budowlanych i Wnętrzarskich Warsaw Bulid (18-20 września 2014 r.) – na stoisku zorganizowanym przez UM ofertę swoich firm prezentowali przedstawiciele lokalnych firm suwalskich z branż tematycznych wydarzenia oraz SSSE. Materiały promocyjne miasta Suwałki były prezentowane na branżowych stronach internetowych i w czasopismach branżowych (m.in. ternyinwestycyjne.info, inwestujwgmnie.pl, coi.wrotapodlasia.pl (Urząd Marszałkowski), podlaskie.strefabiznesu.pl, miasta.pl (Związek Miast Polskich), Wprost.pl, „Business in Poland”, „Business & Opportunities”). Materiały promocyjne miasta Suwałki były prezentowane podczas delegacji Klubu Radców Handlowych i Krajowej Izby Gospodarczej (2015), przekazywane i prezentowane na branżowych targach budowlanych Mosbuild w Moskwie (5-8.04.2016 r.), targach branży budowlanej BUDPRAGRES (2016 r.) w Mińsku na Białorusi, podczas wizyty ambasadorów w Białymstoku (2016), Wschodniego Kongresu Gospodarczego (edycje 2017 i 2019), Gali Orłów „WPROST” w 2018 r. oraz na wszystkich 4 edycjach Forum Biznesu Pogranicza. Materiały były prezentowane również w ramach delegacji zagranicznych i wizyt studyjnych miast partnerskich (min. 10), do promocji przez BPM i sekretariat Prezydenta Miasta Suwałk..
5.	Współpraca z PAIIZ - kontynuacja	Zacieśnienie współpracy z PAIIZ w ramach podpisanego porozumienia o współpracy.	bez kosztów	2014-2020	RFZ	Działanie realizowane W 2018 r. na wniosek PAIH Miasto wzięło udział w promocji internetowej wydarzenia PAIH EXPO 2018. Po likwidacji WPHI RFZ przesłał dane kontaktowe z informacją o możliwości współpracy do nowo utworzonych ZBH w Wilnie i

						Mińsku (2018 i 2019 r., WPFI w Obwodzie Kaliningradzkim zostało zastąpione przez ZBH w Moskwie i nie były tam wysyłane ww. wiadomości).
6.	Działalność Transgranicznego Centrum Obsługi Eksportera i Inwestora	Funkcjonowanie w strukturach Urzędu Miejskiego Transgranicznego Centrum Obsługi Eksportera i Inwestora, jednostki odpowiedzialnej za intensyfikację kontaktów handlowych w przygranicznym obszarze Polski i Litwy.	60 000 (10 000 rocznie)	2015-2020	RFZ	Działanie realizowane. Jeden pracownik UM pełni funkcję związaną z realizacją zadań TCOiiE. W ramach TCOiiE prowadzony jest bieżący kontakt z przedsiębiorcami i IOB (IPG, SSSE itp.) m.in. odpowiedzi na zapytania przedsiębiorców/inwestorów dot. możliwości inwestycyjnych w mieście, promocja wydarzeń tematycznych skierowanych do tej grupy.
Razem:			130 000			

5.3.2. Utworzenie, rozwój i promocja produktów turystycznych

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Prowadzenie Centrum Informacji Turystycznej przy ul. Hamerszmita 16 w Suwałkach	W ramach otwartego konkursu na realizację zadań publicznych w zakresie turystyki, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży zostanie zrealizowane zadanie dotyczące prowadzenia Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach. W roku 2015 prowadzeniem CIT zajmuje się Suwalska Izba Rolniczo-Turystyczna.	109 000	2015	KTP	W 2017 r. CIT był prowadzony przez SIRT. W latach 2018 – 2019 wspólnie przez Stowarzyszenie Kulturalne „Kostroma” i Fundację Rozwoju Regionu Gołdap. Podmioty prowadzące CIT zostały wyłonione w wyniku otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i pożytku publicznego. W 2020 r. Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach było prowadzone przez Stowarzyszenie Kulturalne KOSTROMA w Suwałkach oraz Suwalskie Stowarzyszenie Mangi, Anime, Fantastyki i RPG „Mroczne Bractwo” w Suwałkach na podstawie umowy na realizację zadania publicznego pn. „CIT Suwałki” podpisaną z Miastem Suwałki w dniu 10 stycznia 2020 roku w otwartym konkursie ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego na rzecz mieszkańców Suwałk w zakresie turystyki i krajoznawstwa na prowadzenie Centrum Informacji Turystycznej w latach 2020 – 2021. Ponadto Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach reprezentowało Miasto Suwałki w Międzynarodowych Targach Turystycznych TOUREST w Tallinie w dniach 7-9 lutego 2020 r. na stoisku województwa podlaskiego.
2.	Działania prowadzone przez Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach	Prowadzenie „Klubu Podróżnika” w Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach w celu aktywizacji turystycznej mieszkańców Suwałki i rozbudzania zainteresowania wyprawami, podróżami, rajdami turystycznymi i „odkrywaniem na nowo Suwalszczyzny”	27 000	2015 - 2020	KTP, SOK,	Zadanie jest realizowane W latach 2017-2019 zorganizowano 21 spotkań z lokalnymi podróżnikami. 2020 Ze względu na pandemię koronawirusa – covid-19, zajęcia w Klubie Podróżnika zostały zawieszane.
3.	Współpraca z organizatorami turystycznymi z Suwałk i Suwalszczyzny w celu opracowania wspólnej oferty i produktów turystycznych.	Przygotowanie i komercjalizacja markowych produktów turystycznych i opracowanie oferty produktowej na każdą porę roku, promocja oferty na targach turystycznych, eventach promocyjnych, podczas study tourów i study press oraz wprowadzenie jej w obieg zintegrowanego systemu informacji turystycznej.	w zależności od potrzeb	2014-2020	KTP i firmy z branży turystycznej	2017 Organizacja przez Miasto Suwałki stoiska informacyjno – promocyjne „Pogodne Suwałki” na XX Międzynarodowych Targach Turystycznych „Jantour-2017” w Kaliningradzie w dniach 13-15.04.2017 r. Ponadto Miasto Suwałki uczestniczyło w charakterze podwystawcy na stoisku województwa podlaskiego (zorganizowanym przez Podlaską Regionalną Organizację Turystyczną w Białymstoku) w: -Targach Regionów i Produktów Turystycznych TOUR SALON w

						<p>Poznaniu w dniach 17-19.02.2017 r. - Targach Turystyki Weekendowej „Atrakcje Regionów” w Chorzowie w dniach 2-4.06.2017 r.</p> <p>2018 Organizacja stoiska promocyjno-informacyjne Miasta Suwałki na następujących krajowych i zagranicznych turystycznych: - 25. Międzynarodowych Targach Turystycznych „Balttour 2018” w Rydze (Łotwa) w dniach 2-4.02.2018 r. - 24. Międzynarodowych Targach Turystyki GLOBalnie 2018 w Katowicach w dniach 22-25.03.2018 r. - XXI Międzynarodowych Targach Turystycznych „JANTUR: Turystyka, Sport, Wypoczynek 2018” w Kaliningradzie (Federacja Rosyjska) w dniach 5-7.04.2018 r. - Targach Turystyki Weekendowej „Atrakcje Regionów” w Chorzowie w dniach 18-20.05.2018 r. (wspólnie z Miastem Augustów).</p> <p>2019 Organizacja stoiska promocyjno-informacyjne Miasta Suwałki na następujących krajowych i zagranicznych turystycznych: - Międzynarodowych Targach Turystycznych i Aktywnego Wypoczynku „Adventur 2019” w Wilnie (Litwa) w dniach 25-27.01.2019 r. - 26. Międzynarodowe Targi Turystyczne „Balttour 2019” w Rydze (Łotwa) w dniach 1-3.02.2019 r. - 25. Międzynarodowych Targach Turystyki GLOBalnie 2019 w Katowicach w dniach 29-31.03.2019 r. - XXII Międzynarodowych Targach Turystycznych „JANTUR Turystyka, Sport, Wypoczynek 2019” w Kaliningradzie (Federacja Rosyjska) w dniach 1-13.04.2019 r.</p> <p>2020 1) We współpracy z branżą turystyczną wydano informator turystyczny na 2020 rok „300 lat Suwałki” z ofertą turystyczną Suwałk i Suwalszczyzny w nakładzie 5 tys. egz. w języku polskim i angielskim. 2) W współpracy z PROT w Białymstoku wyprodukowano i wyemitowano w dniach 5 i 12 czerwca na antenie TV3 Białystok 9 minutowy film promocyjny „Czas na Podlaskie, w kontakcie z naturą” dotyczący największych atrakcji turystycznych, walorów przyrodniczych, historii i infrastruktury turystycznej Suwałk i Suwalszczyzny. 3) Wspólna oferta turystyczna Suwałk i Suwalszczyzny była promowana na zagranicznych targach turystycznych w Tallinie oraz w trakcie wirtualnych Dni Polski w Pradze w dniach 21 – 26 czerwca i na czeskim portalu internetowym i na facebooku All4 Camper, 4) oferta turystyczna Miasta Suwałki została umieszczona w katalogu produktowym „Czas na Podlaskie. Suwalszczyzna” (materiał elektroniczny „ Podlaskie: Dostępne” (turystyka dla osób z niepełnosprawnościami), ofertę Eurocampingu nr 133 w Suwałkach umieszczono w wydawnictwie „Kamperem przez Podlaskie” 5) nagrano w Suwałkach w dniu 13.06.2020 roku odcinek do cyklu programu TVP „Poland in Undiscovered”, w ramach promocji walorów turystycznych Polski poza jej granicami, gdzie promowano dorobek historyczny i kulturowy miasta, atrakcje turystyczne –</p>
--	--	--	--	--	--	--

						rekreacyjne, różnorodność religijną, a także kulinaria. 6) Centrum Informacji Turystycznej regularnie zbierało od przedsiębiorców turystycznych materiały promujące produkty i oferty turystyczne oraz udostępniało je turystom.
4.	Informacja turystyczna i rozbudowa systemu informacji wizualnej dla turystów.	Stworzenie zintegrowanego systemu informacji turystycznej poprzez włączenie do miejskiego systemu informacji turystycznej nowych punktów np. przy eurocampingu, Aquaparku, i innych. Wdrożenie jednolitego systemu oznakowania turystycznego w mieście.	w zależności od potrzeb	2014-2020	KTP/ OSiR/ SOT/ SiRT/ inne	W latach 2017 – 2019 zorganizowano stoiska informacyjno-promocyjne „Pogodne Suwałki” podczas miejskich imprez plenerowych: Suwałki Blues Festival, Suwalski Jarmark Folkloru, Jarmark Kamedulski, Międzynarodowy Konkurs Kulinarny „Śąsiedzi przy stole” oraz podczas innych wydarzeń odbywających się w Suwałkach i okolicy. Od 2018 r. wprowadzono jednolity system komunikacji z turystami poprzez uruchomienie strony www.pogodnesuwalki.pl . W 2019 r. ustawiono 20 tabliczek z oznakowaniem dojazdu do CIT. W sierpniu 2020r. zorganizowano stoisko informacyjno – promocyjne „Pogodne Suwałki” na bulwarach nad Czarną Hańczą podczas obchodów 300 – lecia Suwałk. W przestrzeni publicznej Suwałk zamontowano 9 nowych tablic zawierających informację turystyczną i aktualny plan Suwałk. Tablice umieszczono w następujących punktach miasta: - ul. Wojska Polskiego (stacja paliw ORLEN); - ulica Wojska Polskiego (koło Ośrodka Sportu i Rekreacji); - ul. Ks. K. Hamerszmita (w pobliżu CIT); - ul. Kolejowa (przy dworcu PKP); - ul. Utrata (przy dworcu PKS); - ul. Wigierska (koło PWSZ); - skrzyżowanie ulic: Sejneńskiej i 1 Maja (w pobliżu targowiska miejskiego). W celu komunikacji z turystami założono kanał Pogodne Suwałki na portalu Instagram.
5.	Aktualizacja „Strategii Promocji Miasta Suwałki na lata 2010-2015”,	Aktualizacja dokumentu: „Strategia Promocji Miasta Suwałki na lata 2010-2015”, przy współpracy z miejscowymi organizatorami turystyki i innymi podmiotami, z uwzględnieniem promocji gospodarczej miasta.	w zależności od potrzeb	2015-2020	BPM/ OSiR/ SOT/ SiRT/RFZ inne	Strategia Promocji Miasta Suwałki na lata 2016 -2020 została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej NR XIX/210/2016 z dnia 27.04.2016 r. Zadania wynikające ze strategii zostały zrealizowane.
6.	Przygotowanie i realizacja programu integrującego działania promocyjne miasta i marki turystycznej Suwalszczyzny we współpracy z samorządami i innymi podmiotami.	Aktualizacja strategii promocji przy współpracy z miejscowymi organizatorami turystyki, sąsiednimi samorządami i innymi podmiotami. Będzie obejmowała następujące działania: - opracowanie spójnego planu promocji Suwałk i Suwalszczyzny w oparciu o istniejące marki i znaki „Pogodne Suwałki” oraz „Kraina piękna jak baśń” wraz z określeniem nowoczesnych i skutecznych narzędzi promocji wykorzystujących nowe technologie informatyczne, - przeprowadzenie kampanii promocyjnych służących odróżnieniu Suwałk i Suwalszczyzny od innych regionów Polski.	w zależności od potrzeb	2014-2020	BPM/ OSiR/ SOT/ SiRT/ SOT/ inne	2019 W ramach współpracy z sąsiednimi samorządami zorganizowano wspólnie z miastem Sejny „Sztafetę Niepodległości Suwałki-Sejny”. Impreza odbyła się w dniu 25.08.2019 r. 2020 1) Miasto Suwałki uczestniczyło w wewnętrznej kampanii promocyjnej PROT „Czas na Podlaskie” skierowanej do mieszkańców województwa podlaskiego mającej za zadanie pobudzić ich aktywność turystyczną oraz zachęcić do odkrywania ciekawych miejsc w regionie. Kampania wewnętrzna była realizowana w telewizji i Internecie w formie: - filmu promocyjnego „Czas na Podlaskie – Suwalszczyzna”, trwającego ponad 9 min., emitowanego dwukrotnie na antenie telewizji regionalnej TVP Białystok (powtórki były emitowane na kanale Podlaskie Travel YouTube);

						- wydarzenia „Czas na Podlaskie – Suwalszczyzna” na Facebooku; - wydawnictwo elektroniczne – folder „Czas na Podlaskie – Suwalszczyzna” (www.podlaskie.it) 2) Miasto Suwałki uczestniczyło w zewnętrznej kampanii promocyjnej PROT pn. „Podlaskie. Dobrze tu być” opierającej się na 7 krótkich spotach eksponujących zalety i atrakcje województwa podlaskiego, podkreślające wartości takie jak: bliskość natury, podróżowanie w stylu slow, czy cyfrowy detoks. Spoty promocyjne miały za zadanie zaciekawić i zachęcić mieszkańców dużych aglomeracji do przyjazdu do województwa podlaskiego. Spoty były emitowane na Facebooku i Instagramie podlaskie.travel
Razem:			136 000			

5.3.3. Wdrażanie programu promocji, w tym Systemu Identyfikacji Wizualnej marki i znaku „Pogodne Suwałki”

Lp.	Zadanie	Opis/uzasadnienie	Wartość (PLN)	Okres realizacji	Jednostka	Stan realizacji
1.	Wdrażanie programu promocji, w tym Systemu Identyfikacji Wizualnej marki i znaku „Pogodne Suwałki”.	Promocja unikatowego wizerunku Suwałk i Suwalszczyzny. Wdrażanie opracowanego systemu wizualizacji, (w tym promocji pamiątek/gadżetów z Suwałk i Suwalszczyzny), który uczyni ofertę Suwałk rozpoznawalną i wyróżniającą się spośród innych.	w zależności od potrzeb	2014-2020	BPM	Dokument „Strategia Promocji Miasta Suwałki na lata 2016 – 2020 został uchwalony przez Radę Miejską w Suwałkach w dniu 27.04.2016 r. W 2018 r. uruchomiono stronę internetową www.pogodnesuwalki.pl prowadzoną przez Stowarzyszenie Kulturalne KOSTROMA oraz kanał na Twitterze. W 2020 r. uruchomiono kanał na portalu Instagram.
2.	Promocja Suwałk w kraju i zagranicą	Udział w targach, wystawach, eventach, galeriach handlowych. Prowadzenie kampanii w mediach, w środkach komunikacji, za pośrednictwem innych kanałów dystrybucji, Inne akcje i działania promocyjne, np. filmy, spoty, katalogi, AdWords itd.	w zależności od potrzeb	2014-2020	BPM/KTP/RFZ/SOT/SIRT/OSiR / inni	W latach 2017 – 2019 Miasto Suwałki brało udział w krajowych i zagranicznych targach turystycznych w Warszawie, Poznaniu, Katowicach, Chorzowie oraz Wilnie (Litwa), Rydze (Łotwa) Kaliningradzie (Federacja Rosyjska). 2017 Wyprodukowano film promocyjny „Pogodne Suwałki”. Promocja Miasta Suwałki w ogólnopolskich mediach poświęconych bieganiu w ramach promocji RESO Suwałki 10,5. 2018 Przeprowadzono, w ramach projektu „Sztuka i kultura miast pogranicza polsko – litewskiego jako atrakcja turystyczna”, kampanię promocyjną suwalskiej części szlaku kulturowego Mariampol – Suwałki w mediach społecznościowych i na portalach internetowych o zasięgu regionalnym. 2018 Promocja Miasta Suwałki w ogólnopolskich mediach poświęconych bieganiu w ramach promocji RESO Suwałki 10,5. Ponadto udział w międzynarodowych targach turystycznych w Rydze oraz w Katowicach. Zorganizowano wystawę plenerową dot. 40-lat współpracy miast partnerskich Suwałk i Grande-Synthe , prezentowaną przez miesiąc na Placu M. Konopnickiej w Suwałkach i we Francji w 2019 r.; opracowano i wydano w wersji polsko-francuskiej kalendarium „40 lat współpracy Suwałki – Grande-Synthe”; 13 – 15 lipca 2018 r. 7 os. delegacja przedstawicieli regionalnej kuchni, lokalnych producentów żywności oraz Urzędu Miejskiego w

						<p>Suwałkach uczestniczyła w Międzynarodowym Festiwalu Kulinarnym w Zaube, (Amata) na Łotwie.</p> <p>2019</p> <p>Miasto Suwałki</p> <p>Zorganizowało wystawę zdjęć z okazji 20-lat współpracy miast partnerskich Suwałk i Waren (Müritz), prezentowaną w Niemczech w maju 2019 r. podczas Müritz Sail i w Suwałkach na Placu M. Konopnickiej we wrześniu 2019 r.</p>
--	--	--	--	--	--	---